

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.25

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.25

PIK CVI

П'ЯТНИЦЯ, 5 БЕРЕЗНЯ 1999

ЧИСЛО 10

VOL. CVI

FRIDAY, MARCH 5, 1999

No. 10

Криза в Народному Русі України

Скликано надзвичайний з'їзд

Новим головою НРУ обрано Юрія Костенка

Такі рішення ухвалив Х надзвичайний з'їзд НРУ, який відбувся 28 лютого у Києві. Заступниками голови НРУ обрано народних депутатів Богдана Бойка, Василя Червонія та Івана Зайця. У виступі на з'їзді Ю.Костенко заявив про необхідність визначитися щодо ставлення партії до влади, а також зміни пріоритетів. Зокрема, сказав він, до парламентських виборів 2002 року відносини Руху з владою мають формуватися або на за-

садах „рівноправного партнерства”, або опозиційності. Серед головних пріоритетів НРУ Ю.Костенко назвав підтримку вітчизняного виробництва та його захист „від сваволі держави”, розвиток малого і середнього підприємства та фермерства, відмову від політики соціального захисту у тому вигляді, як її проводять ліві сили, а також проведення державницької політики у сфері культури, ЗМІ.

Рух „звільнився” від Чорновола

Із Х-го позачергового з'їзду Руху

Хто б міг подумати, що таке може трапитися там, де «ми говоримо Рух — маємо на увазі Чорновола, ми говоримо Чорновіл — маємо на увазі Рух»?

Вячеслав Чорновіл

«Ми не можемо більше залишатися партією однієї людини!» — в різних варіантах заявляли делегати. І сума цих висловлювань про «нашого дорогого Вячеслава Максимовича» і про подальшу долю партії сконцентрувалася в образній і емоційній і — що дуже важливо — беззлобно вимовленій тираді Володимира Черняка: «Тяжко переступати через Чорновола. Але якщо Народний Рух спіткнувся об Чорновола, то треба переступити і продовжити рух. Ми віддаємо належне Вячеславу Максимовичу, він — знамено національно-визвольної боротьби. Він записав своє ім'я золотими літерами на скрижалі історії України. Але якщо вже

записав — то відійди і дай можливість записати іншим».

Президент Києво-Могилянської академії В. Брюховецький, наприклад, говорячи про колективну провину Руху у зрощенні авторитарного режиму в партії, персонально голови секретаріату Богдана Бойка, нагадав, як той вимикав мікрофон інакорумціям. Пан Бойко, котрий сидів за столом президії, одразу ж підвівся і з поклоном широко (напевно) вимовив: «Прошу вибачення!»

Вячеслав Чорновіл відмовився від участі в цьому з'їзді. Замість нього на з'їзді було присутнім його чергове звернення із попередженням про навіслю над партією «реальну загрозу розколу» і про нелегітимність позачергового з'їзду...

Візуальний огляд залі (Горинь, Павличко, Лавринович, Зварич, Червоний...) і президії (Мовчан, Драч, Юхновський, Засць, Бойко, Костенко, Черняк) — із настільки історично знайомими обличчями, що вони вже сприймаються як візитні картки Руху — викликав запитання: який розкол, кого з батьків-фундаторів і активістів тут немає? Але, за визначенням самих делегатів з'їзду, 25—30 відсотків партії можуть залишитися з Чорно-

(Закінчення на стор. 6)

ПРЕЗИДЕНТ І ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР ПІДТРИМАЛИ ПРОПОЗИЦІЮ ГОЛОВИ ВР ЩОДО ВСТУПУ УКРАЇНИ ДО МПА

КИЇВ. 2 березня. — Питання про приєднання ВР України до Угоди про МПА держав-учасниць СНД розглядалось під час зустрічі у вівторок голови ВР України Олександра Ткаченка з Президентом України Леонідом Кучмою і прем'єр-міністром України Валерієм Пустовойтенком. Як повідомили УНІАН у прес-службі ВР України, учасники зазначали, що вступ до МПА дозволить використати

цей визнаний в Європі міжпарламентський форум для відстоювання національних інтересів держави, сприятиме проведенню власної політики у стосунках з країнами СНД, допоможе узгодженню з іншими парламентами ратифікаційних процесів та гармонізації законодавства держав — учасниць СНД. Президент і прем'єр-міністр України підтримали пропозицію голови ВР щодо вступу України до МПА.

В ОСТАННЮ ХВИЛИНУ.

Коли газета була готова до друку, наші джерела з Києва подзвонили і повідомили, що Верховна Рада „правдами і

неправдами” приєднала Україну до Міжпарламентської Асамблеї СНД. Інформацію про цю подію та коментарі читайте в наступному числі „Свободи”.

Україна послідовна в боротьбі із злочинністю й корупцією

Протягом останнього тижня лютого в столиці США Вашингтоні перебувала чільна правоохоронна делегація України, яка брала участь у міжнародній конференції в справі боротьби з корупцією і організованою злочинністю.

Заступник Генерального прокурора України Ольга Колінко і перший заступник міністра юстиції Броніслав Стичинський.

Делегацію очолював голова Координаційного комітету в цих питаннях президента України і директор Національного бюро розслідувань Василь Дурдинець. Серед членів делегації була заступник Генерального прокурора Ольга Колінко. Їхнє перебування в Вашингтоні 23-

26 лютого набрало більшої актуальності, бо збіглося з розглядом справи колишнього прем'єр-міністра України Павла Лазаренка, якого 19 лютого було затримано в аеропорту ім. Дж. Кеннеді в Нью-Йорку, куди

(Закінчення на стор. 6)

■ **ЩО ДІЄТЬСЯ З РУХОМ?**

Стор. 1-5

■ **РОСІЙСЬКИЙ ПОСОЛ ОЦІНЮЄ НАШІ ВЗАЄМИНИ**

Стор. 5

■ **УКРАЇНЦІ В САНКТ-ПЕТЕРБУРГІ**

Стор. 11

■ **ВОЛОДИМИРОВІ ІВАСЮКУ БУЛО Б 50**

Стор. 13

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Заборгованість у зарплаті сягнула 6,6 млрд. грн.

На сьогодні заборгованість у зарплаті становить 6,6 млрд. грн., – заявив міністер праці та соціальної політики Іван Сахань. За його словами, близько 70 відсотків працюючих вчасно не отримують зарплату, з них 60 відсотків – на підприємствах недержавної сфери. “Це дуже серйозна соціальна проблема,” розв’язання якої він вбачає у поступовому піднесенні виробництва. І.Сахань зазначив, що заборгованість у зарплаті в акціонерних товариствах, колективних підприємствах, приватних структурах має тенденцію до зростання, але це та сфера, де втручання держави обмежене. Проблема заробітної плати має безпосереднє відношення до виплати пенсій. Якби не було заборгованості в зарплаті, наголосив І. Сахань, не було б і заборгованості у виплаті пенсій. За його словами, на сьогодні заборгованість у виплаті пенсій становить понад два мільярди гривень.

Швейцарський прокурор допитає П. Лазаренка

У найближчі дні Павло Лазаренко має прибути до Швейцарії для надання свідчень у справі обвинувачення його у відмиванні “брудних грошей” на території цієї держави. Однак, як відзначає російське агентство “РосБизнесКонсалтинг”, велика ймовірність і того, що імміграційні служби США не випустять П. Лазаренка за межі США. Слідчий прокуратури Женеви Л.К.Ансерме заявив журналістам, що у разі, якщо П. Лазаренко не прибуде 1 або 2 березня до Швейцарії, він готовий вилетіти до Нью Йорку для зняття свідчень.

КПУ – перешкода єдиному кандидату в президенти

Спроба провести консультації щодо висунення єдиного кандидата від лівих сил на посаду Президента України на всеукраїнському зібранні партій та громадських організацій лівої орієнтації у Харкові 28 лютого не мала успіху через позицію комуністів. Як зазначив прес-секретар Харківського обкому СПУ Андрій Войцеховський, “комуністи чомусь називають себе головною силою на лівому флангу, і питання про кандидата в президенти вважають уже фактично вирішеним – ним буде комуніст, а інші – хочете підтримуйте, хочете – ні”. На конференції прийнято рішення утворити на черговому зібранні лівих сил у Харкові в квітні всеукраїнський комітет народної опозиції. Серед завдань комітету – контролю за виборами і унеможливлення їх фальсифікації, протидія обранню Леоніда Кучми ще на один термін, висунення єдиного кандидата в президенти від лівих сил України.

В Україні має розпочатися виробництво “Опелів”

До кінця року в Україні має розпочатися виробництво автомобілів марки “Опель”, заявив на прес-конференції в УНІАН народний депутат Сергій Тербохін. Зараз тривають переговори з компанією “Опель”, і в найближчі кілька мі-

сяців мають бути підписані остаточні документи. А до кінця листопада – початку грудня, якщо переговори пройдуть успішно, почнеться виробництво автомобілів у рамках даного проєкту. Передбачається, що вже в 2000 р. виробництво “Опелів” в Україні досягне 15 тис. автомобілів на рік. Крім того, на “АвтоЗАзі” тривають роботи із запуску в серію принципово нової моделі “Таврії”.

В Україні відсутній сприятливий інвестиційний клімат

Загальний обсяг закордонних інвестицій в економіку України в 1998 р. становив лише 875 млн. дол., – заявив керівник управління економічної і соціальної політики Адміністрації Президента України Євген Григоренко. Для порівняння, обсяг закордонних інвестицій в економіку Польщі щороку сягає 2 млрд. дол. Найбільше інвестицій в Україну, відзначив Є.Григоренко, в минулому році внесла компанія “Кока-Кола Амавіт Україна” – 92 млн. дол. На його думку, сприятливого інвестиційного клімату в Україні створити покищо не вдалося. Ставлення до інвесторів в Україні, сказав він, досі було “глумливим”.

Цікавляться українськими військовими технологіями

Найбільше зацікавлені в українських технологіях військового та подвійного призначення країни Близького та Середнього Сходу, зокрема Іран, Туреччина, Індія, Китай та інші країни, – зазначив в інтерв’ю Сергій Аніщенко, директор підприємства “Спецтехноекспорт” (філія державної компанії з експорту й імпорту продукції та послуг військового і спеціального характеру “Укрспецекспорт”). За його словами, підприємство, яке почало працювати на світовому ринку наприкінці минулого року, вже уклало кілька контрактів щодо поставки технологій закордонним партнерам, зокрема технології модернізації бойових літаків. С. Аніщенко зазначив, що для цього важливого заходу потрібне відповідне рішення – указ Президента або постанова уряду.

Ліквідовано останню українську балістичну ракету

26 лютого, на дніпропетровській станції неутралізації і демонтажу знищено останню із 111 міжконтинентальних балістичних ракет SS-19. Це здійснено згідно з Актом про зменшення ядерної загрози на території колишнього ССРСР, прийнятому Конгресом США у грудні 1991 року. Заступник міністра оборони України генерал-полковник Володимир Михтюк заявив, що знищення останньої ракети SS-19 свідчить, що Україна неухильно виконує зобов’язання щодо ліквідації стратегічних озброєнь. Наступний етап – демонтаж твердопаливних ракет SS-24, відбуватиметься в Дніпропетровському та Павлограді.

Українським товарам – американський ринок

Українські товари мають знайти свого споживача в Америці, – вважає генеральний директор Міжнародної спілки українських підприємців Василь Волга. Він зазначив,

що основною метою створення МСУП є відродження українського підприємництва. “Підприємці повинні об’єднуватися як кляси для захисту своїх прав, насамперед у політико-правовому полі”, – наголосив він. За його словами, МСУП об’єднує тисячу колективних членів, має 20 регіональних відділень в Україні та 16 за кордоном. Укладено договори з 260 російськими крамницями в Америці. Зусиллями МСУП також створено сервер на Інтернеті, де кожен бажаючий зможе отримати відомості про Україну. 16-21 березня на міжнародній виставці у Ганновері будуть представлені електронні словники з української та на українську з будь-якої мови.

Випуск військово-транспортного літака

Під час зустрічі з відомим французьким бізнесменом Андре Гельфі Президент Леонід Кучма підтвердив намір України розпочати серійний випуск військово-транспортного літака Ан-70. Французький промисловець виявив зацікавленість інвестувати кошти у виробництво цього літака. За багатьма експертними оцінками, Ан-70 є найбільш перспективним літаком свого класу у світі. Л.Кучма також нагадав, що за висновками європейських експертів, Ан-70 повністю відповідає стандартам НАТО.

Фонд сприяння українській освіті у Севастополі

У Севастополі зареєстровано благодійний фонд “Українська освіта”. Основними напрямками його діяльності є фінансова і матеріальна допомога навчальним закладам усіх рівнів з українською мовою навчання, участь у фінансуванні науково-освітніх програм з української мови, історії і культури України, допомога вчителям та вченим, що займаються впровадженням української мови, історії і культури у навчальний процес. За даними УНІАН, у Севастополі функціонує дві загальноосвітні школи з викладанням українською мовою, українська школа-інтернат. Практично в усіх школах українська мова вивчається як предмет, в деяких – факультативно.

З’їзд Конфедерації національних товариств

У Львові відбувся з’їзд Конфедерації національних товариств західних областей України, у якому взяли участь 75 представників з Волинської, Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської, Рівненської, Тернопільської, Хмельницької та Чернівецької областей, які представляють 49 громадських організацій румунів, татарів, угорців, росіян, поляків, євреїв, німців, рома, греків, білорусів та ін.

Головою координаційної ради Конфедерації затверджено Олександра Свистунова, який свій виступ на з’їзді завершив словами: “Представники конфедерації діятимуть як громадяни України у рамках Конституції України на благо Української держави”. З’їзд зажадав пропорційного представництва національних спільнот і народностей України в органах державної влади.

За інформацією УНІАН.

ТІЛЬКИ ФАКТ

Лідер УНА-УНСО Д. Корчинський повідомив на прес-конференції в Державній думі Російської Федерації, що братиме участь у виборах як претендент на посаду президента України.

Україна продемонструє на міжнародній виставці військової техніки і озброєнь “Айдекс-99” проєкт нового військового корабля кляси “Фрегат”. Можливими покупцями таких кораблів вважають країни Близького Сходу і Південно-Східної Азії.

Вперше новий український вантажно-пасажирський літак Ан-140 буде продемонстровано на міжнародній виставці в Ле Бурже у Франції в червні ц. р. Перший серійний літак Ан-140 має з’явитися в третьому кварталі поточного року.

У 1998 році заборгованість із соціальних виплат зросла на 1,7 млрд. грн. У місцевих бюджетах на нинішній рік передбачено достатньо коштів для того, щоб до жовтня розрахуватися із заборгованістю.

Генеральний консул України в Нью Йорку Юрій Богаєвський продовжує домагатися зустрічі з Павлом Лазаренком. МЗС України отримало від адвокатів П. Лазаренка письмове підтвердження його небажання зустрічатися із співробітниками Генерального консульства.

Із коштів, передбачених Державним бюджетом-99 на реструктуризацію вугільної промисловості (421 млн. гривень), 87 млн. буде спрямовано на будівництво об’єктів виробничого призначення. У цей спосіб буде створено нові робочі місця для працівників шахт, що ліквідуються.

Президент України Леонід Кучма призначив Дмитра Павличка Надзвичайним та Повноважним Послом України в Республіці Польща. Досі Д. Павличко працював на такій посаді у Словаччині.

За словами президента Української спілки промисловців та підприємців Анатолія Кінаха, кількість малих і середніх підприємств в Україні у 1998 році зменшилася на 34 тисячі, що за умов зростаючого безробіття може призвести до “серйозних соціально-політичних наслідків”.

Для вирішення комп’ютерної проблеми 2000 року лише в “найболючіших сферах” потрібно 140 млн. грн. В Україні з 1,5 тис. комп’ютерних систем, що експлуатуються органами державного управління, 400 матимуть серйозні проблеми.

Національна гвардія України закупить найближчим часом близько 20 нових зенітно-артилерійських комплексів “Донець” та частково модернізує парк бронетранспортерів.

Шестеро українських громадян з 16 лютого продовжують голодування на знак протесту проти невиплати платні після звільнення з акційного товариства “Ямалгазпромбуд” в м. Надимі (Росія).

Курси закордонних валют на 2 березня:
Долар США – 3,6430 грн.
Німецька марка – 2,1550 грн.
Евро – 4,2100 грн.

ТЕМА ТИЖНЯ

ЧАС ПЛАТИТИ БОРГИ

Хронічна несплата заробітків може паралізувати енергетику України

В Україні тривають акції протесту працівників енергетичної промисловості, пов'язані із невиплатою їм заробітків. 27 лютого в наметах перебувало 2,750 учасників акції протесту працівників атомних електростанцій. Прогнозується далі збільшення їх кількості. Якщо 25 лютого в акції брало участь 635, то 26 лютого їх вже нараховувалося 1,197 осіб. Учасники акції висловлюють рішучість захищати свої права усіма законними засобами.

За повідомленням ЦК профспілки атомників, у п'ятницю відбулась зустріч керівництва Профспілки працівників атомної енергетики та промисловості України з першим віце-прем'єр-міністром України Володимиром Куратченком з метою розв'язати проблему виплати заробітної плати та погашення заборгованості працівникам.

У проєкті постанови Кабінету Міністрів України "Про надання бюджетного кредиту Міненерго" з метою погашення заборгованості із заробітної плати працівникам електроенергетики зокрема, передбачається надати кредит в розмірі 120 млн. грн., працівникам теплових електростанцій – 140 млн. грн., а для здійснення термінових авансових платежів за свіже ядерне паливо для забезпечення сталої роботи атомних електростанцій – ще 130 млн. грн. з визначенням конкретних заходів здійснення цього питання, відповідальних органів та посадових осіб. Загальна сума кредиту сягатиме 390 млн. грн. Представники "Атомпрофспілки" висунули вимогу підписати цей проєкт постанови Кабінету Міністрів вже до 2 березня 1999 року і в найближчий час визначити термін надання кредиту.

Президент України Леонід Кучма сподівається, що працівники АЕС не вдадуться до крайнього заходу – проведення загальногалузевого страйку. В інтерв'ю журналістам під час робочої поїздки до Кагарлицького району Київської області він підкреслив, що атомники усвідомлюють, яка відповідальність лежить на них за безпечну роботу АЕС. Водночас Л.Кучма погодився, що вимоги працівників атомних станцій є "абсолютно

справедливими" і при цьому висловив сподівання, що Міністерство енергетики розрахується з атомниками і погасить заборгованість із зарплатні.

Додаткового стимулу вимогам атомників надав відчутний успіх акцій протесту шахтарів, які відбулися 10–15 лютого. Міністер вугільної промисловості Сергій Тулуб повідомив, що в результаті гірникам вже виплачено поточну зарплату за грудень минулого року і практично виплачено зарплату за січень 1999 року. Також прийнято дві урядові постанови до розв'язання проблем шахтарів, а ВР розглядає можливість збільшити бюджет країни на 1999 року у частині державної підтримки вугільної галузі. На думку С.Тулуба, для попередження стихійних страйків навесні цього року необхідно і в подальшому стабільно виплачувати поточну зарплату та визначити механізм погашення заборгованості (наприклад, товарами народного споживання, харчами чи шляхом випуску цінних паперів).

Однак оголошені урядом заходи не змогли переконати страйкуючих вугільників. 25 лютого в Україні продовжували страйкувати 12 шахт, втім у Донецькій, Луганській, Львівській та Волинській областях. Окрім цього, вже кілька днів на чотирьох шахтах відмовляються піднятися на поверхню 136 гірників. Щодо обсягу через страйки не видобувається понад 11 тис. тонн вугілля. Запевнення Президента, уряду та міністра вугільної промисловості України розпочати погашення заборгованості з виплати двомісячної зарплати залишилися невиконаними, і в січні-лютому цього року заборгованість не лише не зменшилась, а навіть щомісячно зростає на 50–60 млн. грн., – досягла майже 2,5 млрд. грн., – поінформували в НІПУ. За прогнозом профспілки, у разі невиконання законних вимог акції протесту шахтарів розширюватимуться і можуть перерости у всеукраїнський страйк гірників.

(За інформаціями УНІАН)

СКУ – визначено пріоритетні завдання

9–20 лютого ц. р. в Торонто відбулось засідання повного складу Президії Світового Конгресу Українців, на якому під головуванням президента СКУ Аскольда Лозинського розглянуто питання дальшої діяльності СКУ в Україні і за її кордонами. На засіданні промовляли В. Педенко, В. Самець, І. Винницька, О. Даниляк, Х. Ісаїв, О. Горіх, Л. Барабаш-Темпл та інші.

Серед пріоритетних завдань СКУ в нинішньому році є доведення до всіх претендентів на посаду Президента України проблем життя діаспори, захист української меншини у Словаччині, поїздка президента СКУ до українських громад в Росії, Казахстані,

держав Центральної Європи, травнева акція „СКУ – включайтесь!”, літні курси для вчителів з України, конгрес молоді, участь у Міжнародному конгресі українців в Одесі і Всеукраїнських літніх спортивних іграх, інші заходи та імпрези.

Вирішено включити до складу вужчої президії СКУ провідників КУМО, УККА, УАКР, КУК, взяти участь у травневих нарадах УВКРад в Києві, на які делегувати А. Лозинського, В. Педенка, М. Шкамбару, Є. Чолія. Пленарне засідання секретаріату СКУ відбудеться 14–15 травня в Торонто.

В. Педенко,
генеральний секретар СКУ

АМЕРИКА І СВІТ

Економіка США далі залишається здоровою

ВАШІНГТОН. – Алан Грінспен, голова Федеральної ради валютних резерв, звітуючи перед Конгресом, заявив, що хоч економіка країни є в доброму стані, та все ж такі небезпеки існують. На його думку, довготривалий сьогоднішній добробут може збудити інфляцію та занепад ринку цінних паперів, а то й глибші глобальні потрясіння, котрі готові звести з рейок дальший зріст. Завваги А. Грінспена не були несподіванкою для вкладників капіталу та економістів. Він також натякнув, що Федеральна рада валютних резерв почекає, поки виразніші показники не підкажуть, куди прямує економіка, бо тільки тоді можна буде вирішити, як бути – підвищити чи знизити відсоткову скалю короткотривалих позичок.

Біла смерть навістила Альпи

РИМ. – Минулого тижня, снігова лавина звалилася з тріском на мале курортне містечко Гальтюр поблизу швейцарської границі, досі знайдено щонайменше 16 тіл. Крім того, бракує від 20 до 30 осіб, котрі на думку знавців, напевно загинули, коли були присипані снігом. Згідно з повідомленням австрійського телебачення, понад 30 осіб видобуто з обіймів білої смерті – снігової лавини, деякі з них переробляють у критичному стані. Офіційні чинники стверджують, що це найбільша снігова катастрофа в Австрії за багато років. Снігові та сильні вітер не дали змоги вертольотам наглої потреби негайно прибути на допомогу до лежачого містечка, й місцеві рятувальники мусіли самі давати раду. Впродовж останніх двох тижнів сильні снігові зрушили снігові лавини, від яких загинуло 7 осіб у швейцарському містечку Еволена, а 19 осіб у Франції. США вислали на допомогу 6 евакуаційних гелікоптерів типу „чорних яструбів” до Австрії.

Смертний присуд за жорстоке вбивство

ДЖАСПЕР, Техас. – Вістка про жорстоке вбивство (зв'язаного ланцюгом за ноги прикріпили до малого вантажного авта та волокли дорогою, поки він не вмер) 49-річного Джеймса Бирда, чорного американця, трьома білими американцями в невеличкому тексаському містечку Джеспер, сколихнула всіх, які зараховують себе до людського роду. Вбивство 7 червня 1998 року вчинили 24-річний Джон Вілліам Кінг, 31-річний Лоренс Брувер і 23-річний Шон Беррі. У вівторок, 23 лютого, лава присяжних, яка складалася з 11 білих і одного чорного після двотижневого судового процесу визнала Дж. Кінга винним у вбивстві. А у четвер, 25 лютого, ця ж лава присяжних одноголосно засудила його до смертної кари. Дати коли будуть судити обидвох спілників Дж. Кінга в згаданому дикому вбивстві, покищо не встановлено.

Ірак звинувачує США

БАГДАД, Ірак. – Офіційні чинники іракського нафтового міністерства звинувачують США в по-

шкодженні нафтопроводу, котре унеможливило постачання нафти з Іраку до Туреччини. На пресовій конференції Фалег аль-Хаят, директор плянування при згаданому міністерстві, заявив, що це був навмисний напад „американських літаків” на нафтову помпову станцію в північному Іраку. У висліді, мовляв, було вбито одного іракця і поранено двох інших. Полковник Ричард Бріджес, директор оборонної інформації у Пентагоні, заперечив ці звинувачення, підкреслюючи, що немає будь-яких підстав для таких оскаржень. Однак речник турецької фірми Ботас, яка керує згаданим нафтопроводом, сказав, що течію нафти припинено через „несправність” на станції постачання електроенергії, а жертвою став спостерігач, затруннений іракським урядом, який працював у програмі ООН „Нафта за їжу”.

Курдського лідера оскаржено у зраді

ІСТАМБУЛ, Туреччина. – Тижень тому лідера курдських повстанців Абдуллу Очаліяна, схопленого 16 лютого військовиками турецького диверсійно-десантного загону в Кенії, офіційно оскаржено в зраді – злочині, за який можуть покарати смертю.

Масакра туристів в Уганді

КАМПАЛА, Уганда. – Руандські повстанці в понеділок, 1 березня, схопили і замордували вісім туристів, включно з американським подружжям. Їхня експедиція з метою вивчати життя горил, закінчилась смертю в непроходимих джунглях одного з угандських національних парків. Серед убитих є також четверо британців і двоє новозеландців.

Гуссейн Ківумбі, керівник одного із п'яти наметних туристичних таборів у національному парку Бвінді, розповів, що руандські повстанці останнім часом систематично нападали на згадані туристичні табори, вбиваючи лісничих і проводячи облави на закордонних туристів, полюючи за американцями і британцями. Повстанці жорстоко розправилися з чотирма жінками і чотирма чоловіками, порубавши їх „машетами” і сокирами. Убиті американці – це 48-річний Роб Гавбнер і його 46-річна дружина Сузан Міллер з Гіллсборо, Орегон. Шість туристів було врятовано і привезено до Кампала.

Американський уряд назвав це „огидним злочиним” і порадив американцям відкласти покищо їхні пляни відвідання національних парків – заповідників диких звірів. Згідно з угандськими офіційними чинниками, серед викрадених руандськими повстанцями туристів – троє американців, шість британців, троє новозеландців, австралієць, швайцарка і канадієць. Троє з них ще не знайдено.

Повстанці залишили живим Марка Росса, керівника тури і летуна з Аркансо, щоб він міг передати їхні політичні вимоги: йдеться про брак підтримки зі сторони американців і британців для етнічної меншини племені Гуту. На тілах вбитих туристів повстанці залишили записки „Американці та британці, ми не хочемо вас на своїй землі. Ви підтримуєте наших ворогів”.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Відає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J. 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svo103@aol.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054
and additional mailing offices.

Передплата на рік \$50.00, на півроку - \$30.00. Для членів УНСоюзу
\$40.00 річно, на півроку - \$25.00. За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати
поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі
виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор — Раїса Галешко

Редактори: Ольга Кузьмівич, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто
Верстка — Павло Стокотельний;

Реклама і оголошення — Марія Шепарович. Адміністратор — Володимир Гончарик.

Тарас Шевченко — в Україні, діаспорі, світі

Так уже сталося, що Тарас Шевченко народився і помер, можна сказати, тієї ж самої доби з різницею у 47 недовгих і страдницьких літ. По його смерті в невеликому покої петербурзької Академії мистецтв почалося і невпинно триває нове і нове народження цієї незвичайної людини в усій величчї її таланту — літературного і малярського. Ім'я Шевченка оживало в Україні з кожним новим виданням його Кобзаря, воно надихало усе нові покоління творців, які усе далі й далі поширювали засіяну ним ниву народної поезії.

Шевченко знову народжується в сучасній Україні як тонкий знавець і оборонець української культури в її численних проявах, як пророк і духовний предстоятель народу біля Господнього престолу. Марними виявились зусилля комуністичних ідеологів звести творчу спадщину поета до революційного бунтарства і кріпацького плачу. Шевченко оновився на рідній землі в незнаній для більшості сучасних українців ролі філософа, глибокого аналізатора соціальних і історичних процесів, провидця тих тенденцій, які ще ледве жевріють на обрії нового українського майбуття. Вперше за останні десятиліття видано в Україні Кобзар без цензурних вилучень, вперше учні повністю прочитали "Заповіт", вперше люди побачили замальовані Шевченком церкви і монастирі, багатьом з яких не судилося пережити більшовицьку руйну.

У незалежній Україні видано життєписи Шевченка, створені кращими дослідниками його життя, але заборонені за недавньої влади. Шевченко постає у них не якимось підпасичем, що прорвався до панських покоїв, щоб нагримати, налякати гайдамацьким бунтом, а повнокровною людиною зі злетами і розчаруваннями, друзями і недругами, коханнями і втратами. Ще замало було часу, щоб уся Україна усвідомила зміни, які сталися із сприйняттям Шевченка в усій його глибині і складності.

Українці за межами України багато зробили для того, щоб світ дізнався про Шевченка. Відкриття пам'ятників йому в закордонних країнах набагато важливіше від помноження їх в Тарасовім краї, бо кожен пам'ятник змушує перехожого чужинця запитати: хто то є? Звідки він? Так світ дізнається про Україну, про її кращих синів. Твори Шевченка перекладені багатьма мовами, хоча їх повноцінне сприйняття в світі потребує ґрунтовної обізнаності з реаліями історії і життя українського народу. Набагато більше, думається, дізнався б світ про Україну і її співця з його малярських альбомів, але, очевидно, поки що батьківщина Шевченка не має коштів на їх видання.

Проте є ще й так звана східня діаспора, для якої Шевченко став символом стійкості серед найважчих випробувань в чужому краї. Саме тому українці Санкт-Петербургу дбають про збереження символічного місця першого поховання Шевченка, про відкриття пам'ятника, меморіальну квартиру в Академії. Найпершими охоронцями пам'яті Шевченка на берегах Волги, в пісках Мангизлаку, оренбурзьких степах стали тамтешні українці, для яких Шевченко став не тільки поетом, а й прикладом стійкості за тяжких умов.

Знову прийшли березневі дні, коли ми згадуємо Тараса "не-злим тихим словом". У вільну хвилину відкрийте поетову книгу і прочитайте з неї бодай кілька сторінок. Ніби з кришталевого джерела зачерпнете ви свіжої води, як символу духовного очищення і збагачення. Знову й знову відкриватимете ви цю книгу й ніколи не буде вам того читання забагато. Тому що спадщина Шевченка — невичерпна, вічна.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про життя в авті

Як тільки розповідаю кому-небудь, що я їду до "Свободи" щонайменше дві години автом в одну сторону і стільки в другу, якщо немає взагалі затримки на дорогах, то на мене глядять недовірливо, аж доки не переконаю, сказавши, де я живу і де знаходиться "Свобода". А якщо новоприбулі почують від мене, що ця віддаль рівняється подібній зі Львова до Тернополя, то хитають головою: мовляв, як це можливо?

Але звичайно кожний, що слухає мою розповідь, стверджує з певністю: "То, власне кажучи, ви живете в авті!"

Так воно на ділі і є. Бо коли вам приходитьсЯ принаймні чотири п'ять, часом і шість годин сидіти при керівниці, то вам це авто стає з часом ближче, ніж хата, в якій ви є гостем. Ви знаєте кожний його звук, кожне заглиблення у сидіннях, кожну радіопередачу. Ви можете думати без перешкод на усі для вас важливі теми, можете слухати навіть цікаву розповідь чи повість на стрічці чи гарну музику. В авті повстає спокійно тема до "О-КІ" чи допису, родяться нові ідеї.

Але таке "життя в авті" проваджу не я одна, а тисячі і тисячі американських громадян, яким доля звеліла щоденно переїздити довгі шляхи до праці чи додому. Долаючи свої милі, я не раз спостерігаю "сусідів" в автах, що проїжджають поруч мого, і стараюся вгадати, що вони відчують, що вони думають, і чи мають те почуття, що і я, немов їхнє авто — це їхній дім. Либонь що так, тому що від недовгого часу, як переносний

телефон став дуже популярним, я з певним острахом спостерігаю проїжджаючих "сусідів", які незважаючи на те, що вони тримають в руках керівницю, стараються тримати ще і телефон та гарненько розмовляти з усміхом на обличчі або з діловістю, що її можна дуже легко відрізнити від приємної розмови. Не один раз тепер ставлю собі питання, чи це провадження авта однією рукою не є причиною численних випадків на шляхах США?

Часом доводиться бачити, як водій читає газету, і тут знову насувається питання: як можна рівночасно мати очі на шляху і на газеті? Здається, що менш небезпечним для водія і для тих, що їдуть поруч, це їзда в авті разом із питтям — паперові кубки мають відповідні накривки, щоб водій міг і їсти, і пити, і провадити авто, не обливши себе.

То ж скажіть, чи не є це правда, що в США люди живуть в автах і таки найкраще в них почувуються? Біда лише, коли ця "хатка" на чотирьох колесах відмовить своїм мешканцям і треба шукати за новою. Але я прожила у своїй "лише" 100,000 із гаком миль, то можу ще нею втішатися.

Колись, як ще предсідником УНС був д-р Іван Фліс, ми якось зійшли у розмові на цю велику кількість часу, що ми проводимо в авті. Коли я спитала І. Фліса, що він робить в дорозі до УНС, його відповідь була: молюся!

Може б, і мені час про це подумати?

О-КА

Рома Дигдало очолила Крайову Рад у А К Р

Рому Дигдало з Трой, штат Мишиген, 27 лютого ц.р. обрано головою Крайової Ради Українсько-Американської Координаційної Ради (УАКР) у Нью Йорку.

Досі Крайову Рад у очолював Іван Гавдяк, але торік у листопаді, на 4-ій конвенції УАКР, його було обрано президентом цієї центральної громадської організації демократичного спрямування і, згідно зі статутом УАКР, він мусів залишити цей пост на найближчому звичайному з'їзді.

Рома Дигдало, професійний бібліотекар з досвідом праці у системі публічних шкіл та в українській школі при церкві Непорочного Зачаття у Воррен, Мишиген, є також активним членом Відділу УАКРад і Союзу Українок Америки в околиці Дітройту.

На 4-ій конвенції УАКР вона виголосила програмову доповідь, в якій аналізувала зміни у громадському житті протягом останніх років. Вона закликала до нового підходу у праці, наголошуючи на потребі планування майбутньої діяльності, замість більш притаманних нам "реакцій на кризи".

У своїй доповіді вона також критикувала "магію єдності", доводячи, що чимало громадян перестали підтримувати УАКР і Український Конгресовий Комітет Америки (УККА), "ховаючись за слово єдність". Таким чином вони

скидають з себе відповідальність через "брак єдності". Тим часом різні успішні громадські заходи відбуваються, хоч тієї "магічної єдності" вже роками немає.

Вона пропонувала натомість посилення координації громадських заходів, вироблення пріоритетів громади при співпраці різних великих організацій, як це вже відбувається протягом останніх років, і закінчила свій виступ словами: "Не молимося за єдність, а за добрих лідерів для українців!"

Крім Р. Дигдало, на ньюйоркському з'їзді до президії Крайової Ради обрано Василя Марунчака — як заступника, та Ніну Самокіш і Олександра Непреля — як секретарів.

В додатку до звітів членів ексекутиви та представників відділів, Дмитро Косович, скарбник УАКРад, представив бюджет організації на 1999 рік, а президент Гавдяк повідомив, що він вже підписав договір на оренду нового бюро УАКРад у Вашингтоні, поблизу Білого Дому. (Тепер бюро знаходиться у столичному передмісті Сілвер Спрінг).

З'їзд Крайової Ради УАКР висловив окреме призначення Зенонові Василькевичеві і його групі за успішну організацію і переведення 4-ої Конвенції у Воррен, в листопаді 1998 року.

Ростислав Хомяк,
Вашінгтон

УКРАЇНЬСЬКА МОЛОДЕ!

І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ

ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ

БАТЬКО-СОЮЗ!

Юрій Дубінін: «РОСІЇ НЕМА ЧОГО БУТИ СУПЕРДЕРЖАВОЮ»

Посол Росії в Україні вважає, що визначення «стратегічне партнерство» дуже вузьке для відносин Києва і Москви

Юрій Дубінін належить до корти дипломатів ще радянської школи. І до «голубинового крила» дипломатії СРСР його не зарахуєш. Коли більш, ніж два роки тому замінив закордонних справ Росії Дубінін отримав нове призначення послом в Україні, деякі політики, а разом із ними і мас-медіа виступили за те, щоб Київ не видавав йому згоди на прийняття його, як глави дипломатичного представництва Росії. Однак на новому посту Ю. Дубінін показав, що він володіє не тільки жорсткістю, але і гнучкістю.

Посол Росії в Україні Юрій Дубінін: «Коли зі мною розмовляють українською мовою, я із задоволенням слухаю».

Фото В.Раснера («День»).

— Великий договір між Росією і Україною було затверджено, ратифіковано обома палатами російського парламенту. Однак напередодні цієї події по НТБ проводилося пряме опитування телеглядачів, і 9/10 тих, що подзвонили в редакцію, висловилися проти ратифікації. Та й сам процес ратифікації проходив далеко не гладенько. Як ви гадаєте, із чим пов'язано такі настрої?

— Головне в тому, що Договір ратифіковано. Це подія великого значення для зміцнення довіри між Росією і Україною, для подальшого руху вперед у розвитку їхнього співробітництва. Так, дискусії були палкими. Проте в них було разом із тим багато глибокого, неспірного інтересу людей до того, яким, на їхню думку, мають бути російсько-українські відносини. До цих голосів варто прихилитися в ході роботи для здійснення Договору і для збагачення наших відносин загалом.

— Іноді складається таке враження, що 1994 року, коли основну роботу стосовно Договору було зроблено, такого напруження пристрастей не було. Коли ж документ проходив через Думу, через Верховну Раду, ставлення стало гострішим. Чи не було це реакцією на внутрішні політичні проблеми в обох країнах?

— 1994 року всім було зрозуміло, що не тільки винести договір на ратифікацію, але навіть підписувати його було передчасно. Як відомо, підписано договір було 1997 року одночасно із трьома основними угодами щодо Чорноморського флоту.

— Яку роль зіграв у цьому

особистісний чинник вашого прем'єр-міністра?

— Вирішальну. Під час повторного розгляду договору Є.М.Примаков, висловившись за ратифікацію, запропонував зручну формулу, яка стосується ратифікації угод щодо Чорноморського флоту і яка була позитивно сприйнята більшістю сенаторів.

— Наскільки відповідає умовна ратифікація світовій дипломатичній практиці?

— Ратифікація повноцінна. У постанові Ради Федерації записано: «Схвалити Федеральний закон «Про ратифікацію Договору про дружбу, співпрацю і партнерство між Російською Федерацією і Україною». Рада Федерації просто запропонувала не вводити Договір у дію доти, доки Верховна Рада не ратифікує три базових угоди щодо Чорноморського флоту.

— Чи припускаєте ви, що через 20 років російський Чорноморський флот може піти з України? І друге питання: чисельність особового складу і кількість бойової техніки російського ЧФ у Криму регулюється відповідною українсько-російською угодою і Договором про обмеження звичайних озброєнь в Європі. Однак німецька делегація, яка нещодавно перевіряла виконання цього договору з виїздом у Крим, зафіксувала перевищення росіянами встановлених квот, зокрема, стосовно танків. Як ви прокоментуєте ці порушення?

— Переконали, що обговорення будь-яких гіпотетичних ситуацій було б протипродуктивним. Стосовно Чорноморського флоту потрібні додаткові угоди, що конкретизують ті або інші питання. Цю роботу варто було б активізувати.

— Ми уважно стежимо за російськими мас-медіа. І створюється враження, що останнім часом деякі російські політики, які грають на «патріотичному полі», — Юрій Лужков, Костянтин Затулін і багато інших — зробили українофобію чи не головним засобом підвищення своєї популярності. Виліплюючи з України образ ворога і борючись (поки що на словах) із цим ворогом, вони створюють собі імідж «державників». І ця тенденція, на жаль, наростає. Чи згодні ви з такою оцінкою?

— Ні. Більше того, чим більше Росія і Україна будуть досягати успіху в розвитку дружби і співробітництва, тим переконливіше відповідь дадуть вони скептикам. Нині починається трудомістка і, як б сказав, сенсаційніша робота: наповнення наших відносин, визначених договором, конкретним змістом. Вирішуймо всі проблеми на основі конструктивної копіткої роботи, відвертих переговорів. Загалом відносини наших двох великих країн розвиваються по висхідній. Ми маємо спільне минуле, ми пов'язані незліченною кількістю родинних і дружніх контактів. І я гадаю, що навіть термін «стратегічне партнерство» дуже вузький для характеристики російсько-

(Закінчення на стор. 29)

Віталій Карпенко, політичний оглядач «Свободи»

РОЗДВОЄННЯ РУХУ

До внутріпартійних розколів ми, здається, уже звикли. Кілька разів дрібнилися республіканці, розшарувалися «зелені», безкінечно гризлися і ділилися християни, роздвоювалися соціал-демократи-бублики (об'єднані), на очах колються демократи-непівці, на черзі, здається, громадіви і навіть, подекуди, двічі демократи — еНДееПівці. Та ніщо так не розтривожило, ніщо так не вразило, ніщо так не занепокоїло українську національно-демократичну спільноту, як розкол Народного Руху України. Бо Рух — це не тільки найбільша, найпотужніша і найактивніша організована національно-демократична сила, а й єдина правоцентристська партія, яка провела своїх кандидатів за партійним списком до Верховної Ради і створила парламентську фракцію. Бо Рух — це витокі нашої незалежності, історія новітньої України, наша гордість, наша слава і наша надія.

І ось маємо. Здається, РУХнули найкращі сподівання під тягарем запеклої внутріпартійної боротьби. 28 лютого у Києві відбулися Х (позачергові) Всеукраїнські збори Народного Руху України, проведені за рішенням більшості (29-ти) членів Центрального Проводу цієї партії, які виступили проти, м'яко кажучи, авторитаризму свого лідера Чорновола і оголосили йому недовіру. Збори (а це 420 делегатів з 510, обраних від більшості обласних рухівських організацій) підтримали рішення Проводу і обрали нового голову — экс-міністра екології Юрія Костенка.

Вячеслав Чорновіл на збори не прибув, у властивому йому імпульсивному стилі оголосив їх нелегітимними, а ще раніше прийняв рішення провести партійний з'їзд 6 березня, який його опонентами в свою чергу був класифікований як нелегітимний.

Таким чином, Рух як партія став на порозі розколу, що гострим болем у серці відгукнулося у всіх українських патріотів — незалежно від їхніх політичних симпатій та партійної приналежності. Безумовно ж, це ослабить весь національно-демократичний фронт, який і до цього не був широким та монолітним. Тим не менше, слід спробувати по гарячих слідах розібратися, що ж трапилося і які наслідки це може дати.

Більшість оглядачів конфлікт у Русі зводить до такого собі бунту на кораблі — тобто до конфлікту у його керівництві, прагматична і ділова частина якого не змогла далі терпіти волюнтаризм, некоректність, щоб не сказати самодурство, свого лідера Вячеслава Чорновола. І зовні це здається досить правдоподібно. Тим більше, що привід так думати подав сам Чорновіл і його прихильники, розпочавши шалену і непристойну кампанію у засобах масової інформації проти опонентів, в якій не церемонились у висловах, вивертаючи на люди брудну внутріпартійну білизну. У численних інтерв'ю для преси (а деякі видання їх радо тира-

жували, смакуючи) Вячеслав Чорновіл, не соромлячись, обливав брудом своїх вчорашніх товаришів по партії, називаючи їх «переродженнями», від яких партія має очищатися (газета «Незалежність»). Ще далі пішла чорноволівська газета «Час», в якій Ярослав Кендзьор надрукував замітку, один заголовок якої говорить про її зміст: «Іуда продав Христа за 30 срібняків. За скільки продали Чорновола його 30 апостолів???» Далі йде список цих тридцяти, серед яких, крім молоді (голова молодого Руху Олександр Кириленко, редактор «Полтавської думки» Олександр Кулик, відомий організатор виробництва, генеральний директор славнозвісної «Оболоні» Олександр Слободян, лідер столичної рухівської організації Ярослав Федорин), бачимо імена також фундаторів Руху Івана Драча, Івана Зайця, Павла Мовчана, Дмитра Павличка, Володимира Черняка, Ігоря Юхновського. Очевидний явний перебір: і по іменах, і по кількості. Тим більше, що з Чорноволом залишилось тільки 18 його «апостолів» по парламентській фракції.

До честі «тридцяти», вони не дозволяли собі таких випадів на адресу Чорновола: на з'їзді лунала спокійна, конструктивна, ділова і загалом толерантна критика чорноволівських методів керівництва і його людських якостей — і це було переконливою ілюстрацією того, що люди, які скликали партійний з'їзд, керувалися не стільки особистими образами та амбіціями, скільки вбланням за справу — українську загалом і партійно-рухівську зокрема.

Попри всю суб'єктивність та емоційну загостреність внутріпартійної полеміки, винесеної на загальне судження, зводять суть конфлікту у Русі тільки до суб'єктивного фактора було б і несправедливим, і неправдивим. Як можна було зрозуміти із дискусії на Х Всеукраїнських зборах, попри амбіційність, авторитаризм, неповагу до колег, нетерпимість до іншомислення з боку Чорновола, не це лежало в основі конфлікту в Русі, а лише ті наслідки, до яких все це привело партію. А наслідки, на жаль, плачевні. Рух — найбільша національно-демократична сила — не зумів стати правлячою партією. Рух, як не парадоксально, свого часу став на перешкоді згуртування всіх правих партій в єдину передвиборну коаліцію, внаслідок чого національно-демократичні сили зазнали нищівної поразки весною 1998 року. Рух, маючи досить чисельну парламентську фракцію, не займався державотворчою законодавчою роботою, підмінивши її поверховою верховнорадівською метушнею та кулуарними переговорами і торгами. Рух не мав твердої позиції в ставленні до влади: замість проводити власну політику і здійснювати політичний тиск на владу на користь українській справі, він став партією, яка цю владу обслуговувала.

Ці звинувачення, що прозвучали

(Закінчення на стор. 28)

Україна послідовна...

(Закінчення зі стор. 1)

він приїхав, не маючи відповідної візи. Кілька днів раніше Верховна Рада позбавила п. Лазаренка депутатського імунітету і генеральний прокурор видав наказ про його арешт на підставі обвинувачень у розкраданні державного майна, зловживанні посадовим становищем та інших злочинах.

В ході зустрічі із заступником міністра юстиції США Ериком Голдером Ольга Колінко передала документи, в яких накреслено підстави для депортації П. Лазаренка в Україну. (його також чекає судовий розгляд у Швейцарії, де в грудні він був арештований на кордоні, обвинувачений у відмиванні мільйонів доларів у швейцарських банках, але через кілька днів його звільнили під заставу в три мільйони доларів.)

Під час допитів з працівниками Служби Іміграції і Натуралізації США, як пізніше заявив амерканський адвокат Павла Лазаренка, він попросив права політичного притулку, заявивши, що є об'єктом політичного переслідування уряду Президента Леоніда Кучми, його політичного опонента.

Ольга Колінко підкреслила, що справа Лазаренка є «чисто кримінальною і ніяким чином не пов'язана з політичними мотивами». А доказом цього, — сказала вона, — є факт, що 315 депутатів, що мають різні політичні переконання, дали згоду на притягнення його до кримінальної відповідальності.

«Політика політикою, — сказала вона, — але де ж гроші, це кримінальна справа і викрадені вони конкретно у держави».

У своїх виступах на конференції і в дискусії за «круглим столом» у посольстві України В. Дурдинець підкреслив, що громадськість України «з увагою слідує» за справою екстрадиції Павла Лазаренка. «Це стане практичним випробуванням дієвості системи міжнародного і міждержавного співробітництва в боротьбі з корупцією і організованою злочинністю», — сказав він. Він також розповів про деякі заходи, що їх уряд України вжив і планує вжити в боротьбі з корупцією, а це чітка організаційно-практична система попередження, програми дії і контролю, удосконалення законодавства, ліквідація причин корупції, створення спеціальних правоохоронних органів і підрозділів, формування клімату доброчесності і використання за-

кордонного досвіду та міжнародної співпраці.

Як доказ діяльності й ефективності цих програм, Василь Дурдинець, серед іншого, вказав на збільшення на 32 відсотки викриття випадків хабарництва і на 25 відсотків числа кримінальних справ. За період 1996-1998 років, «за негативними мотивами лише з органів внутрішніх справ звільнено 20 тисяч працівників», — додав він. А за минулий рік порушено 51,000 кримінальних справ у економічній сфері.

Василь Дурдинець сказав, що правоохоронні структури України тепер намагаються подолати «надзвичайно складну проблему» — повернення вивезеного до іноземних банків українського капіталу, вартість якого, за деякими підрахунками перевищує 30 мільярдів доларів. Він вказав на те, що для розслідування конкретних кримінальних справ дуже важко отримати документи від так званих «офшорних» банків карібського регіону. Він порушив цю проблему під час міжнародної конференції (як також в нарадах з представниками міністерства юстиції США) і ряд учасників підтримало його пропозицію про те, що для цього потрібні міжнародна співпраця і конвенції. Він вказав також на те, що вже майже готова до підписання українсько-американська угода, яка накреслює двосторонню співпрацю і американську допомогу Україні в боротьбі з корупцією і організованою злочинністю до 2005 року.

На закінчення дискусії за круглим столом у посольстві Василь Дурдинець висловив запевнення, що Україна «йде по шляху будівництва правової, демократичної держави». «Ми оптимісти», — сказав він, — і хочемо доказати, що ми здатні навести в державі порядок і зробити для наших громадян нормальне, щасливе, людське життя».

В складі української делегації на міжнародній конференції були також заступник голови Верховного Суду Василь Малиarenко, перший заступник міністра юстиції Броніслав Стичинський, начальник головного управління державної служби при Кабінеті Міністрів Геннадій Леліков, начальник консульського управління Міністерства Закордонних Справ Віктор Кирик і помічник голови Координаційного Ради у справі боротьби з корупцією Михайло Бабій.

Я. Бігун.

Фото автора.

Руху „звільнився”...

(Закінчення зі стор. 1)

волом. А враховуючи попереджувально-діяльну участь влади в особі Мінюстиції щодо визначення легітимності з'їзду, можна припустити — ще поп'є дбайлива держава крові в «Руху без Чорновола» — ох, поп'є...

Досвідчений у «розлучних» партійних справах лідер ХНС Володимир Стретович попередив побратимів із трибуни: «Рішення — який з'їзд легітимний і чия правда, залежатиме від того, хто підтримає нинішню владу. Тому що українська держава не є правовою й демократичною, як це позначено в першій статті Конституції...».

І логічними, хоч і риторичними, були запитання пана Стретовича: «А де соратники з «Реформ і порядку»? Де вони? Я не бачу жодного! Де керівники Республіканської християнської партії? Вичікують, а що там буде? Час партизанської війни закінчився. У нас уже є своя держава. Вже не треба бродити, як УПА, лісом і воювати проти заводників. Сьогодні час сказати: ми за Україну й вона в нас буде, настає історичний момент і ми можемо це зробити з новими людьми, з новими командами у жовтні 1999 року».

Справді, одностайно підтримане з'їздом рішення про зняття авторитарного лідера В. Чорновола аж ніяк не означало зняття питання про кандидата в президенти від Руху. І хоча на порядку денному воно не значилося, ця тема звучала з трибуни з'їзду й активно обговорювалася в кулуарах.

«Справа не стільки в Чорноволові з його вождиством, скільки в невизначеній позиції самого НРУ відносно президентських виборів і двоїстого ставлення до підтримки Удовенка», — вважає представник Тернопільської регіональної організації. А заступник голови Нікопольської районної організації Володимир Корнієнко сказав кореспондентові «Дня», що сподівається на те, що «Г. Удовенко, побачивши цей хаос, зніме свою кандидатуру. Не хотілося б вірити, що така порядна людина обере тактику гри в піддавки з Л. Кучмою». Той же делегат Корнієнко розгублено зізнався, що «не може навіть думати про те, що нам доведеться вибирати між представником лівих і нинішнім Президентом». У той же час він підтвердив, що деякі низові структури не настроєні голосувати за Удовенка. Показово, що люди, котрі не вбачають в Удовенкові прохідного кандидата, не в змозі абстрагуватися від установки, що її нав'язував довгий час В. Чорновіл: або червоний реванш в особі Вітренко-Симоненка-Мороза, або хоч який, але реформатор Кучма.

Позбутися цих «рецидивів епохи Чорновола» буде вельми непросто: навіть з'їзд оновленого Руху, на якому Вячеслав Максимович не був присутнім, ясно показав — справа його живе. Наприклад, голова Вінницької управи Володимир Савчук заявив кореспондентові «Дня»: «Ми можемо й втретє не вибрати президентські вибори. Але Рух не живе тільки цими виборами, і народ нас зрозуміє, коли ми підтримаємо Кучму, якщо альтернативою йому будуть Симоненко чи Вітренко».

Тепер влада не може розраховувати на те, що Рух добровільно виконуватиме роль патріотичної сили, яка стане підтримувати владу

Левко Лук'яненко — почесний голова УРП, є прикладом того, як можна, відмовившись від номінальної влади, зберегти авторитет і політичний вплив.

Фото Андрія Гудзенка

тільки з почуття патріотизму. Рух відмовляється бути «гарматним м'ясом» політики влади...»

Існує ще одна сюжетна лінія заплутаного роману Руху та чинної влади. Лідер молодого Руху не без успіху випробував на делегатах Х з'їзду модель «торгів із Президентом».

За переконанням Вячеслава Кириленка, партія повинна добитися від Леоніда Даниловича чіткого визначення в питаннях зовнішньої (вступ до НАТО), внутрішньої (заборона КПУ) та кадрової політики (визнати й забезпечити вплив Руху в західних областях), інакше «фракція НРУ не натисне жодного гудзика в парламентах на підтримку владних рішень».

Уже сам факт того, що частину рухівців не бентежить можливість повторити спроби НДП вступити в діалог із владою, до яких Президент поставився «іронічно», говорить про те, що вони внутрішньо готові до того, що не Леонідові Кучмі, а все-таки їм доведеться робити вибір.

Доповідь Юрія Костенка була, певно, наслідком серйозних роздумів, які не день і не місяць ятрили багато душ. Це вилилося у цілком правомірні запитання: «Хто може сказати, якою є стратегія фракції НРУ в ВР? Чого хоче й кого захищає фракція НРУ, крім того, що ми декларуємо державницьку позицію? Але в чому суть цієї державницької стратегії та як вона виглядає, не знає ніхто, навіть члени фракції».

Однак запитання викликали й деякі основоположні тези промови нового лідера партії: «Час бігання коридорами влади й принизливого випрошування другорядних постів закінчився. Від політики обслуговування влади, яку маскували під лозунгами конструктивної опозиції, ми повинні перейти до політики рівноправного партнерства».

Кореспондент «Дня» задала Ю. Костенкові запитання: «На з'їзді, де вирішувалося питання про кандидата в президенти, ви власними руками допомогли Чорноволові топити себе й навіть згадували про якийсь «підпільний обком», що «діє» й хоче посварити Костенка з Чорноволом. Коли ви сьогодні кажете про можливе співробітництво з нинішньою владою, може скластися враження: вас не влаштувало, що Чорновіл без торгівлі, просто за ідею «лягав» під владу, коли всі навколо щось мали від цього «співробітництва». Тобто ви вирішили змінити умови, за яких Рухові було досить «незалежності» України, а в іншому все буде таким же «конструктивним»?»

— Ні, звичайно. Але ми не відкидаємо можливості входження пред-

(Закінчення на стор. 26)

**Фундація
Українського Вільного
Університету в США**

повідомляє та запрошує всіх
вельмишановних членів на

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ-ЗВІТНІ ЗБОРИ ФУНДАЦІЇ УВУ

— які відбудуться —

**у вівторок, 6 квітня 1999 р.,
о год. 3-ій по полудні**

в домі Фундації УВУ
при 136 Друга Авеню в Нью Йорку

Порядок нарад буде поданий на зборах.

УПРАВА ФУНДАЦІЇ УВУ

СТОРИНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ANNUAL STATEMENT OF UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC. 1998

ADMITTED ASSETS:

Bonds	\$ 47,189,084
Common stocks	5,152,627
Preferred stock	1,347,312
Mortgage loans on real estate	9,073,867
Certificate loans and liens	815,242
Cash on hand and on deposit	2,625,913
Electronic data processing equipment	111,090
Life insurance premiums uncollected	106,855
Accident and health premiums due	2,680
Investment income due and accrued	826,295
Receivable from subsidiaries and affiliates	262,235
TOTAL ASSETS:	\$ 67,513,200

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

Aggregate reserve for life certificates and contracts	\$ 51,019,877
Aggregate reserve for accident and health certificates	31,494
Supplementary contracts without life contingencies	258,359
Certificate and contract claims-Life	1,052,090
Refund accumulations	421,816
Premiums and annuity considerations received in advance	250,097
Interest maintenance reserve	325,959
Commissions to fieldworkers due or accrued	162,478
General expenses due or accrued	157,847
Taxes, licenses and fees due or accrued	80,351
Net adjustment in assets and liabilities due to foreign exchange rate	3,438,757
Liability for benefits for employees and fieldworkers if not included	2,799
Asset securities valuation reserve	1,020,231
Reinsurance in unauthorized companies	191,800
Reserve for unrepresented checks	261,313
Orphan's fund liability	181,228
Printing plant expenses due and unpaid	25,730
Unexpired subscriptions to Official Publication	336,335
Deficit net worth of subsidiary	78,628
Fidelity Fund Liability	-38,209
Heritage Defense Fund Liability	-481
Fees for convention expenses	75,000
Fraternal benefit payable	101,000
TOTAL liabilities	59,434,499
Unassigned funds	8,078,701
TOTAL	\$ 67,513,200

GENERAL EXPENSES INSURANCE

	Life	Accident and Health	Investment	Fraternal	Total
Rent	\$ 495,017				\$ 495,017
Salaries and wages	764,763	58,828	117,656	235,312	1,176,558
Insured benefit plans for employees	184,567	14,197	28,395	56,790	283,949
Legal fees and expenses	19,187				19,187
Medical examination fees	10,808				10,808
Fees of public accountants and consulting actuaries	194,664				194,664
Traveling expenses	25,823				25,823
Advertising	13,606				13,606
Postage, express, telegraph and telephone	64,365				64,365
Printing and stationery	18,613				18,613
Cost or depreciation of furniture and equipment	95,849				95,849
Rental of equipment	144,782				144,782
Books and periodicals	2,342				2,342
Bureau and association dues					4,618
Insurance, except on real estate	29,004				29,004
Collection and bank service charges	7,812				7,812
Sundry general expenses	38,146				38,146
Field conferences other than local meetings					28,516
Official publication					470,634
Expense of Supreme Lodge Meetings					21,100
Real estate expenses					1,253,587
Investment expenses not included elsewhere					9,732
Donation, Scholarships, Etc.					282,567
Moving expenses	1,843				1,843
Professional fees	96,345				96,345
Youth Sports Activities					1,781
General Expense Incurred	\$ 2,207,536	73,025	1,424,316	1,643,928	\$ 5,348,805
General expenses unpaid December 31, previous year	117,226	1,347	14,754	97,282	230,609
General expenses unpaid December 31, current year	59,209	1,458	14,493	82,688	157,847
General expenses paid during year	\$ 2,265,553	72,915	1,424,577	1,658,522	\$ 5,421,567

TAXES, LICENSES AND FEES INSURANCE

	Life	Accident and Health	Investment	Fraternal	Total
State insurance department licenses and fees	\$ 48,401				\$ 48,401
Other state taxes, including for employee benefits	17,384	1,337	2,674	5,349	26,744
U.S. Social Security taxes	36,296	2,792	5,584	11,168	55,840
All other taxes	672		-31,544		-30,872
Taxes, Licenses and Fees Incurred	\$ 102,753	4,129	-23,285	16,517	\$ 100,114
Taxes, licenses and fees unpaid December 31, previous year	54,998	-216	-433	-865	53,484
Taxes, licenses and fees unpaid December 31, current year	81,392	-149	-298	-595	80,351
Taxes, licenses and fees paid during year	\$ 76,359	4,062	-23,421	16,247	\$ 73,247

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC. Valuation Exhibit-December 31, 1998

Total admitted assets	\$ 67,513,200
LIABILITIES AND UNASSIGNED FUNDS	
Reserve for life certificate	\$ 51,019,877
Reserve for ADD certificate	31,494
Claim and accrued liabilities	8,383,128
Total liabilities	\$ 59,434,499
Margin of safety to certificate holders	8,078,701
TOTAL	\$ 67,513,200
The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1998 was	113.6%
The ratio of interest earned on all funds during the year 1998 was	6.5%
(Signed by)	
GEORGE SCHAUMANN, MAAA	
CPS ACTUARIES	
(Consulting Actuaries)	
ULANA M. DIACHUK	
President	
STEFAN KACZARAJ	
Treasurer	

Нема краще, як на Союзівці

УНСоюз запрошує українські організації і корпорації проводити свої зустрічі, конференції чи інші заходи на оселі Українського Народного Союзу, на Союзівці. Оселя розташована у затишку чудових Кетскільських гір у стеїті Нью Йорк. Пам'ятайте, що за ціну, яку ви мали б заплатити у міських готелях, Союзівка пропонує вам можливість відбуття зустрічей протягом цілого вікенду.

Український Народний Союз нещодавно святкував 105-ту річницю свого існування. Протягом усіх цих років УНС дбайливо служив своєму членству і громаді в цілому, наділяючи їх братськими користями. Однією з братських користей є Союзівка. УНСоюз старається надалі втримати Союзівку для себе, для наших дітей та внуків та для нашої громади.

Щоб наша оселя була успішною і прибутковою, вона мусить втішатися підтримкою нашої громади. Літом на цій оселі відбуваються різні табори для передшкілля та молоді, тенісові та плавацькі змагання, концерти, мистецькі виставки, доповіді весільні прийняття та інше. Але у позасезоновому часі Союзівка може служити громаді на інші потреби.

Тому ми заохочуємо організації, корпорації та клуби відбувати свої річні конференції, наради, семіна-

ри чи з'їзди на Союзівці і тим самим забезпечити існування цієї оселі – клаптику України на американській землі.

На ваше бажання, Союзівка влаштовує бенкети чи менші та більші прийняття. Під вмілою управою головного кухаря, випускника Кулінарного Інституту Америки, тут подаються знамениті харчі, поживні та елегантно приготовані. Їх подається в ідальні, в конференційній залі, на терасі з чудовим видом гір, чи інтимно — у бібліотеці при ватрані.

Щоб задоволити вас і ваших учасників, приготування страв може бути узгоджене з головним кухарем. На бажання, подаються традиційні українські страви.

Просимо телефонувати до нас, резервуючи Союзівку для вашої наступної зустрічі. Ми докладемо всіх зусиль, щоб ваше перебування на Союзівці було корисним і приємним для вас та ваших учасників. Гарантуємо доступні ціни.

Просимо пам'ятати: „Нема то, як на Союзівці!”. Ми раді допомогти вам. В усіх справах телефонувати: Союзівка – тел. (914) 626-5641 (141) Головна канцелярія – тел. (973) 292-9800 (3067).

Оксана Тритяк, координатор особливих проєктів УНС.

ПРОТОКОЛ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

що відбулося на оселі УНСоюзу Союзівка
7 та 8 листопада 1998 р.

(ЧИТАЙТЕ НА СТОР 20, 21, 22)

Український Народний Союз спонсорує

на
СОЮЗІВЦІ - в будинку ГАЛИЧ
ДІМ для сеньорів
членів УНСоюзу
Foordmore Rd.
Kerhonkson, New York 12446

Постійний побут - всі обслуги:
Найменша оплата від
11.60 дол. до 29.33 дол. на день
(залежно від приходів)

- повне харчування - 3 рази денно
- користь з усіх розвагових програм на Союзівці
- дружнє і безпечне оточення
- участь в українській громаді
- біля українських церков
- свіже гірське повітря

Аплікації приймаємо від вересня то травня

- Пропонуємо поза літнім сезоном **Перебувати на СОЮЗІВЦІ**
- На короткий час - мінімум один тиждень
- Ця програма відкрита до всіх зацікавлених сеньорів
- Членів і не-членів УНС.

За дальшими інформаціями та аплікаціями прошу телефонувати до Головної канцелярії

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
2200 Route 10, P.O.Box 280
Parsippany, NJ 07054

Тел: 973 292-9800 Факс: 973 292-0900

ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Наша уклінна подяка –
Карпатському Союзові

Небувала в історії Закарпаття листопадова 1998 року повині сколихнула усю Україну й увесь світ, боєм і співчуттям відгукнулася у кожному українському серці.

Не залишилася байдужою до людського горя, страждань закарпатців і земляцька громадська організація Карпатський Союз Америки, яка у числі перших звернулася з цього приводу до української спільноти, провела збір пожертв серед наших братів і сестер в далекій Америці й передала громадським організаціям Срібної Землі поважну суму для допомоги потерпілим від повені.

Від глибини душі та з братерською любов'ю висловлюємо Карпатському Союзові, усім жертводавцям – людям доброї волі і

ласкавого серця – нашу щиру подяку і просимо нашого Всемогутнього і Милостивого Господа Бога, аби добром і ласкою віддячив усім братам і сестрам, які спричинилися до цього милосердного, достойного справжніх патріотів і християн вчинку.

З глибокою пошаною і вдячністю –
Іван Маргітич,
Єпископ-синкел
для українців Закарпаття
Павло Федака,
голова Закарпатського крайового
Товариства „Просвіта”
Омелян Росул,
відповідальний секретар крайової
організації Всеукраїнського
Товариства політ'язнів і
репресованих

Коментар Карпатського Союзу:

Стверджуємо, що зібрані пожертви переказано: 10,000 дол. – через Українську Православну Кредитівку (24 грудня 1998 р.) і 9,500. дол. – (16 січня 1999 р.) через Кредитівку „Самопоміч” в Нью Йорку. Разом – 19,500 доларів.

Сердечне спасибі всім жертводавцям, список котрих буде поміщений в пресі.

Михайло Шпонтак,
голова Карпатського Союзу Америки

Вшанували пам'ять героїв

Заходом Союзу Українських Ветеранів Армії УНР і Українського Резистансу у Міннеаполіс, Мн., 31 січня 1999 року було влаштовано вшанування пам'яті всіх поляглих за волю України. В українській православній церкві св. Архистратига Михаїла настоятель о. прот. Євген Кумка за співучасті о. прот. Миколи Метулинського (церква св. Юрія) та о. прот. Петра Сівки (церква св. Катерини) відслужили Панахиду. Співав хор під керівництвом Галини Корсун. Було традиційне „Коливо” й калач, уквітчанний пшеничними колосками й червоними маками.

По закінченні панахиди перейшли до парафіяльної аудиторії, де відбулася жалобна академія, яку відкрив вступним словом інж. Олександр Полець. Присутні відспівали молитву „Отче Наш”. Інж. Микола Денисюк виголосив дуже змістовну доповідь. Наголос був поставлений на останні події нашої боротьби ХХ століття. Було підкреслено битву під Крутами 1918 року і порівняно її з подіями 1990 року, коли молодь була готова на голодову смерть на площі Києва: „Площа – це наші нові Крути!”

В кінці було згадано і вшановано всіх героїв, поляглих за волю України: „Сьогодні ми з вами хилимо голови перед борцями за волю України, які загинули на полі бою, а також які загинули по тюрмах, були розстріляні в підвалах ЧК, чи НКВД, перед жертвами мільйонного голодомору 32–33 років, перед тими, що лишили свої кістки в тайзі Сибіру.

Низько схиляємось перед молоддю, вимордованою по тюрмах 1939 року. Також згадаймо і героїв Карпатських Січовиків, які загинули в боротьбі Карпатської України з мадярами 1939 року. Хилимо голови перед тими, які життя своє віддали в часі Другої світової ві-

йни, де б вони не були: в УПА, в українській Дивізії „Галичина”, в Легіоні самооборони чи в інших військових формаціях”. Пам'ять про них буде вічною з покоління в покоління. Василь Панчук коротко згадав про події Визвольних змагань 40-их років.

Вірші „Герої Крут” та „Борцям за волю України” продеклямувала Ольга Хоролець. Дуже гарною українською дикцією, з почуттям декламували діти: Наталка Кушнір – вірш „22-го січня”, а Марко Кушнір – вірш „Крути”. Наступною точкою була деклямація А. Кушніра „Базар”. На закінчення хор церкви св. Михаїла під керівництвом Г. Корсун та всі присутні відспівали пісню „Чуєш, брате мій”.

При цій нагоді хочу поділитися моїми враженнями з відвідин могили Крутівців. В липні 1997 року ми з донькою Галиною поїхали в Україну (з українськими туристами з Америки й Австралії). Їхали автобусом до Чернігова. Ми знали, що десь тут є могила Крутівців. З деякими труднощами вдалося знайти могилу. Ми нарвали польових квітів, поклали на могилу і всі разом заспівали „Вічна пам'ять”.

В багатьох на очах були сльози. Це ж ми стоїмо якраз там, де боролися й загинули молоді герої-студенти, про яких ми читали, слухали реферати й деклямації, а ось вони лежать тут. Могила висока, конусної форми, покрита зеленою травою, з ясним великим хрестом. Сходи ведуть до пропам'ятної таблиці-плити, на якій тризуб і напис:

„Тут береже Україна сон молодих своїх синів, які загинули героїською смертю в борні за її волю під Крутами 29 січня 1918 року. Побудовано за кошти Братства „Броди-Лев”.

Ольга-Змага Хоролець

Євангельський шпиталь в Курітибі
лікуватиме дітей Чорнобиля

14 січня ц. р. Євангельський шпиталь Курітибі підписав угоду з Українсько-Бразилійським Центральним представництвом, згідно з якою безплатно лікуватиме дітей з України, вражених радіацією Чорнобиля. Цього ж дня шпиталеві присвоєно звання „Шпиталь-приятель дітей”, надане міжнародною організацією ЮНІСЕФ.

При підписанні угоди був присутній посадник міста Курітибі Кассіо Танігучі, представниця міністра охорони здоров'я Бразилії д-р Жане Рамос Перейра, консул України Валерій Григораши, секретар у справах здоров'я області Парана Армандо Ражжіо, віцепосадник міста Курітибі Алгасі Туліо, єпарх українців греко-католиків о. Єфрем В. Кривий, президент Хліборобсько-Освітнього Союзу д-р Євген Чмир, президент Українсько-Бразилійського клубу інж. Петро Єдин, президент українського культурно-освітнього центру „Полтава” о. Даниїл Козлінський, президент Товариства прихильників української культури Ярослав Гребінник, президент українсько-бразилійської молоді Марко Ногас, директорка культурно-історичного майна міста Курітибі д-р проф. Оксана Борушенко, поетеса Олена Колодій, представник Єпис-

копа УАПЦ протопресвітер о. Микола Милусь, кореспондент української закордонної преси д-р Михайло Рубінець, президент Жіночої організації Наталія Осадчук, лікар Пилип Лукас з Іраті, делегація з міста Прудентопіль в особах о. Петра Балцара і Мирослава Кривого та інші.

Посадник Курітибі в своїй промові заявив, що Чорнобиль – це найбільша катастрофа планети, і укладена угода може бути поширена з допомогою міста Курітибі, тому що весь світ мобілізується для допомоги хворим дітям. Президент шпиталю д-р Андрій Захаров сказав, що допомога – це жест християнства.

Підписана угода є результатом попередньої домовленості між міністром здоров'я України А. Сердюком, Організацією фонду молоді Чорнобиля з її президентом Олександром Бойком та президентом Українсько-бразилійського центрального представництва Йосифом Вельгачем-молодшим. Саме він домовився з керівництвом Євангельського шпиталю, що за угодою, укладеною в Україні, тут лікуватимуть українських дітей.

Д-р Михайло Рубінець

В Євангельському шпиталі Курітибі (зліва направо) президент шпиталю д-р Андрій Захаров, дружина консула Олена Григораши, консул Валерій Григораши, президент Українсько-Бразилійського представництва Йосип Вельгач-молодший, директорка Українського музею Режина Шпак Л. Рубінець, д-р Олена Рамос Перейра, Евнісе Захарова, д-р Михайло Рубінець.

Конференція УЗХ
на Оселі ім. Ольжича

Конференція Українського Золотого Хреста (УЗХ) відбулася у вересні 1998 року на оселі ім. О. Ольжича, в Лігайтоні, Па. Її відкрила голова УЗХ Наталія Іванів. Згадано тихою молитвою тих, які відійшли у вічність – співзасновницю УЗХ в 1931 році Павлину Різник, Левку Крупку, д-ра Софію Карпінську-Рабій, Роману Турянську, Юлію Бак-Бойчук, Марію Паславську та інших.

Наталія Іванів у звіті про роботу Головної управи приділила увагу таборам молоді в Україні, які вже 5 років спонзорують УЗХ, розповіла про співпрацю з американськими і українськими громадськими організаціями.

На конференції виступили заступниця голови Наталія Пазуняк, виховна референтка Головної управи Володимир Кавка, заступниця голови і референтка Суспільної служби Марія Гром'як, фінансова референтка Комісії оборони і допомоги Лідія Белендюк, інші діячки УЗХ.

Для членів УЗХ і ОДВУ виголошено доповіді: Н. Пазуняк – „Вклад УЗХ у працю СФУЖО” (до 50-ліття СФУЖО), Володимира Кавка – „40-ліття таборів молоді УЗХ”; Наталія Іванів – „30-ліття КОД-у”. Для учасників конференції Люба Щибчик і піяністка Рогожина дали концерт.

Н. Пазуняк

Асоціація українських професорів обрала нову управу

В кінці січня і на початку лютого ц. р. члени Українсько-американської асоціації університетських професорів (УААУП) обирали (письмово, поштою) нову управу асоціації. До неї увійшли: голова – Ася Гумеська (U. of Michigan-Ann Arbor); перший заступник – Любомир Винар (Kent State U.); другий заступник – Всеволод Ісаїв (U. of Toronto); третій заступник – Ярослав Білінський (U. of Delaware); секретар-скарбник – Мирон Мельник (Kent State U.). Члени управи: Іван Фізер (Rutgers U.); Василь Янішевський (U. of Toronto), Зенон Мельник (U. of

Cincinnati), Леонід Мостович (U. of Kentucky), Іванна Ратич (Rutgers U.) та Марта Трофименко (U. of Delaware).

Члени контрольної комісії: Олександр Сидоренко (Arkansas State U.) та Михайло Калінський (Kent State U.). Директор наукового фонду УААУП М. Мельник повідомляє, що вартість інвестицій НФ становить трохи понад сто тисяч доларів. УААУП є професійною організацією, членом якої може стати кожний викладач коледжу чи університету. Адреса УААУП: UAAUP, P.O.Box 491, Kent, OH 44240.

Св. Миколай „приніс” книжки до НТШ

Хоч знаємо, що Св. Миколай у нашій Українській, як Православній, так і Католицькій церкві є особливо шанований як доброзичливий, милосердний заступник сиріт, вдів і потребуючих, але наш „Св. Миколай” є невідомою нам людиною.

Наш невідомий добродій прийшов під будинок Наукового товариства ім. Шевченка і залишив кілька канадських пакунків, біля 300 томів цінних книжок. Це сталося у суботу, 21 листопада 1998 року. Правда – це було ще далеко до празника Св. Миколая. Цей вчинок ми таки назвали свято-миколаївським, а невідомого добродія – „Св. Миколаєм”. Наш „Св. Миколай” не знав, що НТШ у суботу і неділю закриті, хібащо коли в НТШ відбувається якась імпреза, то приміщення відкрите вже після обіду, біля 3-ої години. Наш добродій був певний одного, що з його цінних книжок будуть користуватися дослідники і науковці. Він не знав і того, що в суботу санітарний департамент міста Нью-Йорку підбирає сміття. Наш добродій перед будинком НТШ, при 63 Четверта авеню. На цей день в НТШ не було заплановано жодної імпрези. Отже, цінний подарунок невідомого добродія міг був потрапити до сміття.

На щастя, що автор цих рядків у ранніх годинах проходив з дружиною біля будинку НТШ і зразу зауважив, що перед будинком лежать якісь пакунки. Спершу подумав, що хтось нам підкинув сміття. І таки буває. Дивлюсь до речей у пачку, а там не сміття, а книжки. Дивлюсь за якимось позначками, кому вони належать, але їх немає. Не залишилось нічого іншого, як відкрити двері НТШ і цей цінний дар покласти до будинку.

До сьогодні наш „Св. Миколай” – великий добродій, залишився невідомим, але, як колись Св. Миколай, приніс нам неоціненні скарби. Серед них є багато рідкісних книжок, яких, як кажуть, зі свічкою

не знайти. Серед цих книжок є видання 1910, 1920, 1930 і дальших років. Серед журналів – „Українська Хата”, що з’являвся у Києві у 1910 році, „Записки НТШ” 1920-их років, видання Всеукраїнської Академії Наук, що з’являлись у Києві у 1923 і 1924 роках, також видання, що з’являлись українською мовою у Петербурзі, Відні, Празі, Ляйпцігу і Берліні. Це справді неоціненні книжки, це просто скарб, за який висловлюємо нашому „Св. Миколаю”, жертвенному добродієві, щиро подяку.

При цьому хочу підкреслити, що Наукове товариство ім. Шевченка працює над великим, можна сказати, монументальним проєктом, яким є „Енциклопедія української діаспори”, редактором якої є д-р Василь Маркус. Цей проєкт вимагає не тільки великого вкладу праці, але також значних фінансових засобів. ЕУД має за ціль залишити сліди нашого буття у діаспорі, бо вони можуть скоро зникнути з пам’яті нашого народу, з пам’яті української нації. Що знає український народ в Україні про український науковий світ, український політичний, громадсько-суспільний, культурно-мистецький, економічно-комерційний світ діаспори? Небагато. Все це треба зібрати і записати. Це справді колосальний проєкт, заплановано сім томів, над яким працює дуже мало людей. Ось скоро буде добігати до кінця завершення американського тому у двох книгах, відповідальним редактором якого є д-р Дарія Маркус. Для здійснення цього тому головна редакція ЕУД у Чикаго створила окремі осередки праці у Нью-Йорку, Філадельфії, Гартфорді, Вашингтоні, Пітсбургу й інших місцевостях, завданням яких є збирати гасла про людей, організації, установи і місцевості, та про релігійне, суспільне й економічне життя. Цей проєкт вимагає багато фінансових засобів. Тому чекаємо і будемо вдячні, якщо весною прийде до Наукового товариства ім. Шевченка Св. Миколай і допоможе здійснити цей проєкт.

Микола Галів,
директор канцелярії НТШ

ПОПРАВКА

У ч. 7 „Свободи” з датою 12 лютого у дописі „Лісові Чорти” на костюмівці мало бути, що виконавцем запрошення був ст. пл. Олекса Геврик, а не К. Савицький. – Ред.

ХАРАКТЕРИ

Союз лінгвіста і мікробіолога

Богдан Дан Мирослав Тимотей Чопик — професор мови й літератури, поет і публіцист. Він присвятив понад 35 років життя навчанню молодих американців чужинській мові.

Богдан народився у селі Беневі на Підгаєччині 2 січня 1925 року. Вихор Другої світової війни закинув його на чужину. У Бірмінгемському університеті в Англії він здобув ступінь бакалавра комерції, потім — ступінь магістра з російської мови в Колорадському університеті, ступінь бакалавра права в Українському Вільному Університеті в Мюнхені, став доктором слов’янської філології і доктором лінгвістики.

Учительську працю Богдан Чопик почав під час своїх студій в середній школі у 1958 році, згодом продовжував її в коледжі та як інструктор у Колорадському університеті, а з 1969 року й аж до виходу на пенсію працював у Ютському університеті в США.

Богдан Чопик став академіком Міжнародної академії інформатизації — неурядової суспільно-наукової організації першої категорії при Економічній і суспільній раді ООН в Нью-Йорку.

Для професора Чопика, українського патріота, серед скарбів вітчизни одне з перших місць посіла рідна мова — нетлінне знаряддя духової культури українського народу. Думки, почуття, надії та сподівання, філософські й політичні погляди, моральні переконання та естетичні смаки, побутові звички, добро і зло, світло й тіні — абсолютно все діставало в мові, що її викладав професор, своє ім’я, своє позначення, знаходило своє узагальнення та закріплювалось у свідомості студентів. Усе це легко можна відчувати в його статтях і монографіях.

Не можна не згадати і внеску професора у пізнання літератури. На його думку, сила мистецького слова криється в живій конкретності, яка несе в собі всю глибину і життєвість, узагальнення ідеального. Якби ці умови не було дотримано, література не змогла б нас захопити, зворушити, пробудити почуття, емоції.

Слухаючи літературні доповіді професора, я відзначав проблемний характер викладання думки. Проблемне навчання активізує пізнавальну діяльність студентів: знання засвоюються творчо, відкривається широкий простір для індивідуального підходу, а це дає можливість досягти найкращих наслідків в інтелектуальному розвитку студента чи навіть просто уважно-го слухача.

Професор Чопик написав також чимало статей на цікаві та важливі суспільно-культурні теми. Багато уваги присвятив він дослідженню спадщини великого українського філософа-гуманіста, просвітителя і видатного поета Григорія Сковороди, переклавши англійською мовою та проаналізувавши його байки і афоризми. Книжка появилася у відомому видавництві Пітера Лянга. Чопик є автором досліджень „На 400-ліття Мелетія Смотрицького” і „Граматика Смотрицького та граматична термінологія”, двох збірок власних поезій.

Професор Чопик належить до наукового Товариства ім. Шевчен-

ка та Української Вільної Академії Наук в Канаді, Українського Історичного Товариства, Канадської асоціації славистів, Американської асоціації університетських професорів, Українського історичного клубу в Москві, Американської ради вчителів російської мови.

Цікавою є постать Олександри Кудряшевої, дружини професора Богдана Чопика. Вона походить з української родини кубанських козаків. Олександра Кудряшева — професор Російської економічної академії в Москві (колишній Московський інститут народного господарства ім. Плеханова) та академік Міжнародної академії інформатизації.

Самостійне життя О. Кудряшева почала на фабриці. Працюючи, вчилася у вечірній школі, заочно закінчила Інститут мікробіології.

Всупереч усім звичаям, Олександра Кудряшева водночас з дипломною роботою написала кандидатську дисертацію, але в інституті з цим не погодилися і порадили пройти дворічне навчання в аспірантурі. Головне її відкриття — препарат „Александрину” створений в лабораторії інституту. Тоді, в 1984 році, Олександра вирішила експериментувати на собі. Саме тоді вона захистила другу дисертацію, але не прагнула спокійного життя, була новатором. Вона приготувала собі „коктейль” із дріжджів і провела цикл його застосування.

Дослідниця збагнула, що особливості мікробіології можна використати не тільки при розв’язанні харчових проблем, а й взагалі для поліпшення людського здоров’я. Їй стало ясно, що для нормального функціонування всього живого потрібно близько двадцяти видів амінокислот. Це ті цеглинки, з яких будується основа життя — білкова молекула. Більша частина амінокислот синтезується безпосередньо в людському організмі, але є вісім так званих незамінних, які повинні надійти із зовні, разом з їжею.

Шлях до вирішення проблеми амінокислотної невідповідності Олександра Кудряшева умовно поділила на дві складові частини. Спершу треба було звільнитися від кількісного фактора, потім розв’язати другу частину завдання — якісну. Вона навчилася робити „Александрину” із заздалегідь визначеними властивостями, щоб препарат міг цілеспрямовано діяти на будь-який уражений хворобою орган.

Препарат прискорює гоєння опіків, ран, післяопераційних швів, збільшує імунітет і стійкість до іонізації і неіонізаційної радіації, поліпшує діяльність нервової і серцево-судинної систем, дає кращий ефект при лікуванні цукрового діабету, функціональних розладів статевої діяльності. „Александрину” радять вживати спортсменам — вона знімає втому від великих навантажень.

Отже, цікаве подружжя — Богдан Чопик і Олександра Кудряшева. Звісно, це союз не просто лінгвіста і мікробіолога, це союз двох обдарованих людей, які обрали легкий шлях наукового пошуку і йдуть несхибно цим шляхом у теплі свого подружнього життя.

Володимир Жила

ФУНДАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ
ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

Ukrainian Free University
Foundation, Inc.
P.O. Box 1028, New York, N.Y. 10276

ДАТИ ІСТОРІЇ

1 березня

- * 140 років від дня народження українського астронома Р.П.Фогеля.
- * 1996 – відкрився регулярне автобусне сполучення за маршрутом Київ–Лондон–Київ.
- * 1914 – перший авіапереліт Київ–Одеса (летун П.Нестеров).
- * 1881 – у Петербурзі народувольці вбили царя Олександра II.

2 березня

- * 140 років від дня народження єврейського письменника Шолом-Алейхема (Ш.Н.Рабиновича).
- * 1995 – Верховна Рада України наклала вето на указ Президента “Про фінансово-промислові групи в Україні”.
- * 1994 – Україна та Японія у Києві підписали рамкову угоду “Про співробітництво в ліквідації ядерної зброї в Україні та створення Комітету по співробітництву”. Це перша угода, підписана між двома державами.
- * 1993 – указом Президента України засновано Академію медичних наук України.
- * 1917 – російський цар Микола II зрікся престолу.
- * 1876 – народився український історик Мирон Кордуба.
- * 1882 – народився український письменник Архип Тесленко.
- * 1811 – народився український поет Антон Могильницький.

3 березня

- День незалежності Болгарії. День визволення від османського ярма.
- * 80 років від дня народження українського математика О.В.Погорєлова.
 - * 1994 (3-7 березня) – у ході офіційного візиту Президента України до США підписано спільну заяву про дружбу та співробітництво між двома країнами.
 - * 1917 (3-4 березня) – утворення Центральної ради – представницького органу українських громадських організацій.
 - * 1917 (3-5 березня) – ліквідація органів царської влади в Україні.
 - * 1893 – народився український співак і педагог І.О.Паторжинський.
 - * 1866 – засновано Київську російську публічну бібліотеку. Тепер – Національна парламентська бібліотека України.
 - * 1861 – скасування кріпацтва в Росії.
 - * 1669 – у Глухові укладено договір між козацькою старшиною і гетьманом Дем'яном Многогрішним та московськими послами – Глухівські статті: обмеження козацької автономії; заборона переходу селян у козацький стан; визначення 30-тисячного козацького реєстру; заборона зносин з іноземними державами.

4 березня

- * 1996 – у Києві представники України та Канади підписали Конвенцію про уникнення подвійного оподаткування та попередження ухилень від сплати податків на доходи та майно.
- * 1826 – народився український і російський громадський діяч, історик та соціолог Олександр Стронін.

5 березня

- * 70 років тому засновано Запорізький державний український музично-драматичний театр імені М.О.Щорса.
- * 1996 – Верховна Рада України ухвалила Закон України “Про рекляму”.
- * 1992 – Верховна Рада України ухвалила Закон “Про представника Президента України”.
- * 1953 – помер Й.В.Сталін.
- * 1939 – Київському університетові присвоєно ім'я Тараса Шевченка.
- * 1827 – народився український поет, байкар Леонід Глібов.

6 березня

- * 60 років тому в Києві відкрито пам'ятник Т.Г.Шевченкові.
- * 1991 – Міністерство юстиції України зареєструвало Національний олімпійський комітет.
- * 1951 – помер український письменник, державний та політичний діяч Володимир Винниченко (1880-1951).
- * 1939 – відкриття у Києві пам'ятника Тарасові Шевченкові.
- * 1856 – народився російський графік, ініціатор видання альбому “Малюнки Т.Шевченка” Василь Мате.

7 березня

- * 150 років від дня народження американського селекціонера Лютера Бербанка.
- * 115 років від дня народження українського актора М.Л.Лярова.
- * 1921 – декрет РНК УССР про організацію робітничих факультетів (робфаків).
- * 1856 – народився український художник, фольклорист і етнограф Порфирій Мартинович.

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ –
ВИБЕРІТЬ “СВОБОДУ”!

НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 50 дол.

НАЧЕРКИ ДО РОЗДУМУ

Як зберегти наші сили?

Найперше мусимо краще скоординувати нашу працю між нами самими. Зараз ми надто розділені різними організаціями або середовищами. Це дуже негативно впливає на збереження наших сил та нашої ідентичності. Забагато егоїзму: перше – „я“, друге – моя партія, а третє – Україна. Наш щойно минулий VII з'їзд СКУ виявив, що у діаспорі надто багато уваги присвячується партійним міжусобицям, які зовні мають вигляд спроб об'єднати наші сили. Замість того, щоб якнайкраще допомогти Україні, на перший план висувається питання, хто буде верховодити. Подібне діється в інших діаспоричних осередках, в інших країнах. При здоровому глузді і належному відчутті демократичних принципів можна було б набагато більше зробити для України.

Організації, які працюють тихо і послідовно, є вартісніші для добра України, як середовища, які оперують демагогічними фразами і претендують на провідництво у діаспорі. Україна їх не слухає. Останні вибори в Україні виявили сумну дійсність, що необ'єднані демократичні сили, крім, може, Руху, не здобули належного представництва у Верховній Раді, і ліві сили, включно з комуністами, перемогли. Єдиною розв'язкою для збереження наших сил є об'єднання і спільна праця для добра України. На терені США, на 13-му Конгресі УККА, були штучно створені однією партією обставини, у висліді яких 27 організацій вийшли з УККА і створили Українсько-Американську Координаційну Раду, яка працює на базі демократії, а не диктатури. Вона існує вже 18 років. Її управа далі бажало об'єднання на основі паритету; вона репрезентує різні політичні та суспільно-громадські організації і

має демократичну структуру. Якщо УККА не бажало об'єднання на основі паритету, то УАКРада пропонує створити кількочленний комітет (6-8 осіб) з ротаційною системою проводу для репрезентації українців на терені Америки перед урядом США і урядом та Верховною Радою України.

Українська діаспора має дві можливості: або асимілюватися, або інтегруватися. Для асиміляції не треба нічого робити – українська ідентичність поволі зникне на терені даної країни. Нам треба дозволити повільну інтеграцію під умовою збереження своєї ідентичності. Щоб це сталося, мусимо звернути увагу у першу чергу на молодь, церкви і школи. Нам треба подбати, щоб наші діти вивчали, крім мови країни, у якій живуть, українську мову, і вивчали та зберігали наші культурні надбання і традиції. Нам треба подбати про належні кадри учителів і підтримувати українське шкільництво. Треба подбати, щоб наші діти вивчали і практикували релігію, яка була б основним засобом збереження нашої ідентичності. Нам треба подбати, щоб наші діти вступали у молодечі організації. Треба, щоб наша молодь включалася у політичне життя країн, у яких живе, і впливала на те, щоб ці країни також у міру потреби помагали Україні. Треба подбати, щоб наша молодь належно вивчала нашу історію і культурні надбання України, і щоб у міру спроможності включалася у різні допомогові акції для України.

Тільки у такий спосіб можемо вірити, що українська діаспора на різних місцях поселення збереже свою ідентичність і буде корисною і помічною для України на довгі роки.

Зенон Василькевич

ОСТАННЯ НАГОДА ПОДАТИ

СВЯТОЧНІ ВЕЛИКОДНІ ПОБАЖАННЯ у „СВОБОДІ”

Адміністрація „СВОБОДИ” запрошує ВШановних Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святочні привіти у збільшеному Великодньому числі, що зайдуть у найдавні закутини світу.

Великий тираж „СВОБОДИ” та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ЦІНИ ОГЛОШЕНЬ

1 цаль через	1 шпальту	\$ 8.00	4 цалі через	2 шпальти	\$ 48.00
1 цаль через	2 шпальти	12.00	5 цалів через	2 шпальти	60.00
2 цалі через	2 шпальти	24.00	6 цалів через	2 шпальти	72.00
3 цалі через	2 шпальти	36.00	та в інших розмірах		

Оголошення приймаються

до 25-го БЕРЕЗНЯ 1999 р. за новим і старим стилями

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ з ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

СВОБОДА”

О. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, N.J. 07054

В справі святочних оголошень до поодиноких осіб і підприємств адміністрація

ТЕЛЕФОНУВАТИ НЕ БУДЕ

Коли на межі двох століть, у 1898 році, в Петербурзі було засновано Товариство імені Шевченка, слов'янський світ вже зачитувався поезією Великого Українця, милувався українськими пейзажами геніального художника Архипа Куїнджі, із захватом сприймав "Запорожця за Дунаєм" Гулака-Артемовського і "Ніч перед Різдом" Римського-Корсакова.

Заслуга створення Товариства імені Шевченка в Петербурзі належить Михайлові Микешінові, Данилові Мордовцеву, Андрію Маркевичеві. Це були на той час відомі діячі російської культури і щирі шанувальники малярського і літературного таланту Тараса Шевченка. Усі троє знали його особисто. Як відомо, академік живопису Михайло Микешин уже в первісному варіанті пам'ятника Тисячоліття Росії пробував увічнити образ українського поета-бунтівника, пізніше плідно працював над ілюстраціями до творів Шевченка і залишив добрі спогади про нього.

Данило Мордовцев (Мордовець) походив зі старовинного козацького роду і був свого часу відомим петербурзьким літератором. З його великої спадщини на особливу увагу заслуговують твори, присвячені козацтву, — "Тайдамаччина", "Сагайдачний", "Козаки в морі", написані, поза сумнівом, під впливом Тараса Шевченка. Ще за життя поета Данило Мордовцев позитивно відгукнувся у петербурзькій пресі про його "Кобзар" 1860 року видання, пізніше видрукував спогади про зустрічі з поетом.

Нарешті, третій — Андрій Маркевич, син відомого історика Миколи Маркевича, був не тільки музично обдарованою людиною, одним із засновників петербурзької консерваторії, але й досить впливовим в місті. Він особливо багато зробив для вилучення з архівів Третього відділення рукописів Шевченка, їх опублікування і повернення в Україну.

Майже чотири роки минуло, доки Товариство дістало дозвіл на існування. В неділю, 29 листопада (за старим стилем) 1898 року відбулись перші збори товариства, яке мало офіційну назву "Товариство імені Т. Г. Шевченка для допомоги потребуючим вихідцям з південної Росії, які навчаються у вищих навчальних закладах Санкт-Петербургу". Обраний на зібранні головою товариства Андрій Маркевич залишався на цій посаді до кінця свого життя (1907 рік). Товариство існувало до 1917 року і на диво багато зробило для збереження геніальної спадщини Тараса Шевченка. Воно сприяло виданню "Кобзаря" 1906 і 1908 років під редактуванням Доманицького, а у 1911 і 1914 роках випустило альбоми малюнків Тараса Шевченка.

Товариство брало активну участь в заходах, пов'язаних із сторіччям від дня народження поета (1914-ий рік) і, зокрема в збиранні коштів і проведенні конкурсу на кращий проєкт пам'ятника поетові.

Про впливовість петербурзького Товариства імені Тараса Шевченка промовисто свідчить той факт, що його членами в різний час були Д. Менделєєв, В. Короленко, І. Рєпін, К. Рєрїх, М. Заньковецька, М. Кропивницький, М. Лисенко, Марко Вовчок.

З історичних джерел і спогадів

СХІДНЯ ДІЯСПОРА

Українці в Санкт-Петербурзі

В історію великого міста Санкт-Петербургу, яке впродовж 215 років було столицею Росії, невід'ємно ввійшли українці. Запорізькі козаки у пороховому диму Північної війни допомогли Петру Першому утвердитися на берегах Неви. Вони ж у рабській праці будували це місто. Тут пролягали життєві шляхи гетьманів Івана Мазепи, Павла Полуботка, Кирила Разумовського, кошовий отаман Петро Калнишевський відстоював тут перед Катериною Другою права українського козацтва.

сучасників відомо, що українських товариств у Петербурзі було кілька. Від 1909 до 1917 року активно діяв український клуб "Громада". Дореволюційний Петербург зробив чималий внесок до україністики. Тут були видані твори не тільки Тараса Шевченка, але й "Енеїда" І. Котляревського, 200-ліття якої недавно відзначено, "Історія запорожських козаків" Д. Яворницького з малюнками І. Рєпіна, "Історія України-Руси" академіка М. Грушевського.

У наступні роки хвилі пореволюційної українізації докотилися й до Петрограду (який на той час втретє змінив назву і став Ленінградом). Тут діяли Капеля бандуристів, Український театр, у 1933-1938 роках на заводі "Монументальна скульптура" було відліто пам'ятники Тарасові Шевченкові для Києва і Харкова. В сумновідомі 1937-1938 роки через наше місто пройшли по етапу на Соловки і до Сиктивкару тисячі жертв масових репресій. До них було приєднано багатьох діячів української культури нашого міста.

У повоєнні роки на відновленні і розширенні міста працювало багато українців, яких закинув сюди голод 1947 року і наступні оргнабори робітничої сили (був такий вид вербування нових робітників у віддалені регіони країни). Чимало українців відтоді залишилось в місті. Їх згуртуванню в єдину спільноту сприяло відзначення 100-річчя від дня смерті і 150-річчя від дня народження Тараса Шевченка. Озвалася в серцях туга за Україною, і люди масово прийшли на урочисті імпрези.

Відтоді, як в Академії мистецтв відкрилася у 1964 році меморіальна майстерня Тараса Шевченка в місті регулярно проводяться Шевченкові вечори, Дні української культури. У цих заходах брали не тільки активну участь літератори О. Прокоф'єв, Н. Браун, П. Жур, М. Комісарова, бандурист Олексій Чуприна, А. Школенко, художники Ф. Гуменюк, В. Кальненко, О. Дручило, Н. Коваленко, провідні артисти петербурзьких театрів, а також України.

Готуючись до 175-річчя від дня народження Тараса Шевченка, українська спільнота міста, об'єднавши найсвідоміші інтелектуальні і творчі сили, звернулася до громадськості Петербургу і України із закликом увічнити на берегах Неви пам'ять великої людини — встановити пам'ятник Шевченка, заснувати Український культурний центр його імені. У 1988 році було зареєстровано спершу у Фонді культури, а потім в мерії Українське громадсько-культурне товариство ім. Тараса Шевченка. Відтоді стало помітним зміцнення зв'язків з державними і громадськими організаціями України. У 1989 році було урочисто закладено камінь на місці майбутнього па-

м'ятника, відзначено меморіальним знаком також місце першого поховання Т.Г. Шевченка на Смоленському цвинтарі.

У березні 1993 року Петербурзьке українське товариство стало колективним членом Всеукраїнського благодійного фонду ім. Тараса Шевченка, який очолює праправнучка поета по сестрі Катерині — Людмила Красицька.

Маючи програмну мету відродження кращих національних традицій Петербургу, наше товариство почувається прямим спадкоємцем дореволюційного Товариства ім. Тараса Шевченка. В останні роки багато зроблено для об'єднання українців нашого міста, популяризації української культури і народних традицій. Ми пишаємось тим, що у Петербурзі проживають два лауреати Шевченківської премії — письменник Петро Жур і художник Феодосій Гуменюк, а в культурних програмах беруть активну участь заслужені артисти Георгій Кузовков, Сергій Новожилов, Георгій Заставний. В березні 1993 року режисер Віктор Гончаренко відновив українською мовою оперу "Запорожець за Дунаєм". Понад 60 музичних творів написав за поезіями Шевченка композитор Віктор Панченко.

Зусиллями голови Фонду української культури Валентини Блажук створено Хор української пісні, який під керівництвом проф. Миколи Романовського дарує шанувальникам українського співу свої пісні. Хор співає не лише українську класику, а й пісні за творами сучасників, членів нашого товариства. Петербурзькі художники-українці об'єдналися в братстві "Кобзар" і провели кілька колективних і персональних виставок. Великий успіх мала в Києві виставка "Козак Мамай з Петербургу", а також персональна виставка О.

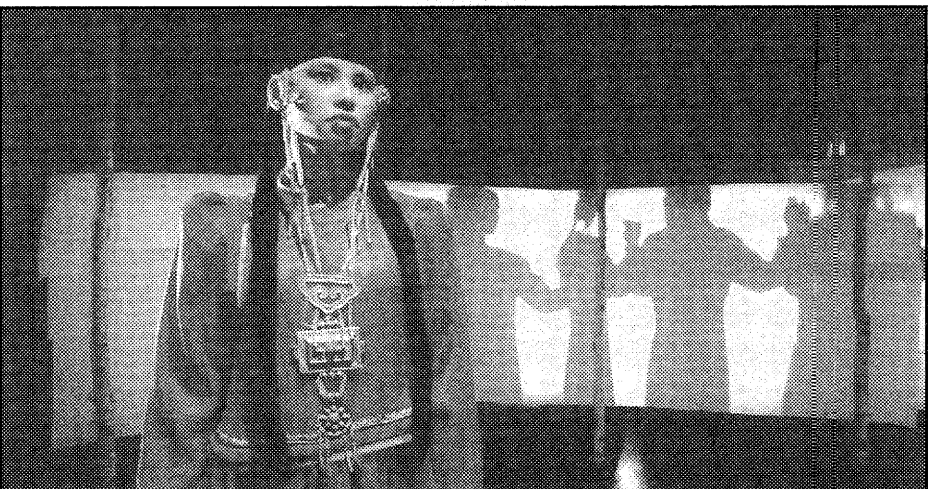
Дручила і В. Цапка в Канаді.

Поети з літературної секції товариства А. Дорошенко, Г. Красилич, О. Полішкарів та інші видали кілька збірок і особистих томиків віршів. Останнім часом композитори В. Власов, В. Панченко, В. Стратуца написали понад 50 пісень на слова місцевих українських поетів. Цікаві вечорниці проводить В. Івашенко.

Українське товариство має й свої видання. Олександр Сташак доклав багато зусиль до видання журналу "Забуга Червона", В. Великодній видав перше число української газети. Опрацювали наукові твори проф. Л. Лукашевич — "Україна — історико-економічний огляд", "Україна — сходження до незалежності", мали свої публікації проф. Зубик, А. Конюненко. Продовжує шевченківську тему невтомний Петро Жур. За підтримки товариства видає його нову книгу "Шевченківський некропіль Петербургу", готуються видання російською мовою його капітальної праці "Труди і дні Кобзаря". За останні два роки більш як на двісті томів поповнилася бібліотека товариства. Частину цих книг ми подарували для загальної користування публічній бібліотеці міста. Особливо вдячні ми почесному членові нашого товариства, відомому скульпторові з Канади Леонідові Молодожанові за дарунок місту бронзової скульптури Тараса Шевченка, яка стане пам'ятником у травні 1999 року.

Успішно завершилися наші клопотання про відкриття в Петербурзі консульства України. Консулат діє, генеральним консулом призначений колишній посадник Севастополя Віктор Семенов. Спільно з Україною ми провели кілька імпрез, брали участь у фестивалях "Червона Рута", "Усі ми діти України", форумах і виставках. 1 грудня 1997 року з ініціативи Товариства ім. Шевченка та Фонду української культури засновано міську Українську національно-культурну автономію, яка офіційно зареєстрована 3 березня 1998 року. Рада автономії опрацювала перспективну програму розвитку. Попереду у нас багато роботи, але ми віримо, що подужаємо виконати усі передбачення.

Микола Жигло,
голова Української
національно-культурної автономії
м. Санкт-Петербурга, Росія.

Ля Мама Експериментальний Театр та Яра Мистецька Група представляють:

ЛЕТИТЬ БІЛА ПТИЦА

нове музичне дійство надхнене поемою „Лебідь“ Олега Лишеги
режисер Вірляна Ткач, музика: Гепджі Іто та Ержена Жамбалов, дизайнер Ватоку Уено
створили та виступають Яра Мистецька Група та артисти Бурятського Театру
5-21 березня четверги по неділі 7:30 та матіне в неділю 3:00 \$15/\$20
La MaMa Experimental Theatre 74 E. 4th St. at 2nd Ave NY (212)475-7710

СТЕЖКАМИ ВЕЛИКОГО ЖИТТЯ

ТАРАС І АГАТА

Тарас Шевченко, рядовий першого лінійного батальйону, що стояв у Новопетровському укріпленні над Каспієм, вперше побачив Агату Ускову невдовзі після смерті коменданта фортеці підполковника Антона Маєвського. Агата приїхала на півострів Мангислак з чоловіком Іраклієм. Молодий киянин в пустельних закаспійських місцях було нелегко. Серед офіцерів зустрічалися, щоправда, шановні люди, але більшість складали якщо не затуркані служаки, то гуляки й п'яниці, яких довело до губи дике безлюддя. Щастя, що Іраклій був людиною поміркованою, вихованою, не цурався засланців з числа учасників польського бунту, з якими і його Агата, що була польського походження, можна було перекинутися рідним словом. Поляки на заланні працювали топографами, геодезистами, гідрографами, вивчали й описували нові володіння великої імперії.

Тарас Шевченко, учень Карла Брюллова, випускник Санкт-Петербурзької Академії мистецтв, вигідно вирізнявся на загальному тлі. Засланий спершу у штабні міста, він мав там широке коло знайомств, ходив у цивільному одязі, побував як рисувальник в експедиції морського офіцера

Олексія Бутакова на Аральському озері, але після конфлікту із земляком-полтавцем, прапорщиком Миколою Ісаєвим, і доносу останнього, був засланий восени 1850 року в найдавший куток, до невеликого укріплення на Мангислаку.

Я приїхав до цього поселення, яке тепер має назву Форт Шевченка, з нового міста Актау, яке донедавна теж називалося Шевченко, хоча за життя поета ще не існувало й виникло за совєтської влади завдяки видобутку тут уранової руди. Мій літак прибув до Актау серед ночі, а вранці я вже спостерігав, як водій рейсового автобуса Максим Литвишко, чоловік з Дрогобича, лаштується в дорогу, запає воду, кладе кошму з верблюжої вовни та інше, необхідне на випадок якоїсь пригоди в пустелі... Автобус викотився за стирчаки висотних будинків (інших тут немає, місто збудоване за пляном мікрорайонів – довкола житло, всередині школа й дитячий садок), біля яких подекуди біліли юрти місцевих мешканців, які вдень сиділи в бетонних помешканнях, а ночувати йшли у звичне житло. Далі був безмежний плаский простір, вкритий в цю пору раннього літа дрібноцвітним якоїсь рослинності, поміж яких пробивалися яскраві гіяцинти на коротких ніжках...

Укріплення з'явилося попереду двома висотами, біля яких лежало жалюгідне, голодне й спрагло поселення, де жили вояки з радіостанції і, вочевидь, сім'ї службовців спеціальної комендатури, яка завідувала численними тут таборами ув'язнення суворого режиму. На вершинах ніхто вже не жив; на меншій я виявив обов'язкове погруддя Леніна, а на більшій лежали рештки солдатського житла. Унизу збереглося щось схоже на парк з товстим стовбуром-приземком Шевченкової верби, будинок коменданта й землянка, де його мешканці (серед них і Шевченко) ховалися від полуденної спеки. Попід горою тягнулася вуличка, на якій найприкметнішим був будинок колишнього підприємця, перетворений на клуб. Біля дверей сиділи приплюснуті кам'яні леви, до яких Шевченко пропонував зробити табличку: „Се леви, а не собаки“.

Майор Іраклій Усков, коли приїхав до укріплення, продовжив старання своїх попередників у справі благоустрою селища, влаштування поливних городів, насадження дерев. Укріплення тоді мало звичайне гарнізонне життя – з очікуванням візиту начальства, місцевими скандалами, нудьгою солдатських буднів. Поява у фортеці привабливої 22-річної Агати викликала пожвавлення. З нею приїхала няня маленького синочка зі своєю сестрою, яку згодом Шевченко намалював як „казашку Катю“. Сам Шевченко ночував у казармі, вдень любив нести службу на караульному пості „флагшток“ (це там тепер стоїть „на варті“ бетонний Ленін), звідки можна було першим побачити поштовий човен з Гур'єва.

Саме з пошти, вочевидь, почалося близьке знайомство Шевченка з Агатою. Новий комендант погодився, щоб на його ім'я адресували листи до Шевченка, і поет став бувати в домі Ускова. Агата охоче слухала його оповіді про столичне життя. Раніше в укріпленні побувала геологічна експедиція, яка обстежила гори Каратау. Шевченко брав в ній участь й заприятелював з заланцями-поляками, які були в цій експедиції. Саме з листів поета до Броніслава Залеського ми знаємо про його почуття до Агати.

Спробую перекласти українською мовою один з листів Тараса:

„Яке чарівне, дивне творіння – цнотлива жінка. Це найблискупіший дар у вінці творіння. Коли б

не оце єдине, рідне моєму серцю, я не знав би, що з собою вдіяти. Я покохав її величаво, чисто, усім серцем і вдячною моєю душею. Ця найчарівніша жінка є справжня благодать. Це одна єдина істота, якою я захоплююся іноді навіть до поезії. Отже, я більш-менш щасливий... Можна сказати, що я вповні щасливий... Та чи ж може бути інакше в присутності високоцнотливої й фізично прекрасної жінки? Що мені ще написати тобі, друже мій єдиний? Нічого не напишу, щоб не зіпсувати листа якоюсь сумною думкою. Чи не так? Жоден лист до тебе не закінчується так відрадно, як цей. Велика річ – співчуття до усього благородного в природі. Якщо це співчуття поділяється з кимось, то людина не може бути нещасливою“.

Вочевидь, в гарнізоні помітили, що конфірмований художник шукає товариства дружини коменданта укріплення. Пішли плітки. Можливо, Іраклій Усков – людина вихована, застеріг Агату від небезпеки, а може й сам Шевченко освідчився їй і тим відлякав значно молодшу від нього жінку. Ми ніколи не дізнаємось... Але щось сталося між ними й Агата віддала поета. Шевченко пережив цю подію з великим болем. Він написав до Залеського (даю в перекладі з російської мови): „Справжнє горе так страшно вразило мене, що я ледве володів собою. Я й досі не можу заспокоїтися. У таких випадках потрібний серцю найщиріший і найбезкорисливіший друг. Агата, моя моральна, моя єдина опора, зараз похитнулася і раптом стала порожньою і безжиттєвою. Я так приголомшений цією невдачею, що ледве відрізняю чорне від білого...“.

Можливо, Агата тверезіше оцінювала реалії: яким би талановитим, розумним, освіченим не був Шевченко, але між ними існувала велика різниця віку й соціального становища: вона – дружина старшого офіцера, а він – заланець, солдат із казарми. Шевченко ж, можливо, нехтував цими обставинами.

Закаспійський роман спалахнув і відцвів, як пустельний гіяцинт. Але не вплинув на гарні взаємини між Шевченком і Усковими. Тарас Григорович був у них, наставляв й навчав двох доньок, які народилися у форті й вижили, на відміну від двох синочків молодого подружжя. Дівчатка називали його

(Закінчення на стор. 24)

СТУДІЯ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА

під керівництвом Лідії Крушельницької

В співпраці:

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА НЬО ЙОРК – ВІДДІЛ УККА
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА КООРДИНАЦІЙНА РАДА

Неділя, 14 березня 1999 року
в год. 2-й по полудні

в залі Українського Народного Дому
при 140-142 2-га Авеню в Нью Йорку

В ПОКЛОНІ ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ

Слово: д-р ЛАРИСА ОНИШКЕВИЧ

Постава: ЛІДІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА

Музичний супровід бандури: з архіву ЗЕНОНА ШТОКАЛКА

Звукооператор: ОЛЕСЬ КИТАСТИЙ

Світло: АНДРІЙ ГАНКЕВИЧ

Квитки при касі

This event is made possible with public funds from the New York State Council on the Arts, a State agency

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА СПІЛКА В РОЧЕСТЕРІ НЬО

ЗМОЖЕ ПОЛАГОДИТИ ВСІ ВАШІ ФІНАНСОВІ СПРАВИ
ТЕЛЕФОНУЙТЕ АБО ЗАЙДІТЬ ДО НАС
ЗА ІНФОРМАЦІЯМИ ПРО НОВІ ТИПИ ПОЗИК

CALL OR STOP IN AND ASK ABOUT
OUR LOW INTEREST RATE LOANS

**ROCHESTER UKRAINIAN
FEDERAL CREDIT UNION**

824 RIDGE ROAD EAST • ROCHESTER NY 14621

TEL: (716) 544-9518

FAX: (716) 338-2980

www.rufcu.org.

ДОПОМАГАЄМО УКРАЇНІ

„КЛІНІКА НА КОЛЕСАХ“

Про медичну „Клініку на колесах“ мало знають за межами України, а її послугами скористалося вже чимало дітей.

Ось уже 6 років розбитими українськими дорогами мандрують два білосніжні автобуси з написами: „Медична клініка на колесах“. Понад 36 тисяч дітей України обстежено і поліковано у загально-терапевтичному та стоматологічному автобусах, які навесні 1992 року прибули спеціальним авіарейсом зі США.

Ідея рухомих амбулаторних клінік народилася у середовищі американських лікарів – вихідців з України. Доктор медицини, професор клінічної радіології Вісконсинського університету Степан Дудяк та його дружина Люся виношували цей задум упродовж кількох років. Ішлося передусім про те, щоб допомогти постраждалим від

наслідків чорнобильської катастрофи, і передусім – дітям. Власне, так з'явився проєкт, здійснити який вдалося за фінансованого сприяння християнської місії – „Думки про віру“. Очолює її уродженець Тернополя Ярослав Шепелявець. У 700 тисяч американських доларів обійшлася доброчинцям вартість автобусів із найсучаснішим медичним устаткуванням. А обслуговувати клініку й вишколювати місцеві кадри зголосилися лікарі-добровольці, переважно українського походження.

Саме Тернопілля стало базовою областю для унікального в нашій державі українсько-американського проєкту. Відтак клієнтами амбулаторій, що об'їздили всі 17 районів області, стали тисячі малих подолан. Про те, що допомога виїзної клініки саме на часі, свідчать результати лабораторних дослі-

джень: тільки 20 відсотків обстежених дітей області можна визнати здоровими. На першому місці – захворювання органів дихання. Медики педіатричної амбулаторії переконані, що зумовлено це несприятливими змінами у навколишньому середовищі. Причому зміни такі значні, що люди не встигають до них адаптуватися. Як наслідок, — масові алергійні захворювання.

Вражає висока захворюваність на анемію: кожна друга дитина Тернопілля має низький рівень гемоглобіну. Трапляються малюки, у яких цей показник трохи більший як 30 одиниць (норма 110-120). Симптоматично, що тенденція до збільшення кількості дітей із цим захворюванням крові прогресує. І спричинене це, вважає тернопільський координатор педіатричної служби Оксана Іноземцева, не тільки екологічними катаклізмами, а й незбалансованим харчуванням, штучним вигодуванням немовлят коров'ячим молоком. Як наслідок, досить часто анемія у дітей раннього віку.

Діагноз у клініці ставлять швидко. З допомогою модерного медичного обладнання для цього досить 15-20 хвилин. Визначивши захворювання, тут же безплатно видають ліки на весь період лікування. А в стоматологічній амбулаторії, де пацієнти не відчувають болю, малюкам дарують зубну щітку та пасту.

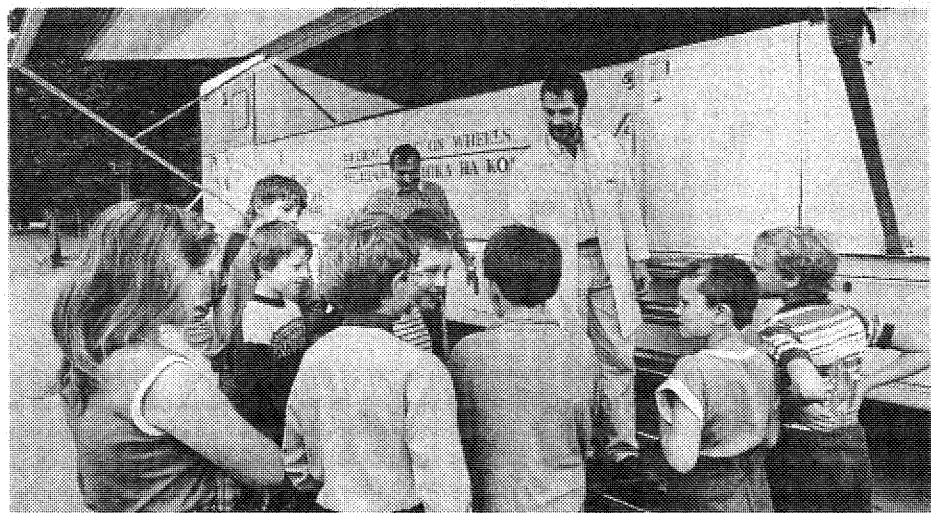
Зрозуміло, що функціонування клініки на колесах вимагає регулярного вкладання чималих коштів. Щорічно на її утримання та придбання ліків витрачається близько 500 тисяч доларів. Місія „Думки про віру“ у США прово-

Лікарі Наталя Дудун з Тернополя і Патріція Цусумано -Лушняк зі США оглядають дитину.

дить грошові збірки, вишукує потенційних жертводавців. У плянах місії – організація таких клінік на сході України, у Криму – для військовослужбовців української Чорноморської флотії, до яких виїжджають сьогодні не часто. А покищо виконують Христову заповідь безкорисливої любові. Любо-ви, що не знає кордонів.

Ростислав Крамар
(Газета „Експрес“)
Світлив Боб Рашид

З клінікою приїхав до дітей лікар-доброволець Борис Лушняк з Цінциннаті, Огайо.

Щороку вірні Греко-Католицької Церкви Закарпаття святковими процесіями з дальших і ближчих сіл та міст краю пішки сходились до монастиря отців-василіян на Чернечій горі в Мукачеві в свято Різдва Пресвятої Богородиці – 8 вересня. То було одне з кількох величавих свят-відпустів для душевної і моральної обнови прочан.

Для автора цих рядків було великою утіхою брати участь з родичами (один рік з мамою, а другий – з татом) в таких щорічних паломництвах. Мама пекла на дорогу колачі-баники, і 20-кілометрова відстань від рідної Дубрівки не виглядала довгою, бо під час процесії приспівував разом з старшими чудові пісні-молитви „Чи чуєте Божий глас“, „О спомагай нам, Діво Маріє“ та інші. А на самому місці відпусту на Чернечій Горі було що спостерігати й чим утішатись. Безліч вірників під час Св. Літургії молились, сповідались в численних монахів, отців-василіян, одушевлювались релігійними мелодіями, виконуваними смичковою чернечею оркестрою.

Іншої форми й змісту набрав З'їзд народовецької молоді Закарпаття, що розпочався Святою Літургією також на Чернечій горі в Мукачеві 2 липня 1934 року. Авторів тоді вже скінчилося 13 літ, і в пам'яті залишилось деякі спостереження з цього першого масового народовецького здвику, з-понад 10,000 учасниками з усіх закутин Підкарпатської Русі. На одному з переповнених возів із рідної Дубрівки їхав з нами і наш учитель Марко, з котрим люди вели диску-

ДО 60-РІЧЧЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

Крізь терни – до Матері-України

сію з питань, хто ми і яка наша ближча і дальша загальнонаціональна мета. Чому ми з'їжджаємось на цій славній Чернечій горі, на горбку якої князь Федір Корятович в 1380-их роках побудував монастир, що служив центром і захистом української культури протягом століть, аж до славних, хоч і трагічних, березневих днів 1939 року. Це був час національного самоусвідомлення, час визрілого переконання, що закарпатські племена (лемаків, бойків, гуцулів і долинян) – це органічна частка великого 40-мільйонного українського народу. Між людьми, особливо між молоддю, відчувався вплив десяти патріотичних національно-визвольних „заповідей“: „Я дух відвічної стихії, що поставив Тебе на грані двох світів творити нове життя...“ В резолюції цього народовецького (тоді – синонім націоналістичного) з'їзду, між іншим, було сказано: „Закарпаття на сьогодні належить до Чехо-Словаччини, Однак українська молодь Закарпаття не заважається ані на один момент прилучити Закарпаття до Українського Материка – Києва і Львова, оскільки така можливість заіснує“. Ця резолюція стала стимулом до дальших дій і боротьби за самостійність Закарпаття, що було засвідчено на величній Всеукраїнській з'їзді в Ужгороді 17 жовтня 1937 року, в якому взяло участь понад 21,000 патріотичного народу всіх закутин Закарпаття, з

Пряшівщиною включно. „Ужгородське населення було свідком справді імпазантного маніфестаційного походу. Вулиці Ужгороду маком зацвіли... Осінній вітерець колихав сотнями синьо-жовтих рідних прапорів. Столиця нашої країни, наш славний, історичний Ужгород князя Лаборця ще ніколи такого походу не бачив... Тепер наш нарід склав іспит своєї зрілості. Інтелігенція не відцуралася свого народу, іде разом із селянством“, – писав тоді Василь Гренджа-Донський.

Як член куреня Пласту при Державній торговельній академії і учасник цієї величавої всекрайової маніфестації, пам'ятаю море синьо-жовтих прапорів і прапорців, безліч афішів з написами: „Борітеся – поборете!“, „Без культури – нема життя“, „В своїй хаті своя правда“, „Геть з москальськими підручниками з наших шкіл!“ тощо. З піснями на устах – „Не пора, не пора“, „Ми, гайдамаки“, „Гей там, на горі“ з кільканадцятьма оркестрами маршували вулицями древньої столиці тисячі закарпатців, засвідчуючи, що вони вже не пригнічені „руснаки“, але свідомі члени великого українського народу.

Кілька штрихів з географії та історії Срібної Землі.

Закарпатська область України – це споконвічна українська земля, що простягнулася від південного узбіччя Говерлі і лівим берегом

ріки Тиси тягнеться на південь, до Вел. Бичкова, Тячева, Берегова, Чопа аж під гори Татри, обіймаючи і Спішський район Пряшівщини.

Є три версії щодо генези назви Срібна Земля: одні кажуть, що назва походить від покладів срібла на Пряшівщині в минулому, інші – що це від сріблястих карпатських мряк на світанку дня, а треті – що назва походить від швидкоплинних закарпатських річок, багатих на сріблясту рибу. Територія Закарпаття – 16,500 кв. км., кількість населення – мільйон триста п'ятдесят тисяч. Українці – гуцули, бойки, лемки (лемаки) і долиняни становлять біля 75 відсотків, решта – меншини мадярів, росіян, румунів, німців, жидів, словаків та інших.

Закарпаття відзначається буйною рослинністю. Гори з лісами, полонинами, луками і пасовиськами покривають біля 80 відсотків території краю, і тільки 20 відсотків припадає на орну землю. Виноградництво, садівництво, вирощування тютюну, жита, кукурудзи, пшениці є основними галузями хліборобства. Область має значні поклади солі, золота і дещо залізної руди, вугілля, нафти, срібла, міді та понад 300 мінеральних питних та лікувальних джерел. Тут і там на високих горах (Говерля має 2,058 м.) виблискують гірські плеса, або „морські ока“ – колишні кратери вулканів, і дехто називає Закарпаття українською Швайцарією.

(Продовження
в наступному числі)

Прийшов, повний надій, і відійшов, повний розчарувань, 1998 рік. Помимо всіх наших сподівань на національне і економічне піднесення України в 1998 році, прийшли розчарування виборами до Верховної Ради, жалюгідними виступами її голови Ткаченка та погіршення економічної ситуації, яка призвела до ще більшого зuboжіння населення. Та це не повинно спричиняти серед нас паніку, а навпаки – заохочувати до ще активнішої допомоги Україні у критичний для неї час.

Праця Координаційного Комітету Допомоги Україні (ККДУ) у минулому році була спрямована на допомогу науці й освіті, як також на фінансування проєктів, які сприяють усвідомленню і суспільного життя. Цей напрям праці був апробований Радою директорів, з'їзд яких відбувся 10 січня 1999 року.

Допомога науці і освіті

За ініціативою і на кошт ККДУ та за погодженням з міністерством освіти України в Києві з 5-17 жовтня проведено п'ятий з черги курс українознавства для вчителів-викладачів історії України 10-их і 11-их класів загальноосвітніх середніх шкіл Києва та приміських районів Київської області. Програму курсу підготував проф. Т. Гунчак. Доповідачами на курсі були фахівці: П. Кононенко, В. Сергійчук, Л. Залізник, В. Верстюк, В. Шевчук, В. Яременко, Я. Калакура й інші. В додатку до доповідей, вчителі переглянули відеофільми із циклів „Невідома Україна“ і „Золоте Стремено“ та відбули круглий стіл „Українознавство і національна освіта“. Курс закінчили 60 вчителів-істориків, яким вручено свідоцтва державного зразка за спеціальністю „Українознавство“, як також безкоштовно бібліотеки з історико-українознавчою тематикою.

Після успішного проведення першого курсу українознавства в 1997 році для підстаршин і старшин, Міністерство Збройних Сил України звернулося до ККДУ з проханням повторити такі курси. Екзекутива ККДУ позитивно розглянула це прохання, і вже 2-14 лютого проведено другий з черги курс. У ньому взяло участь 58 підстаршин і старшин військово-морських сил, сил проти-повітряної оборони, південного оперативного командування і Київського гарнізону. Серед них – 14 викладачів Академії Збройних Сил України, Харківського військового університету й вищих військово-навчальних закладів Києва. Третій курс проведено з 1-14 червня з участю 60 старшин з усіх військових округів. Обидва курси провадилися за програмою, підготованою проф. Т. Гунчаком. 90-годинна програма включала 33 доповіді з історії і літератури України, релігії, мистецтва, серію відеолекторіїв „Невідома Україна“ і дискусій з питань практичного здійснення у Збройних Силах України державної комплексної програми „Українська Мова“. Усім учасникам курсів вручено маленькі бібліотеки (8-10 книжок) з українською тематикою. Детальніші інформації про ці курси появились у „Свободі“ з 22 квітня і 21 серпня 1998 року. У вересні розпочато нову серію курсів українознавства

для військовиків з дещо зміненою програмою. Замість у Києві, курси відбуватимуться по гарнізонах.

Перший такий курс почато у Криму, в Севастопольському, Симферопольському і Евпаторійському військових гарнізонах. Курси триватимуть по 10 днів у кожному гарнізоні і включатимуть 20 двогодинних викладів з історії, літератури і державотворення та 10 круглих столів. В цьому році вже проведено 8 доповідей і 4 круглі столи. Наступний курс запланований в Донецькому з початком березня 1999 року. Проведення таких курсів по інших військових округах залежатиме від фінансових спроможностей ККДУ.

Всеукраїнське товариство „Промисла“, спираючись на фінансову допомогу ККДУ, вже два роки проводить курси українського ділового мовлення для міністерств та урядових організацій України. В 1998 році замовниками курсів були: Кабінет Міністрів – 3 групи; Верховний суд – 2 групи; міністерство економіки – 2 групи; міністерство у справах сім'ї та молоді – 1 група; Укравтодор – 1 група; Верховна Рада – 2 групи; Управління державних секретів – 1 група; Рахункова палата Верховної Ради – 1 група; Конституційний суд України – 1 група; Укрзалізниця – 1 група; Комітет у справах релігії – 1 група.

Навчання закінчено у всіх групах, за винятком Верховної Ради та Рахункової палати Верховної Ради. Їх закінчення плянується у лютому 1999 року.

Проведення таких курсів є дуже корисною та необхідною справою для України. Підібрані викладачі – високо кваліфіковані. Ось як висловила одна росіянка, учасниця курсу: „Може ми і не вивчили досконало української мови, бо 40 годин для цього недостатньо, але в наших душах сколихнулось щось українське, навіть якщо ми росіяни, в нас прокинулась любов до української мови та українського слова. Ми будемо пропагувати українську мову та пробувати вдосконалювати її. Ми зрозуміли, що, може, не ми, але наші діти обов'язково повинні її знати, вона має стати для них рідною та загальнодержавною“.

Керівник редакційної ради програми „Українська фахова термінологія в гірництві“ проф. Володимир Білецький звернувся до директора ККДУ д-ра Наталії Пазуника з проханням фінансово допомогти у виданні „Глумачного гірничого словника“, дуже потрібного у зрусифікованій східній Україні. ККДУ позитивно розглянув це прохання і виділив зі своєї каси 2,500 дол. на цю ціль. Таку ж суму роздобула д-р Н. Пазуник і переслала їх до ККДУ. 5,000 дол. переслано проф. Білецькому.

На прохання та за ініціативою Марії Сокіл-Рудницької, ККДУ відкрив рахунок, із якого будуть надані стипендії для дітей із сільських родин, які бажають навчатися в Києво-Могилянській Академії. М. Сокіл-Рудницька передала щедрі суму – 10,000 дол., щоб започаткувати цей фонд. Посередником у цій справі був Мар'ян Коць.

Математики Людмила Баранник (співробітниця Академії Наук) і Валерій Сластиков (студент Київ-

ського Політехнічного інституту) були запрошені на докторські студії прикладної математики Політехнічним інститутом штату Нью Джерзі (NJIT). ККДУ покрив кошти, пов'язані зі вступними іспитами Людмили, та допоміг Валерію взяти участь у вимінній програмі між КПП і NJIT.

ККДУ покрив однорічний кошт навчання Василя Хомина, студента факультету журналістики Львівського державного університету ім. Івана Франка.

Завдяки щедрій пожертві (1,400 дол.) Софії Темницької, надано фінансову допомогу трьом студентам – Ярославі Левчук (Київський державний університет), Ярославі Гук (Педагогічний інститут, Херсон) і Соломії Децик (Педагогічний інститут, Дрогобич) на суму 900 дол. Балянс грошей видано на гуманітарну допомогу Євгенові Концевичеві (паралізований письменник-шістдесятник) і Богданові Плахотнюкові.

Виділено допомогу для Руслана Мудрого та інших студентів – з приїздом їх до Америки на студії і при внесенні апікацій на іспити TOEFL і GRE.

ККДУ допомагає студентам і науковцям інформаціями про можливості студій в Америці та участі в наукових конференціях.

З 4 по 15 травня відбувся у Львові курс підвищення кваліфікацій учителів різних областей, організований Львівським обласним науково-методичним інститутом у співпраці з Педагогічним інститутом УВУ. На прохання д-ра Олександри Кисілевської-Ткач, ККДУ покрив кошти копіювання і оформлення понад 10,000 сторінок наукових матеріалів-посібників з української літератури сумою 750 дол.

З огляду на жалюгідний стан будинку бібліотеки ім. В. Стефаніка у Львові, управа бібліотеки звернулася із закликом до української громади в США з проханням допомогти реставрувати будинок. Євген і Богданна Титли відгукнулись на цей заклик і через ККДУ переслали на цю ціль 15,000 дол., що дозволило відремонтувати шість великих приміщень. Після повернення подружжя Титлів з України у вересні і їх відвідин цієї бібліотеки, вони переслали через ККДУ ще додаткових 40,000 дол. для

реставрації цілого першого поверху бібліотеки. Реставраційні роботи будуть закінчені з початком серпня 1999 року.

Зусилля, спрямовані на демократизацію суспільства

Минуло 4 роки від започаткування програми приїзду дітей зі східних і південних регіонів України в Галичину на час Різдвяних і Великодніх свят. Близько 300 дітей із Дніпропетровської, Луганської, Миколаївської, Сумської, Херсонської областей, а також з Криму провели Різдвяні свята в гостях у своїх ровесників в Івано-Франківській, Тернопільській та Львівській областях. Майже така сама кількість дітей з Дніпропетровської, Луганської, Чернігівської областей, міста Києва і Криму провели в цих областях Галичини Великодні свята. Ось як закінчує свій лист подяки Володимир Свиницький з Луганського: „Дякуємо за те, що допомагаєте нам, українцям, пізнати себе, свою культуру, історію, свою Батьківщину“. Тут треба додати, що обидві поїздки були фінансовані щедрими датками тих родин, які, замість різдвяних побажань в 1997 році, прислали датки на цю ціль, як також українськими кредитовими спілками, комітетами допомоги Україні та громадськими організаціями. (Списки жертводавців були поміщені у „Свободі“ 10 грудня 1997 року і 17 січня 1998 року). Подібну збірку проведено під кінець 1998 року на приїзд дітей у 1999 році. (Список жертводавців поміщений у „Свободі“ з 18 грудня 1998 року).

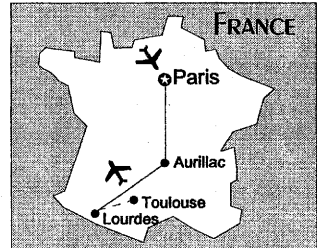
В порозумінні з комітетами допомоги Україні в США, ККДУ активно включився в кампанію виборів до Верховної Ради. Екзекутива прагнула фінансово допомогти процесам, які заохочують молодь до участі у виборах. Разом із Інститутом державності і демократії (ІДД) випрацювано програму з гаслом „Молодь не чекає, молодь обирає“. Програма включала:

Виготовлення відеоролика і продублювання його на 50 відеокасетах для розповсюдження по Україні;

Виготовлення і розповсюдження

(Закінчення на стор. 18)

ПРОЩА ДО ЛЮРДУ
Plus Paris and Aurillac
from Newark Sabena Airlines
All inclusive FIRST CLASS 10 Day Tour
May 24 - Jun 2, 1999 \$1500

Price includes:

- Air from Newark to Paris and from Toulouse to Newark
- First class hotels in Paris (3), Aurillac (1) and Lourdes (5)
- Meals and comprehensive sightseeing including entrance fees to Eiffel Tower, Versailles, Louvre and Medusa Caves (Pyrenees)
- Deluxe touring coach throughout itinerary, tour manager

За \$750 USD можна передплатити цю прогульку (all inclusive 14 day tour) Вашій родині з України. Вони зустрінуть Вас у Парижі. Ціна включає переїзд зі Львова, додаткові нічліги в Польщі і Німеччині, прохарчування, відповідні візи та вижче згадану програму у Франції.

800 242-7267 SCOPE TRAVEL INC 973 378-8998

1999 Ukraine brochure - 32 page full color

ЗВІДУСІЛЬ

Втрачена можливість

Кожен знає, що відомий американський пісняр Елвіс Преслі зустрів свою майбутню дружину Присиллу в 1950-их роках у Німеччині, коли відбував військову повинність. Нещодавно світ дізнався цікаву новину про те, що в той далекий час ще одна малолітня дівчинка була привернула його увагу, а про це дізналася вона 39 років пізніше. У 1960 році 10-річна німецька школярка Карен Гольц вислала Елвісові листа, висловлюючи в ньому своє захоплення його особою та свою готовність вийти за нього заміж, і повідомила про свій близький день народження. Розчулений Елвіс відповів: „Дорога Карен, бажаю Тобі радісних 11-их уродин і багато „медведиків“. Твій приятель, Елвіс“, і віддав його своїй господині, щоб вислала. Вона цього ніколи не зробила. Коли вона недавно померла, рідні знайшли листа і вручили тепер уже 50-річній господині К.Гольц. Сьогодні цей лист вартує 6,000 дол.

Український літак з Польщі пролетить над обома полюсами

У Польщі готують до навколосвітнього лету одномоторний літак типу АН-2, створений у 1948 році конструкторським бюро відомого українського авіаконструктора Олега Антонова і масово будованим у Польщі. Спеціально підготовлений літак має подолати понад 65,000 кілометрів за три місяці лету. Найдовший переліт — над полюсами Землі — триватиме близько 24 години. Літак має пройти над полюсом саме на межі двох століть.

Люди вмирають з голоду в Північній Кореї

За останні три роки в Північній Кореї, країні з 23 мільйонами населення, з голоду померло 2 мільйони осіб. Водночас ця комуністична країна утримує армію у складі мільйона вояків — п'яту за чисельністю в світі. Минулого тижня в Північній Кореї урочисто відзначено 57-ий день народження „вождя“ Кім Чон Іла, якого називають тут „сонцем ХХІ століття“.

Чи вб'ють поета Салмана Рушді?

Міністер культури Ірану Аятолла Магадджерані підтвердив, що його уряд не вимагає страти поета С. Рушді, який написав вірші, визнані рівно 10 років тому покійним Хомейні „образою Ісламу“. У вересні минулого року міністер закордонних справ Ірану Камаль Харазі заявив в ООН, що уряд Ірану не здійснюватиме жодного замаху на життя поета, проте ісламська військова організація Пасдаран повідомила, що вирок Хомейні не скасовано. За вбивство Рушді встановлено винагороду 2.8 млн. дол.

13 листопада минулого року тижневик „Свобода“ вмістив лист нашого земляка Івана Луценка, у якому він закликав українців Америки всіляко підтримувати українців донецького Слов'янського — передовсім морально, ідейно, зокрема надсилати їм українську літературу. І. Луценко назвав кілька адресатів, які потребують такої підтримки, в тому числі й Товариство „Просвіта“ ім. Т. Г. Шевченка.

Ось не минуло відтоді і двох місяців, а на адресу Слов'янської „Просвіти“ надійшло п'ять великих пакунків загальною вагою майже 200 кг. Це була художня, публіцистична, довідкова, мистецька та інша література — книги, журнали, альманахи, альбоми, календарі. Це був подарунок Української Федеральної Кредитової Спільноти міста Рочестер (штат Нью Йорк), яку очолює Тамара Денисенко. Комплектацію пакунків взяла на себе бібліотека Кредитової Спільноти, особисто Зенон Михайлюк. Ми щиро вдячні! Саме такої

БРАТ БРАТОВІ

3 добрих рук - добре діло

літератури і бракує нашому бідному на українське слово краю.

Частину одержаних матеріалів ми передамо двом школам і гімназії, які нещодавно перейшли на викладання українською мовою, а решта ляже в основу бібліотеки Української Світлиці, яку ми мріємо створити.

У посилці міститься і 21 примірник альбому „Творчість Ірини Банах-Твердохліб“ про малярство, емаль, графіку, батік, вибірку, кераміку. Це дарунок авторки. Вона просить роздати альбоми тим, хто зацікавлений. А таких у нас чимало.

Щиро дякуємо нашим благодійникам за цікавий і корисний подарунок, а „Свободі“ — за сприяння добрій справі.

Володимир Савенко,
голова Товариства „Просвіта“
ім. Т. Шевченка
м. Слов'янського на Донеччині

Новоприбулі повинні мати духовних пастирів

Хочу зауважити Богданові Кандюкові, який у статті „Від кого „втікають“ нові емігранти?“ („Свобода“, 5 лютого ц.р.) радить редакції не друкувати окремих статей. Це неправильна порада, бо в Америці усі мають право голосу. Газета має рацію, коли підтримує заклики до єдності і братерства. І справді, дехто з українців старшого віку, які приїхали до Америки раніше, дотримується точки зору, що їм, мовляв, було важко, то нехай же й новоприбулим не буде легко. То були інші часи, коли й справді доводилося ставати до найважчих робіт. Тепер новоприбулі роботи не цураються,

але загалом в країні характер роботи змінився, прийшли нові технології і механізми. В таких справах потрібен християнський підхід: не бажай іншому того, чого собі не бажаш. І тут варто висловити надію, що до „четвертої хвилини“ повинні долучитися й священики, які краще її розуміють. Було б корисно прочитати в „Свободі“, куди слід звертатися у справах задоволення до Америки пастирів з числа випускників духовних семінарій та академій в Україні.

Стефа Кравчук,
Мишиген

„Ми схвильовані вашою увагою і опікою...“

Дорога „Свободо“!

Щиро дякую за вашу акцію підтримки дітей-сиріт та з малозабезпечених родин Кременецької школи-інтернату Тернопільщини, що була започаткована д-ом Марією Балтарович, коли „Свобода“ (22 квітня 1998 року) вмістила її матеріал „Наша подорож по Україні. Сиротинець в Кременці“.

Публікація адреси нашої школи-інтернату викликала щире бажання у багатьох жителів США та Канади допомогти дітям в Україні. Жертовність у наш складний час викликає велику душевну радість, стає кладкою до порятунку, дає відчуття людської теплоти. За цей період діти школи отримали понад 20 великих пакунків з оджею, взуттям, іграшками, книжечками від окремих людей, а також різних добродійних організацій.

Ласкаво прошу через газету подякувати усім жертводавцям, людям та організаціям за чуйні серця, велику і святую любов до нашого краю, за співпережиття. А найперше фундаторам — дорогим Марією та Романом Балтаровичам з Дітройту, а також Емілеві Зайлові, Таїсі Мелешко, Любі Кіровлас з Флориди, Софії Ориняк, Дем'яну

Гечі з Нью Джерзі; Союзіві Українок Америки, особливо 45-му Відділові, Мирославі Цап; Комітетові Допомоги Україні — Відділ Центрального Нью Джерзі; Шкільній Раді при УККА, д-рові Євгеніві Федоренкові, Наталії Канюзі; Фондові Допомоги Дітям Чорнобілля, Відділ в Миш., Романові Дигдалові, Оксані Бабиш, Вірі Гнатюк.

Знаючи, що вашу газету читають мешканці Канади, складаємо подяку Українським Працівникам Літератури для Дітей і Молоді ім. Леоніда Глібова з Торонто — Лесі Храпливій та Лесі Бризгун-Шанті; Українській соціальної службі з Торонто; Конгресу Українців Канади, його голові Богданові Тешнєрові; подружжю Волтерові та Кріс Мартенсам з Вінніпегу, які удочерили трьох дітей з нашої школи.

Своєю красою і поетичністю Кременець полонить кожного, хто тут побуває. Сьогодні у місті серед навчальних закладів діють педагогічний коледж ім. Т. Г. Шевченка, медучилище, лісотехнікум, професійне училище, лицей, гімназія, п'ять загальноосвітніх шкіл та наша школа. Інтернат займає особливе місце. Відкритий в 1960 році для навчання і проживання дітей-

„Пісні радості“ повернулися до нашої хати

Пам'ятаю, як десь в 1962 році, коли мені було 12 літ, батько поклав на стіл книжку, яка називалася „Пісні радості“. То був духовний співак. Ми часто сідали до столу й разом з батьком співали пісень з тієї книги. Але комуністична влада посилювала репресії проти віруючих, в нашій хаті побували люди з КГБ і забрали Біблію і співак. Того ж року помер мій батько, і ми залишилися сиротами — ні в хаті, ні на столі...

Віруючі в нашому селі того співака не пам'ятають, але я завчив з нього чимало пісень і передавав їх іншим. Відтоді минуло багато часу. Господь допоміг мені дістати знову спершу Євангелію, потім Псалтир, а далі й усю Біблію, а от співака „Пісні радості“ ніде не було.

Я вже думав, що такої книжки не збереглося жодної на світі. Аж недавно в нашу сім'ю привезли посилку з подарунками від українців з Америки. Відкрив я пакунок і... заплакав: серед одягу в ній лежав співак „Пісні радості“. Бог почув мої слова і дав мені книжку мого дитинства. Нас у хаті тепер десятеро — ми з дружиною, моя старша сестра і п'ять наших дочок (найстарша має 23 роки) та два сини. У неділю чи у вільний вечір ми сідаємо до столу, і я кажу дітям, що Бог повернув нам нашу втрату, дістаю співака, як це робив мій батько, й ми разом славимо Господа українською піснею. З Його ласки повернувся до нас співак, спогад про батька.

Жити тепер стало скрутно, але не все залежить від достатку, не тільки хлібом живе людина.

Павло Дзивульський,
село Набережна
Тернопільської області

сиріт, напівсиріт, дітей одиноких матерів, з багатодітних родин з північних районів нашої області. Сьогодні в школі навчається 581 дитина, з шестирічного до 17-річного віку. Економічна ситуація в Україні негативно позначилася на житті нашої школи, яка фінансується з районного бюджету. Район наш сільсько-господарський, а кілька промислових підприємств не працює, надходження до бюджету мізерні. Тому діти школи далі мають дуже великі проблеми із одягом, взуттям, постільною білизною, предметами особистої гігієни, а також харчуванням. Існуюче безробіття в державі не дає можливості учням-випускникам школи-інтернату працевлаштуватись. Бажаємо дати вихованцям школи знання комп'ютерної техніки, а також спеціальності з автотехніки, агротехніки, швейної справи. Але для цього необхідне устаткування.

Просимо вас опублікувати цей лист у „Свободі“ з надією, що через співпрацю душі і розуму виживе Україна з своїм цвітом — дітьми.

Адреса нашої школи: 283280, Україна, Кременецька загальноосвітня школа-інтернат, вул. Лютчиків-визволителів, 60, м. Кременець, Тернопільська область.

Володимир Мишко,
директор школи

Ніхто не знає, коли настане кінець світу

В рубриці „Духовність“ („Свобода“ 15 січня ц.р.) появилася стаття бакалавра теології з Тернополя В. Кухарського „Історію світу було відкрито біблійним пророкам“. Провідною думкою статті є те, що майбутню долю світу відкрито біблійним пророкам. Автор цитує багатьох старозаповітних і нових пророків, яким начебто Бог докладно об'явив час нашого існування і кінець цього часу. Таких пророцтв найбільше міститься в книзі Даниїла і в Одкровенні св. Івана.

Тим часом, як сам автор визнає в одному місці, насправді ніхто не знає, коли настане „кінець часу“. Як сказано в Євангелії від Матвія, за словами Христа, ніхто не знає точного часу, навіть Син Божий, себто Христос, лише Бог Отець. Все інше є лише спекуляціями під впливом Нострадамуса. Не диво, як сказав наш отець парох, що люди ніколи не читають в Євангелії, Апокаліпсі, а при вивченні Біблії священники дуже не радо беруться до пояснення цього твору, сповненого незбагнених таємниць. З усіх висловлювань пророків, які наводить автор, ніяк не виходить точне означення кінця нашого часу, як він це намагається довести. Адже всі ці висловлювання символічні, глибоко метафізичні, метафоричні, яких не можна брати дослівно. У Бога немає часу, є лише вічність, а наше століття чи тисячоліття у Бога – тільки хвилини, чи навпаки. Багато було говорено про знаки, які будуть попереджувати кінець часів – війни, голод, повені, землетруси та інші нещастя, але ці всі нещастя вже були з нами, відколи існує людство, а катаклізму не сталося. Також є багато пророкувань про великі карі і нещастя, які спадуть на людство і, якби не Боже милосердя, що їх вкоротить, то ніхто не пережив би тих часів. Є пророцтва про тисячолітнє правління Христа, який прийде зі своїми святими і буде правити землею, про велике „схоплення“ всіх праведників разом з Ним у небо, але коли це все має статися, в якому „нашому часі“ чи „Божій вічності“ – не знає ніхто. Назагал всі християнські теологи згодні, що „ніхто не знає часу, крім Небесного Отця“.

Е. С.

Тікати чи деградувати?

Саме тепер наші гроші в черговий раз зазнали знецінення, і якщо два місяці тому моя платня складала 60 доларів на місяць, то тепер тільки 30. Прогнозується далі падіння гривні, і тоді я не знаю, що й робити. Багато моїх колег, з якими я вчився в університеті, вже виїхали в пошуках праці в інші країни. Мене стримує лише те, що я пляную доробити свою дисертацію тут, в Україні. Основною моєю роботою є викладання мікробіології в Тернопільському технічному університеті і наукова робота в галузі біохемії-мікробіології-фізіології. Проте я не впевнений, що ці теми не скасують, адже Україна доволі швидко перетворюється на „бананову республіку“, якій непотрібні фахівці, наука, мова, культура. Тому випускники університетів є потенційними безробітними і мають два шля-

хи: тікати або деградувати. Тепер часто нарікають на демократів, які начебто не змогли одночасно скинути комуну і перебрати владу. Але ми розуміємо, що демократи мали лише ілюзію влади. Усім устроєм держави, як і раніше, керують комуністи. Така ціна безкровної революції в Україні.

Не сприйміть цей лист як чергове нарікання. Просто багатьом українцям у західній діаспорі видається, що ми тут, в Україні, не хочемо будувати свою державу, є лівими і не любимо працювати. Якщо Ви так почуєте, то це брехня, і той, хто так говорить, має великий гріх на сумлінні. Але час не стоїть на місці і, сподіваюсь, колись зможу я написати про зміни становища в Україні.

Богдан Луговий,
випускник Львівського університету

Краще пізно, ніж ніколи

У рубриці „Листи“ 5 лютого ц.р. Євгенія Костюк висловила зауваження з приводу статті „Майте розум, земляки!“. Вона пише: „... Вважаю її дуже влучною. Однак, де наш земляк Остапенко був перед виборами до Верховної Ради? Він дещо спізнився зі своїми порадами“. Вияснення. Був там, де зазначено разом з підписом тієї статті – у Вашингтоні. У тій же статті – ані слова про Верховну Раду. Просто нагадується: „Не за горами – чергові вибори“. Таке узагальнення відповідне конституції України, яка передбачає вибори до органів державної влади та вибори до органів місцевого самоврядування. Різні вибори – одна виборча система. Вибори бувають черговими і можуть бути позачерговими, непередбаченими точною датою. Комуністи рвуться захопити владу скрізь, і пам'ятати це завжди варто – перед виборами чи після. Доки значна частина виборців голосуватиме за комуністів, ця тема лишається актуальною. Так само зауваження Є. Костюк не були запізнені, хоч та моя стаття була надрукована пізніше, 4 вересня минулого року.

Через ту статтю її автор набрався великого сорому. Приятелі серед читачів „Свободи“ докоряли за те, що заголовок статті „Майте розум, земляки!“ їх образив. Навіть не дуже пильний читач зауважить, що вислів „Майте розум...“

– повчальний за брак розуму, безрозсудство. Щоб позбутися таких прикрих зауважень, бідоласний автор чекав нагоди використати своє авторське право і виявити дійсну ситуацію. Такою слушною нагодою стали зауваження Є. Костюк. По суті, нічого страшного не сталося. Заголовок автора „Землякам в Україні“ червоний олівець „Свободи“ просто змінив на „Майте розум, земляки!“. Оце і все. Головне, що прикра усім ситуація знаходить миротворне поладження. У кінці статті-звернення до земляків в Україні написано: „Маєте достатньо розуму, щоб влаштувати життя на власне бажання“. Не даремно в народі кажуть – нема лиха без добра.

Дружній привіт пані Костюк і відновленій „Свободі“ –
В. Остапенко

Коментар редакції: Змінювати заголовки, на жаль, доводиться. Це право кожної редакції. І даремно наш вашінгтонський автор В. Остапенко тлумачить „Майте розум, земляки“ як визнання, що вони його не мають. Ні, майте – це таки майте: на майбутнє! Бо попереду – великі випробування, й вони потребують особливо ясно-го та гострого розуму. Відверто кажучи, яснішого і гострішого, ніж дотепер на нього спромоглася „пані політика“ в Україні.

ПРОДОВЖУЮЧИ ТЕМУ

Що діється з журналістикою?

З листа Івана Овечка, поміщеного під назвою „Хто вам боронить?“ у „Свободі“ (з 29 січня ц.р.) ясно випливає, що коли йдеться про американських журналістів, то автор вповні згідний з О-Кою, яка писала про „незавидну долю діаспорного журналіста“. Мені потрапило до рук число Le monde Diplomatique за листопад 1998 року, де один з його редакторів, Serge Halimi, представляє зовсім інакший образ американського журналізму. Можна сказати, другу сторону медалі.

На це вказують уже заголовок і підзаголовок статті: „US press obsessed with local issues; myopic and cheapskate journalism“. А в тексті читаємо: „Уже суворо критико-

ваний за надмірне зацікавлення сексуальними непристойностями президента Клінтона, американський журналізм, у додатку, цього року був захитаний рядом скандалів. Ці скандали кинули сумнів на професіоналізм деяких великих новостевих медіа країни. Вигадані історії, плягати і свідчення, одержані нечесним способом, під тиском та шантажем, очолюють список скандалів. Однак, що є справою більш засадничою – це роблення грошей із новинкового журналізму. Журналізму, який є успішний тому, що він легший і більш прибутковий, який швидше розважає, ніж інформує, і який воліє ігнорувати новини міжнародного значення“.

С. Галімі робить висновок, що цей „журналізм скоро сповзає вниз, оскільки домінуюча преса і новинкові секції телевізійних компаній все більше і більше подають тривіальності, скандали, плітки про славних людей, сенсаційні злочини, секс в елітному середовищі, бульваризм – за рахунок серйозних новин“.

Щоправда, паризький щоденник, який видає згаданий вище місячник, має ліберальне спрямування, а сам автор, виглядає, є лівих переконань, бо у своїй статті два рази для підпертя своїх поглядів покликається на прапорonoсця лівих елементів Америки „The Nation“. Та це, на мою скромну думку, не повинно применшувати важливості представленої ним другої сторони медалі американського журналізму.

Володимир Кульчицький-Гут

ЗВІДУСІЛЬ

В Антарктиді українці працюватимуть безплатно

Великобританія подарувала Україні науково-дослідну станцію в Антарктиді, але Український антарктичний центр має на рахунок тільки 318,000 дол. – цього вистачить лише на переліт дослідників до Чилі та морський переїзд на континент. Українські вчені заявили, що працюватимуть в Антарктиді без оплати.

Візи – не для росіян

Німеччина домовилася з Литвою, Латвією та Естонією про скасування віз для осіб, які приїждять до країн Балтики на час не більше 90 днів. Проте ця угода не охопить 1.2 мільйона росіян, які проживають у цих державах, але не прийняли їхнього громадянства.

Цікава спілка

Газета „Московський Час“ повідомила, що відомий магнат засобів масової інформації по цілому світі Руперт Мердок і російський промисловий магнат Борис Березовський здійснили свій перший спільний проєкт. Вони закупили радіостанцію 101.7 FM від SBS Агро банку та відкрили її під новою назвою „Наше Радіо“.

Сповільнюється приріст населення в Китаї

Згідно з даними Державного бюро статистики, з кінцем 1998 року населення Китаю досягло 1.248 більйонів осіб. Вперше приріст населення втримано нижче 1 відсотка. Ця статистика безперечно віддзеркалює вплив суворих законів Китаю щодо народин, включно з відомою політикою – одна дитина для пари у міських околицях.

З метою пограбування готували катастрофу

Двадцятирічні росіяни Сергій Науменко і Олег Філіпов розібрали рейки на залізничній лінії Москва – Петербург перед швидкісним поїздом „Аврора“, щоб після катастрофи пограбувати потерпілих. Пильний машиніст помітив небезпеку і вчасно почав гальмувати. Поїзд зійшов з рейок, але ніхто з 443 пасажирів не загинув. Зловмисників засуджено на 10 років позбавлення волі кожного.

Амнестія включатиме найдовше ув'язненого дисидента

Уряд Південної Кореї заявив, що святкуючи річницю інавгурації президента Кім Дай Юнга, котрий сам був політичним в'язнем, звільнить з ув'язнення останніх довготермінових політичних арештантів, включно з найдовше ув'язненим у світі в'язнем сумління. Серед 17 довготермінових в'язнів, які будуть звільненими, є Ву Янг Гак, якого 41 рік тому захоплено на північнокорейському розвідувальному човні у водах Південної Кореї.

Праця ККДУ...

(Закінчення зі стор. 15)

200,000 листівок з темою „Молодь не чекає, молодь обирає“;

Відбуто низку поїздок по Тернопільській, Київській, Житомирській, Луганській і Чернігівській областях, під час яких активісти закликали народ до голосування і роздавали листівки.

Організовано концерт для молоді в залі Палацу Культури Київського Політехнічного інституту, в якому взяло участь понад 2500 молоді. Під час концерту його організатори закликали молодь до участі у виборах.

ІДД вислав до 200 місцевих газет звернення ККДУ зі закликом до якнайчисленнішої участі у виборах.

В 1998 році ККДУ надав фінан-

сову допомогу двом часописам України. Завдяки щедрій пожертві д-ра Марії Фішер-Слиж, „Українська Газета“ одержала дотацію в сумі 5000 дол. Це вже не перший раз, що завдяки жертвенності д-ра Фішер-Слиж ККДУ допомагає пресі в Україні. Редакція газети „Сіверщина“ одержала допомогу в сумі 2000 дол., і згідно з угодою, доставлятиме безкоштовно газету 300 бібліотекам Чернігівської області і 40 вищим і середнім навчальним закладам протягом 1998 року.

ККДУ закупив 300 примірників книжки Юрія Бадзя „Право жити – Україна в складі СРСР, людина в системі тоталітарного соціалізму“ і передав їх Національній бібліотеці України ім. В.І. Вернадського для розповсюдження за кордоном. Директор бібліотеки Олексій Онищенко закінчує лист подяки до

ККДУ такими словами: „Це вагомо прислужиться національним інтересам України, утвердженню в свідомості людей історичної правди про підневільне становище українського народу в складі СРСР, про його прагнення до державної незалежності і національного відродження“.

Д-р Володимир Пушкар, який у минулому дуже щедро підтримував проєкт спровадження дівчорі із східних та південних областей України у більш національно свідомі області на свята, передав через ККДУ свою бібліотеку Львівській Богословській Академії. Члени управи ККДУ зайнялися пакуванням та пересилкою. У бібліотеці було багато надзвичайно цінних книжок.

У звітному році ККДУ закупив для центрального правління Всеукраїнського товариства „Просвіта“ ксерокопіювальну машину, що уможливить їм нормально працювати. Копіаркою користуватиметься також редакція газети „Слово Просвіти“.

В місті Рудки, Самбірський район, Львівська область, відкривається вільний виробничо-економічний інститут-коледж і школа-інтернат для дітей-сиріт і з багато-

дітних родин. Завдяки жертвенності Лева Гайдучка і його сина Юрія, ККДУ переслав вищезгаданий школі 3000 дол. Одержана допомога буде зужита на ремонт і відбудову старого приміщення, а частина – на необхідні шкільні приладдя.

Цього року започатковано великомасштабну програму допомоги зубожілим дітям науки і культури в Україні. Вислано до всіх українських часописів звернення ККДУ до української громади Америки з проською фінансово підтримати цю програму. ККДУ планує надати допомогу 200 зубожілим дітям культури одноразовим датком 500 дол. на особу. Вже вислано листи в цій справі до Допомогових Комітетів, які співпрацюють з ККДУ, і українських фінансових інституцій.

Кінчаючи огляд нашої праці, ексекутива ККДУ почувасться до обов'язку подякувати всім жертводавцям, які своєю фінансовою допомогою дозволили нам ще один рік нести допомогу Україні в ділянці, де вона її найбільше потребує – в освіті. Віримо у вашу дальшу допомогу в цей критичний для України час.

Екзекутива ККДУ

ПОВОЄННІЙ ЕМІГРАЦІЇ — 50

Коли „визволителі“ прийшли до Австрії...

У 1944 році, тікаючи від „червоної навали“, ми оселилися у військових бараках біля австрійського містечка Мавтерн, де мій батько, священник, був призначений капеляном підрозділу протилетунської артилерії. Близьче до кінця війни нас прийняв на проживання до свого приходства о. Адалберт Льюгман, бенедикт і парох цієї місцевості. Я тоді вчився у Відні, але через злидні і безперестанне бомбардування захворів і не без труднощів дістався до Мавтерну.

Довкола лежали найкращі виноградні околиці Австрії. Над ними височіли на узвишші замок Гейт-ваг і монастир. Цей замок побудував ще у Х столітті князь Бабенберг як фортецю над Дунаєм для захисту від войовничих кочових племен. Такі ж укріплення були побудовані в Кремсі, Штайні, Вайсенкірхені та інших місцевостях. У Дюрнштайні на горі були руїни валів замку, в якому цісар Леопольд V ув'язнив англійського короля Річарда. Король в одязі селянина роз'їжджав по землях цісара як шпигун, але його викрили і схопили. Пізніше за нього було внесено великий викуп.

У році 1944 я жив поблизу містечка Мавтерн в Австрії.

Почалося безупинне бомбардування. Ми з 50-ма мешканцями сховалися до глибокої просторої парафіяльної пивниці і цілу ніч там просиділи та молилися. Німці завзято боронили цей важливий причілок на Дунаї. Ранком ми почули удари у важкі двері пивниці та, очевидно, советські „матюки“. Мій батько з хрестом у руці відчинив двері, вийшов назустріч солдатам і спокійно сказав: „Христос Воскрес!“. Було це 8 травня 1945 року. Більшовики остовпіли, і ми врятувалися.

З приходом більшовиків я переважно перебував на горищі і нікуди не показувався. Одного разу мама прибігає і каже мені, що в церкві є советський вояк, він молиться перед образом Богоматері. Я з піддашся, з напругою, спостерігаю цю сцену зустрічі та молюся. І очам своїм не вірю. На подвір'ї коло церкви обоє починають плакати з радості. Він цілує мамині руки і мама його пригортає. Прямують до парафіяльного

дому. Степан є сином нашого селянина з-під Бродів, воював в рядах УПА, а коло Львова в лісах енкаведисти взяли їх у полон. Думав, що його розстріляють, але йому дали советський мундир, „гвинтовку“ та погнали на фронт-ву лінію. Наші дороги, на жаль, розійшлися, бо його частину спрямовано куди інде і ми вже ніколи не побачилися.

Якось о. Адалберт дізнався, що у замку-монастирі Гейтваг розмістився советський штаб, і вояки безчестять і нищать святощі собору. Австрійська влада уповноважила о. Адалберта перевірити ці чутки.

Іншим разом місцевий священник о. Адалберт, обурений варварським поведінням советських солдатів у церкві, почав мене намовляти, щоб для добра церкви і австрійського уряду я пішов разом з ним до штабу і був йому помічником як перекладач. Родичі категорично противилися такій моїй небезпечній місії. Але одного дня по Службі Божій я таки рішився піти та послужити шляхетній справі. Для замилення очей вдягаю на себе тирольський одяг, а перекладаю спеціально слова о. Адалберта мішаниною слов'янських мов, мовляв, моя мама була зі Сербії.

Советський генерал вкінці погодився оглянути всередині катедр. Ми просто очам не вірили – вмуровані в престолі мощі святих були багнетами повіривані і розсіпані по підлозі, на престолі смердів людський кал. О. Адалберт з жалю і огиди попав у розпач і відчай, називаючи большевиків зграєю бандитів. Я все це перекладав. Думаю, як заб'ють, то помру за Божу справу. Але генерал змінив свій тон на зовсім лагідний, почав перепрошувати та говорити, що винні будуть скоро покарані.

І вночі ми повернулися генеральською лімузиною на приходство. Родичі не спали, молилися в церкві, бо думали, що я вже ніколи не вернуся. Не знаю, чи генерал виконав свою обіцянку, бо наша сім'я терміново виїхала далі на Захід.

Д-р Володимир Боднар

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

від 1 січня 1998 до 31 грудня 1998 року

	дол.	дол.
Баланс із 1-го січня 1998 р.		201,117.93
Приходи		
Фонд допомоги школам України	3,445.00	
Вибори до Верховної Ради	56,232.00	
Приїзд дітей в Галичину	14,600.00	
Підтримка преси в Україні	5,000.00	
Стипендійний фонд	2,160.00	
Реставрація бібліотеки ім. В. Стефаника	55,000.00	
Сиротинець в Рудках	3,000.00	
Видання тлумачного гірничого словника	2,500.00	
Програми – УСА/УСА	3,022.99	
Пластові видання	1,384.64	
Членські вкладки	1,050.00	
Відсотки з кредитівок	7,529.36	
Допомога дітям культури	945.00	
Загальний фонд	11,021.37	
Разом приходи		166,890.36
Розходи		
Приїзд дітей в Галичину	12,000.00	
Курси українознавства для Збройних Сил	31,598.00	
Курси українознавства для учителів	6,605.00	
Реставрація бібліотеки ім. В. Стефаника	55,000.00	
Вибори до Верховної Ради	40,150.00	
Сиротинець в Рудках	3,000.00	
Допомога пресі в Україні	7,000.00	
Видання тлумачного гірничого словника	5,000.00	
Стипендії для студентів	3,280.00	
Закуп книжок для бібліотек	1,050.00	
Курси українського ділового мовлення	900.00	
Копіарка для Т-ва „Просвіта“	1,600.00	
Комп'ютерна система	1,516.00	
Відеокасети – „Невідома Україна“	440.00	
Семінар для учителів	750.00	
Абстракти на дискетах для ЛПІ	625.00	
Лікування І. Дзюби	457.49	
Програми – УСА/УСА	286.00	
Пластові видання	4,140.70	
Адміністративні видатки/різне	3,878.87	
Разом розходи		179,277.06
Баланс на 31 грудня 1998 р.		188,731.23

Розкол серед жидівства в Україні

КИЇВ. – Агентство Асошіейтед Пресс повідомило, що три впливові жидівські організації в Україні, котрі начислюють 500,000 членів, заявили жидівській громаді про свій намір виступити з членства у Всеукраїнському жидівському конгресі та створити Жидівську конфедерацію України. Ці відступні групи звинувачують конгрес у „недіяльності“ та обіцяють у конфедерації об'єднати понад 300 жидівських організацій і угруповань. Українське телебачення повідомило, що представники всіх жидівських організацій в Україні планують зустрітися в квітні та „визначити їхню участь у новоствореній конфедерації“.

Ярослав Кулинич

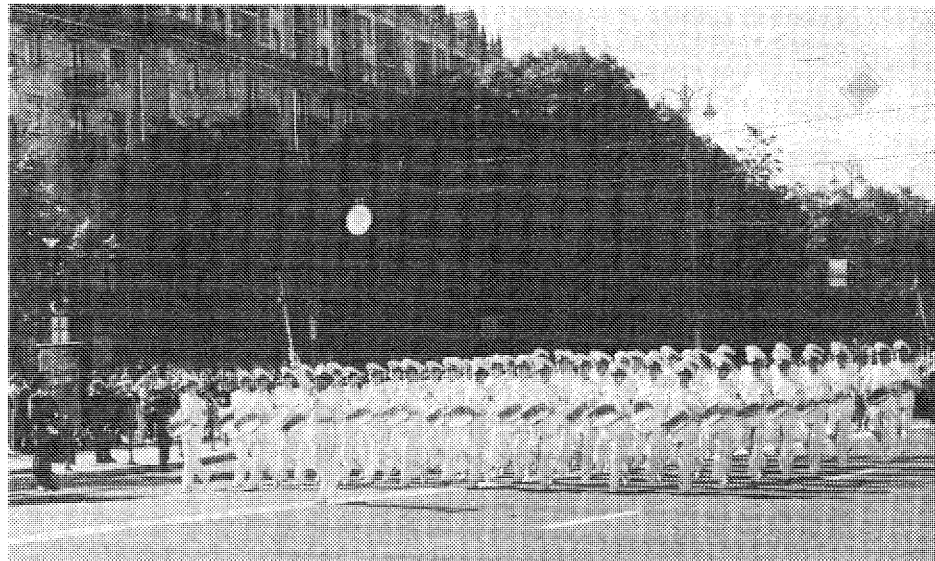
З фотокамерою в Україні...

Метою моєї поїздки в Україну було завершення роботи над фільмом „Українські Збройні Сили”. У Львові, в штабі Національної гвардії, мене прийняли генерал Комарницький та полковник Васильчук. Генерал зателефонував до Залізної механізованої дивізії в Яворові, куди мене супроводжував підполковник Олександр Лобашук.

Зі Львова я поїхав до Києва, де відвідав Спілку Офіцерів України, музей Українських Збройних Сил, військовий ліцей. Побували ми також в ракетній школі під Києвом. Фіналом фільму буде військовий парад на Хрещатику.

Побачили ми й Сорочинський ярмарок під Полтавою, який так чудово описав у своїй повісті Микола Гоголь. На ярмарку зібралось понад 50,000 людей. Там я почув справжню українську мову, побачив чудові виступи художніх самодіяльних колективів. Звучали там старовинні українські народні пісні. Мені видалось, що я потрапив у далеку давнину.

Останнього дня мого перебування в Києві я фільмував початок нового навчального року в Києво-Могилянській Академії. Там я відчув і зрозумів, що майбутнє України – в надійних руках молоді.

Військовий парад у Києві.

Урочисте відкриття нового навчального року в Києво-Могилянській Академії.

На Сорочинському ярмарку.

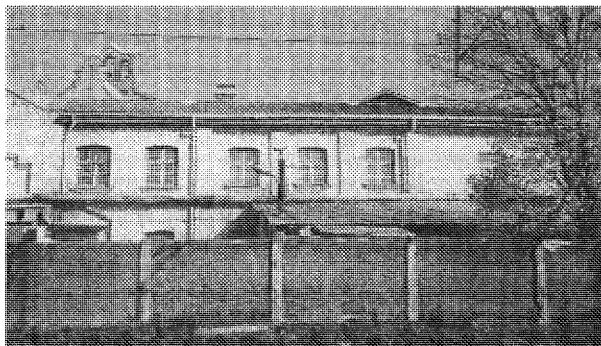
...і Балтії

ЛАТВІЯ

У 1977 році, на II Всесвітньому Форумі українців в Києві, українці з Литви, Латвії та Естонії запросили мене відвідати ці країни та зробити кілька фрагментів до фільму „Україна в огні окрадена”. Голова української громади міста Вентспілса Оксана Сандлер з дочкою Діаною на початку жовтня минулого року зустріли мене на левоушці Риги.

Рига справила на мене незабутнє враження, та особливе хвилювання викликало відвідання тюрми, де була ув'язнена в 1946 році моя мама, засуджена на 15 років. Звідси її перевезли до Ленінграду, а потім – в Сибір, де перебував і мій батько, Павло Кулинич.

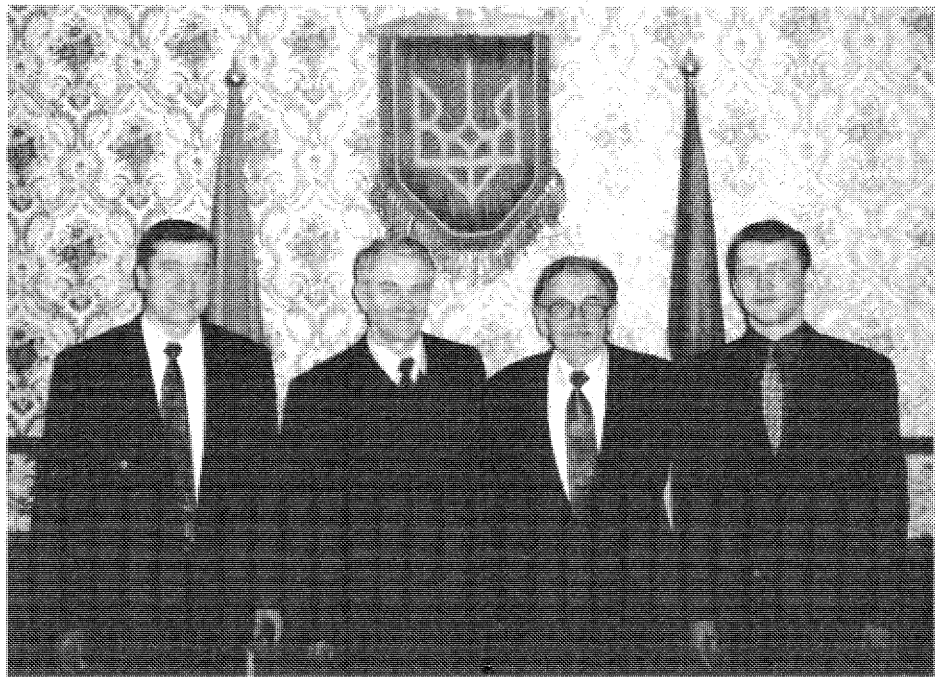
У портовому Вентспілсі ми відвідали міську управу, історичні місця, включно з Університетом чужо-

У цій в'язниці 5 років утримували матір автора світлин.

земних мов, де навчається багато українців. Того ж вечора я мав зустріч з українською громадою. Наступного дня на концерті співав український хор з Риги.

Шкода, що українці не приймають латвійського громадянства, їхні діти вчаться в російських школах. Зустрічав я навіть таких українців-галичан, які між собою розмовляли російською мовою, що мене дуже вразило. Промовляючи до громади, я закликав українців до обов'язкового вивчення латвійської мови, якщо вони бажають назавжди залишитись в цій державі.

Світлина на згадку про зустріч в амбасаді України в Латвії. Зліва від автора – консул Микола Мартиненко і амбасадор Віктор Михайловський.

Діти повинні вчитись в латвійських, а не російських школах.

У Ризі ми відвідали прекрасну цілоденну середню українську школу з дитячим садочком. Діти декламували вірші, розповідали казки, співали пісні чистою українською мо-

вою. Приміщення школи дуже гарне і велике. Директор школи Лідія Кравченко розповіла, що частину дотацій школа отримує від українського уряду. З Латвії мій шлях проліг до Литви і Естонії. Про це – наступний фоторепортаж.

Учні української середньої школи в Ризі.

Український хор в м. Рига.

ПРОТОКОЛ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

що відбулося на оселі УНСоюзу Союзівка 7 та 8 листопада 1998 року.

ПЕРШИЙ ДЕНЬ

субота, 7 листопада 1998 р.

9:15 рано

В нарадах взяли участь члени:

ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ

Уляна Дячук – президент
Стефко Куропась – заст. президента
о. МIRON Стасів – директор на Канаду
Аня Дидик-Петренко – заст. президента
Марта Лиско – головний секретар
Стефан Качарай – касир

КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Василь Пастушок – голова комісії
Степан Гавриш
Олександр Серафим
Ярослав Завійський
Мирон Грох

РАДНІ

Тарас Шмагала, мол.	Стефанія Гаврилюк
Текля Мороз	Андрій Воробець
Галина Колесса	Євген Остиславський
Микола Дяківський	Варка Бачинська
Володимир Корчинський	Андрій Скиба
Василь Шеремета	Альберт Качковський
Василь Лучків	

Раїса Галешко – гол. ред. „Свободи“
Рома Гадзевич – гол. ред. „Українського Тижневика“
Іван Флис – управитель „Союзівки“

Неприсутні оправдані
Олександр Худолій – радний

Протоколює наради – Оксана Тритяк.

Уляна Дячук

Президент У. Дячук відкрила Спеціальні Наради Головного Уряду УНСоюзу, вітаючи всіх присутніх спеціально представленим нововибраних членів Головного Уряду. У. Дячук привітала гостей, почесних членів Йосипа Лисогора і Володимира Сохана з дружинами, та Юрія Петренка і Володимира Дячука.

Молитву відмовив о. М. Стасів. Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять довголітнього головного секретаря та почесного члена Головного Уряду Ярослава Падоху.

Порядок Спеціальних Нарад був висланий кожному членові Головного Уряду місяць наперед.

1. ВІДКРИТТЯ СПЕЦІАЛЬНИХ НАРАД год. 9:15 ранку

Порядок Нарад

- Перегляд всіх ділянок праці УНСоюзу за 1998 р.:
 - видавництво;
 - союзівка;
 - стипендії;
 - нова адміністративна комп'ютерна система.
- Затвердження бюджету УНСоюзу на 1999 р.
- Перегляд організаційної праці за 1998 р. та плани на 1999 р.

Роздано копії звіту „Insurance Dept. of NJ“ за 1993, '94, '95 роки, які наспіли до головної канцелярії тиждень перед цими нарадами. Звіти були роздані кожному членові Головного Уряду з проханням підписати посвідчення на доказ одержання звіту.

Уляна Дячук

У. Дячук перечитала і подала уточнення до порядку нарад.

(а) ВИДАВНИЦТВО

• Президент почала із звітом щодо видавництва. Були роздані звіти передплатників обидвох газет за 6 та 9 місяців. Також дано звіти прибутків і видатків та бюджет на 1999 рік. За 9 місяців прибутки видавництва обидвох газет зменшилися на суму 162,800 дол. Передплата „Свободи“ зменшилася на 105.00 дол., а „Українського Тижневика“ зросла на 7,000 дол. „Свобода“ виходила, як щоденник до кінця червня 1998 р. За перших 6 місяців „Свобода“ втратила 383

передплатників, а за чергові 3 місяці здобула 115, вже як тижневик. „Український Тижневик“ за той самий період часу втратив 240, а опісля здобув 79 нових передплатників.

- У квітні 1998 р. ми почали друкувати наші газети в „Redmond Press“. Це підприємство друкує багато газет і знаходиться у віддалі 1.5 милі від нашої канцелярії. Вони друкують і висилають газети до передплатників.
- Нашу стару друкарську машину ми продали за 47,500 дол. Ми зв'язалися з 6-ма установами в справі продажу нашої друкарської машини і дістали дві пропозиції купна. Вибрано найвищу ціну.
- Від липня, коли „Свобода“ перейшла на тижневик головний редактор Зенон Сниклик відійшов на емеритуру. Сергій Миронюк перебрав редакційну колегію на кілька місяців. Тому, що С. Миронюк вчиться вечорами, щоб закінчити свої студії, він опісля відмовився далі очолювати редакцію.

Уляна Дячук

Представила нового головного редактора „Свободи“ Раїсу Галешко.

Раїса Галешко

Р. Галешко подала свої думки про наше видавництво і її обов'язки як головного редактора.

- Бачить, як одне з її головних завдань, збільшення числа передплатників.
- Друге – це знизити видатки. Щоб це досягнути треба створити газету цікавою, усучасненою і тим самим вона б притягала нових передплатників та втримувала давніх. Р. Галешко вичерпно відповіла на всі питання.

В дискусії брали участь наступні члени: Т. Мороз, В. Бачинська, А. Скиба, А. Воробець, Т. Шмагала, А. Серафим, У. Дячук.

- Застереження щодо мови і правопису.
- В газеті буде дискусія про мову.
- Питання мови не вирішене, навіть в Україні.
- Більше і докладніше писати про події в діаспорі.
- Далі заохочувати давніх постійних дописувачів.
- Шукати нових, цікавих дописувачів на доривочній базі (free lance).
- Корисно було б, щоб редактори їхали по Округах та довідувалися прямо від читачів, що їх цікавить.
- Продовжуються нарікання на доставку обидвох газет, спеціально в Канаді.
- Можливість конкуренції других газет.
- Декотрі нові газети не відображають українську громаду і тим самим не конкурують з нами.
- Позитивний відгук в Округах на новий тижневик, хоча тужать за щоденником.
- Треба оголошувати в телевізії і по радіо, щоб повідомити всіх, що це нова газета.
- Сам перехід із щоденника на тижневик уможливило скоротити видатки.
- Тому, що газета як тижневик має обмежену кількість сторінок, тому треба нагадувати дописувачам, що дописи мусять бути коротші.
- До всіх присутніх було звернення шукати за новими адресами для реклами наших газет.

Уляна Дячук

У. Дячук до дальшої теми видавництва додала деякі інформації і відповідала на всі питання.

В дискусії брали участь: А. Серафим, В. Бачинська, В. Шеремета, В. Корчинський, Т. Шмагала, С. Гавриш.

- Створено групу радників (Marketing committee) для поширення наших газет. До групи ввійшли наступні особи: Том Гаврилюк (професійний радник), головні редактори обидвох газет, адміністратор видавництва, керівник рекламного відділу і президент. В потрібні час-до-часу доходять додаткові особи.
- Завданням цієї групи людей є запланувати, як обидві газети могли б повернути тих передплатників, котрих втратили, і як дістати нових.
- Передплата одного примірника кожної газети 77 центів для члена і 1.07 дол. для нечлена.
- Друкування наших газет професійною друкарнею заощаджує Союзові кілька тисяч дол. місячно.
- Ми повинні якнайбільше користати з Інтернету і всіх можливих засобів нової технології.
- Пересилка наших газет на дискетах до Канади і там друкування і висилка в Канаді не оправдується, бо ми не маємо досить передплатників в Канаді.
- Ми ще далі пошукуємо адресар з Канади для поширення наших газет.
- Потрібно використати можливість обміну адресарів між організаціями.
- Треба поширювати наш веб сайт. (web site).

(б) СОЮЗІВКА

Уляна Дячук

Подала членам Головного Уряду звіт Союзівки з останніх дев'яти місяців та

порівняльні звіти за останні 3 роки. За 9 місяців Союзівка втратила 233,654 дол.

У ширшій дискусії про збереження Союзівки брали участь наступні члени: Т. Шмагала, В. Лучків, В. Шеремета, С. Гавриш, С. Куропась, В. Бачинська, В. Корчинський, М. Лиско, А. Скиба, А. Серафин, Т. Мороз, М. Грох, М. Стасів, У. Дячук та І. Флис.

- Молодь створила „Клюб Союзівка“ для придбання членів УНС і відвідувачів на Союзівку.
- Пропоновано створити Спеціальний Клуб Союзівка (Priviledge Club). Приналежність до цього клубу коштувало б 100 дол. річно від особи. Не було точно окреслено користей для членів, але можна це доповнити.
- Пропоновано також реклямувати нашу оселю в неукраїнських газетах, бо багато новоприбулих читають неукраїнські газети.
- Мусимо бути приготовані що багато з новоприбулих не говорять українською мовою.
- Мусимо думати і діяти більш інклюзивно, а не ексклюзивно. Багато новоприбулих говорять польською або російською мовами, що не означає, що вони не українці. Треба їх всіх заохочувати приїздити на нашу оселі, наші табори і тим способом приєднувати до нашої громади і нашої установи.
- Пропоновано створити постійних комітет допомоги Союзівці, членами котрого були б члени Головного Уряду.
- Пропоновано звертатися до всіх колишніх працівників Союзівки зі закликом дати даток на вдержання Союзівки.
- Шкільна Рада проводить курси для учителів українознавства на Союзівці вже десять років. Союзовим завданням є підтримувати школи українознавства, і тому ми продовжуємо ці курси.
- Члени Округи Олбані приїдуть на день або два навесну на Союзівку добровільно попрацювати, допомогти у весняних працях на оселі, якщо управитель І. Флис дасть їм список робіт.
- Подано ще одну ідею на зразок американської програми (Adopt a Highway). Можна заохотити Відділи та Округи адоптувати будинок на Союзівці. Тобто, у порозумінні з управителем І. Флисом і його директивами Відділ відповідав би за якийсь будинок.
- Треба не забувати наших сеньйорів і заохочувати їх приїздити на тиждень після сезону на дуже добрих умовах.
- Хоча цьогорічний фінансовий стан є ліпший, треба пам'ятати, що ми відкладаємо капітальні ремонтні і направи. Наприклад, кошт малювання водного збірника – 30,000 дол., віднова басейну 15 – 30,000 дол. У випадках посухи нам потрібно більше води, тобто треба викопати нову криницю, коштом від 5 до 10,000 дол.

Тарас Шмагала
Пропонує внесок –
• Створити Постійний Комітет Союзівки з наступних членів під головуством С. Куропася.

1. – С. Куропась	5. – Г. Колесса
2. – В. Корчинський	6. – А. Скиба
3. – В. Шеремета	7. – С. Гаврилюк
4. – В. Лучків	8. – Т. Шмагала

Пітримує внесок
Василь Лучків

Одногolosно затверджено цей постійний Комітет.

(в)
СТИПЕНДІЇ

Марта Лиско
Головний секретар М. Лиско запропонувала устійнити дві ступені призначення стипендій та спростити спосіб подання апікацій. Пропоновано щоб вимагати;
1. Виповнену скорочену нову апікацію;
2. Вимогу 2 роки членства в УНСоюзі залишити;
3. Повинні мати посвідчення оцінки С + або вище;
4. Доказ активності.

- Пропоновано розділити фонди по роках студій. Рівну суму роздати всім стипендистам залежно від року навчання. Це дефінітивно зменшить адміністративну роботу і кошти.
- УНСоюз надає також 5 спеціальних стипендій на більші суми для яких вимоги будуть ті самі, що були до цього часу. Апіканти повинні долучити рекомендації і подати фінансовий звіт та виконати всі інші вимоги подані в апікації.
- У дискусії брали участь: В. Пастушок, В. Лучків, В. Бачинська, Т. Шмагала, Н. Дяківський, В. Корчинський, Т. Мороз, С. Гавриш, А. Скиба, А. Качковський, А. Воробець та М. Лиско.
- В пропонованім бюджеті на 1999 р. на виплату стипендій передбачено 25,000 дол.
- Без огляду на суму висоти стипендії кожний студент на апікації до університету подає список отриманих ним всіх стипендій, не все виявляючи суми. Для студента є пристижено виявити якнайбільше стипендій.
- Ці стипендії є важливими послугами братської діяльності.
- Пропоновано звертатися до американських корпорацій за датками до Союзового Стипендійного Фонду.
- Звертатися до тих стипендистів, котрі колись від нас одержали стипендію, щоб дали пожертву на наш Стипендійний Фонд.

Володимир Корчинський
Пропонує внесок –
• Прийняти скорочену форму надання стипендій як подано та створення нової Стипендійної Комісії з трьох осіб, яка складається з одного члена Екзекутиви, члена Контрольної комісії та одного Радного.

Тарас Шмагала
Пітримав внесок.
Пропоновано наступні три особи до Стипендійної Комісії
• Стефан Качарай – касир
• Василь Пастушок – контролер
• Василь Лучків – радний

Одногolosно внесок прийнятий
2 гoлoси стрималися.

(г)
НОВА КОМП'ЮТЕРНА
АДМІНІСТРАТИВНА СИСТЕМА

Марта Лиско
Головний секретар подала в короткій формі зміну і перехід до нової комп'ютерної системи.

- Вона з'ясувала причину переходу на нову систему, пояснюючи це скомплікованими продуктами УНСоюзу, які вимагають більше скомплікованої комп'ютерної системи.
- 2000-ий рік у фінансовому світі буде мати деякі проблеми. Асекураційний світ теж тим журиться. Забезпеченеві уряди вимагають, щоб ми виповнювали анкети і запевнили їх, що наші комп'ютерні системи будуть правильно діяти в 2000 році. Тому ми були змушені перейти на нову систему згідно з рештою забезпеченової індустрії.
- Цю нову систему треба відповідно приготувити для нашої установи.

2.
ЗАТВЕРДЖЕННЯ БЮДЖЕТУ УНСоюзу на 1999 р.

Стефан Качарай
Касир С. Качарай роздав фінансовий звіт за 9 місяців і бюджет на 1999 р. Перейшов всі цифри бюджету за 9 місяців, спеціально підкреслив більші зміни. С. Качарай заявив, що звіт був приготовлений на базі т. зв. кеш бейсис (cash basis).

Втрати	1998	1997
Союзівка	286,000	444,000
Видавництво	274,000	307,000
Торонто, Бюро	173,000	309,000
УНС видатки	144,000	477,000
Разом	877,000	1,537,000

- Порівнюючи 1997 р. та 1998 р. наші загальні втрати зменшилися майже наполовину, тобто є вже поступ.
- На наступний рік братимуться під увагу всі рекомендації Конвенції, котрі ще більше знизять наші видатки, наприклад, замкнення Союзівки на кілька місяців, скорочення адміністративного апарату в головній канцелярії. Приміщення в головній канцелярії буде менше. Винаймаємо частину бюра, що дасть більший прихід.

У дискусії брали участь: А. Серафин, В. Шеремета, Т. Шмагала, В. Пастушок, А. Скиба, В. Корчинський, Є. Остиславський, А. Воробець, С. Куропась, В. Лучків.

- Були ширші дискусії на тему бюджету на 1999 р. Передбачено прибутки на 1999 р. в сумі 6,188,000 дол., а виплати в сумі 6,123,000 дол., чистий прихід 64,000 дол.
- На деякі запити, чому такі великі скорочення появилися в бюджеті, С. Качарай пригадав, що Конвенція рекомендувала що на видавництва УНСоюз може видати тільки по 50,000 дол. і це є узглядно в бюджеті.
- На тему Торотонського бюра члени просили перевірити контракт Боба Кука.

Володимир Корчинський
Пропонує внесок
• Закрити дискусію.

Олександр Серафин
Пітримує внесок
За – 11, проти – 10.

Олександр Серарин
Пропонує внесок
• Прийняти пропонований бюджет на 1999 р. з одною зміною підвищити стипендії з 25,000 дол. до 35,000 дол.

Василь Пастушок
Пітримує внесок

За – 13, проти – 7
Бюджет прийнятий на 1999 р.

3
ПЕРЕГЛЯД ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПРАЦІ
за 1998 р. та пляни на 1999 р.

Уляна Дячук
Звіт був представлений і пояснений
Січень-Вересень 1998 р.

Число округ	27
Приєднано нових членів	574
Загальна сума забезпечення	8,649,533 дол.
Пересічна сума забезпечення	15,069 дол.

Виконана квота

Професійні продавці продали

Професійні продавці в Канаді

45.9%

1,677,446 дол.

3,274,087 дол.

Округа Північного Нью Джерзі виконала свою квоту на

110 %

Марта Лиско

Загальні пляни на майбутнє складаються з трьох частин. Підставою усіх нових плянувань є:

1 – нова комп'ютерна система;

2 – нові асекураційні продукти конкураційні в забезпеченевій індустрії;

3 – новий спосіб продавання наших продуктів.

• М. Лиско пояснила всі нові можливості нових продуктів, спеціально для старших членів, котрим тяжче закупити забезпечення.

• Пошукуємо особу, котра нам буде наймати продавців забезпечення (brokers) для поширення нашого продавчого складу. Дотепер маємо одну особу на приміті, котра вже такі обов'язки виконує успішно в інших братських установах.

• Для тих осіб, котрі потребують більшої суми забезпечення, чи продуктів, яких ми не маємо, можемо зв'язатися з забезпеченевою компанією, котра нам поставала б ці продукти. УНСоюз дістав би комісійні.

• У близькому майбутньому ми будемо друкувати нову книжку вкладок.

У дискусії брали участь: Т. Мороз, А. Воробець, В. Бачинська, А. Качковський, В. Корчинський, Т. Шмагала, Н. Дяківський, Є. Остиславський, С. Гавриш, М. Грох.

• Була заввага до Контрольної комісії, що під час їхньої контролі крім перевірки книговедення було б корисно поговорити також з працівниками головної канцелярії.

ДРУГИЙ ДЕНЬ

неділя, 8-го листопада 1998 р.

10:40 ранку

Уляна Дячук

Відкрила ранішню сесію та пригадала, що членами Головного Уряду є кілька працівників Головної Канцелярії. Беручи участь у нарадах Головного Уряду ці члени мусять відмежувати свої обов'язки працівників Головної Канцелярії від обов'язків, які вони повинні виконувати, як члени Головного Уряду. Тому варто таким особам на майбутнє застановитися над цим, щоб уникнути яких-небудь проблем чи незручних ситуацій.

Марта Лиско

Представила організаційний плян на 1999 р.

Нові пляни на 1999 р.

Квота нових членів на 1999 р.

члени		сума	
США	1,150	18,000,000	дол.
Канада	100	2,000,000	дол.
членів	1,250	сума забезпечення	20,000,000 дол.

Способи здійснити подані квоти:

1. спеціальні курси для нових секретарів;

2. організаційні курси;

3. курси відбудуться по округах;

4. курси для секретарів на Союзівці для поновлення знання, за їхні кошти, по зниженій ціні.

• Нові способи заохочувати організаторів до більш активної діяльності – це кращі грошові винагороди та вакації на Союзівці.

• Багато з наших старших членів закупають вивінувальні грамоти для своїх дітей та внуків.

• В Канаді вивінувальні грамоти є дуже популярні.

• Уважається, що чим більше різних грамот УНСоюз пропонує, чим більший є вибір, тоді легше продавати грамоти.

• Є велика потреба УНСоюзіві мати якнайскорше можливість продавати грамоти на великі суми, бо багато молодших професійних людей шукає забезпечення на більші суми.

• По довшій дискусії вирішено продовжити продавання вивінувальних грамот, 18 та 20-літнім.

Бюро в Торонто

Уляна Дячук

• Пояснила тим членам, котрі не знають про бюро в Торонто і про обов'язки Боба Кука. Він був zatrudнений нами як директор продажу (marketing & sales). В той час він мав понад 16 років досвіду в вишукуванні і вивченні нових професійних продавців забезпечення.

• Його завданням було підшукати для УНСоюзу якнайбільше професійних продавців забезпечення по змозі українців. Його обов'язком було уложити програму продажу, перевірити наші продукти і поручити нові продукти.

• Він перевірів наші всі грамоти і порекомендував зробити їх ревізію. Над новими грамотами він працював з нашим актуарієм. Знайшов продавців, з яких деякі з нами до нині.

• На 33-ій Конвенції канадські делегати домагалися Канадського Бюра. Канада в той час мала 10% нашого членства, а тепер Канада має 3%. Б. Кук у той час довідався, що в Канаді є інакші продукти, інакші комісові і вимоги. Також в Канаді є інакша структура уподаткування.

• Щоб мати професійну канцелярію в Канаді, ми мусимо мати інакші продукти, котрі будуть конкурувати з їхніми продуктами. Кошт нових продуктів є великий.

• По довгих порадах ми згодилися на співпрацю з великою забезпеченевою компанією. (Maritime Life), щоб продавати їхні продукти. За їхні адміністративні послуги ми їм платили, а вони нам давали комісові. Вони також реасекуровували всі поліси на 100%.

• Їхні вимоги до нас були, щоб ми щороку зростали у продажі нових поліс. В першій році ми мали одного професійного продавця. Наші успіхи зростали щороку, але не досить швидко. Цього року Maritime Life, нарікає що вони тратять на нас гроші.

• В Канаді ми не маємо своїх власних нових продуктів. Ми можемо продавати наші старі продукти, але не можемо конкурувати з тамтешніми забезпеченеви ми установами. Тому ми рішили замкнути канцелярію в Канаді. Обставини в Канаді для нас тепер не є прихильні. Канадський Уряд ворожо ставиться до чужоземних забезпеченевих установ, які діють на терені Канади.

• В Канаді ми маємо менше ніж 3000 членів. Цього року наші секретарі придбали всього 29 нових членів.

• Канцелярія в Торонто замкнена.

• Треба розв'язати проблему з контрактом Б. Кука.

Відбулася широка дискусія на цю тему.

Андрій Скиба

пропонує внесок

– Боб Кук повинен допомогти замкнути бюро до кінця 1998 р.

– Не платити йому жодні оплати видатків.

Тарас Шмагала

підтримує внесок

За – 15, стримані – 3.

Пропонований внесок перейшов.

Андрій Скиба

пропонує внесок

• Пропоновано дістати нову легальну опінію про контракт Б. Кука

Стефко Куропась

підтримує внесок

За – 17, стрималися – 4.

Уляна Дячук

Предсідник УНС У. Дячук попросила Т. Шмагалу порекомендувати нового адвоката в справі ще одної легальної опінії.

Василь Шеремета

пропонує внесок

• У справі Річних Нарад, пропоновано, якщо є можливо, висилати до всіх членів Головного Уряду всі матеріали, щонайменше один тиждень перед нарадами.

Внесок прийнятий одноголосно.

– Предсідник У. Дячук, закінчуючи наради, подякувала всім членам Головного Уряду за активну участь в цих важливих спеціальних нарад.

Компанія “Український мобільний зв’язок” (УМС) запровадила нову послугу SIM-SIM в мережі GSM. Як повідомив на презентації генеральний директор компанії Мартін Діркс, це мобільний зв’язок “без рахунків, щомісячної абонентської сплати та контракту”, користувачі можуть підключитися до мережі за кілька секунд.

У момент придбання SIM-SIM клієнту відразу ж надається телефонний номер і віртуальний рахунок, на якому з самопочатку є 100 розрахункових одиниць – “юні-

Нова послуга компанії “Український мобільний зв’язок”

тів” (11 юнітів - хвилина вихідного дзвінка і 6 юнітів - вхідного). Телефонний номер зберігається за клієнтом мінімум 275 днів після кожного поповнення рахунку - 25 або 50 доларів за, відповідно за 500 і 1000 “юнітів”. Можливе придбання SIM-Phone-пакету, що складається з телефону Philips Diga і картки на час розмови.

Як зазначив М.Діркс новою по-

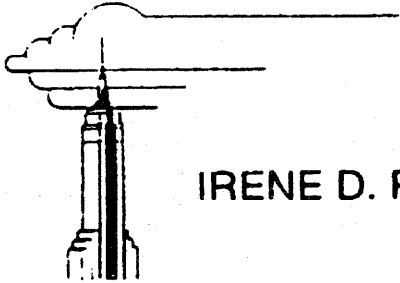
слугою можна скористатися на території України у Києві, Одесі, Дніпропетровському, Харкові, Донецькому, Симферополі, Львові, Ужгороді, Чопі, Луганському і Ялті.

Як повідомив генеральний директор, компанія УМС інвестувала в розвиток телекомунікацій України в 1998 р. 60 млн. доларів. За його даними, сумарні інвестиції в

Україні за час існування УМС склали 200 млн. доларів. Водночас, надумку М.Діркса, інвестиції в Україні могли бути і значнішими, однак “поки що Україна залишається ризикованою зоною для інвестицій, і зарубіжні партнери вважають за краще вкладати кошти в Європу, Азію і Америку”.

М.Діркс спростував чутки про можливий продаж пакету акцій УМС в розмірі 49 відсотків, що належить зарубіжним засновникам.

(УНІАН).

IRENE D. ROGUTSKY, D.D.S.

40-07 Westmoreland Street
Little Neck, N.Y. 11363
(718) 225-4492

The Empire State Bldg.
350 Fifth Avenue, Suite 5222
New York, N.Y. 10118
(212) 947-1665

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate

Foordmore Road
914-626-5641

Kerhonkson, New York 12446
FAX 914-626-4638

Табори і майстерні на Союзівці влітку 1999 р.

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР

Від неділі, 20-го червня, до четверга, 1-го липня

Хлопці і дівчата віком 12-18 років.

Харчування і нічліг, оплата за дитину

для членів УНСоюзу – 300 дол. ;

для нечленів – 350 дол. .

Тенісова оплата для учителів – 75 дол. від дитини.

Інструктори: Зенон Сникил, Юрій Савчак та інші.

Приймаємо не більше, як 60 учасників!

ТАБІР ДЛЯ ХЛОПЦІВ І ДІВЧАТ

Від суботи, 10-го липня, до суботи, 24-го липня

Відпочинковий табір для хлопців і дівчат віком 7-12 років. Прогулянки, плавання, ігри, українські пісні і фольклор під безперервною опікою.

Харчування і нічліг – оплата за дитину:

для членів УНСоюзу – 225 дол. на тиждень

для не членів – 275 дол. на тиждень.

Додаткова оплата для опікунів/інструкторів:

– 30 дол. на тиждень від дитини.

Приймаємо не більше, як 45 учасників!

ТАБІР ДОШКІЛЛЯ ПЕСИКА „ЧЕМНОГО“

Від неділі, 18-го липня, до суботи, 24-го липня

Призначений для англomовних діточок від 4-6 років для навчання про українську батьківщину. Реєстрація/оплата для опікунів 75 дол. від дитини якщо родичі перебувають на Союзівці. Реєстрація/оплата для опікунів 125 дол. від дитини якщо родичі не перебувають на Союзівці.

МАЙСТЕРНЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ

Від неділі, 8-го серпня, до суботи, 21-го серпня

Традиційні українські народні танці для початкуючих, середніх та заавансованих танцюристів, харчування і нічліг – оплата за дитину:

для членів УНСоюзу: – 325 дол. за повний навчальний час

для нечленів – 375 дол. за повний навчальний час.

Оплата за викладачів – 200 дол. від дитини.

Інструктор: Рома Прийма-Богачевська.

Приймаємо не більше, як 60 учнів, мешкаючих на Союзівці і 10 учнів доходящих. Нікого не приймаємо на менше, як два тижні без дозволу Р. Прийма-Богачевської.

Зголошення до всіх таборів і майстерень треба робити заздалегідь. Місця надається згідно із зголошенням та одержанням 25 дол. завдатку від дитини/від табору. Побираємо оплату в сумі 75 дол. за реєстрацію і опіку інструкторів від дитини/від табору (крім табору дошкілля „Чемного“), які перебувають поза межою Союзівки. Завдаток стосується до цієї суми.

Український Народний Союз не дискримінує нікого на підставі віку, раси, релігії, статі чи кольору шкіри.

Оплату за харчування і нічліг можете вирівняти банковою кредитною картою, чеком, або готівкою. Оплату за викладачів та опікунів треба вирівняти чеком на Союзівку – Таборова оплата. Наша оплата є цього року дещо підвищена з огляду на значно вищі кошти забезпечення таборів.

Вимагані всі необхідні медичні довідки і листи-дозволи мусять бути доставлені Союзівці не пізніше, як три тижні перед початком табору, інакше дитина втрапить місце в таборі. Не дозволяється жодних виїмків, згідно з вимогою Відділу Здоров'я стейту Нью Йорк.

АДМІНІСТРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВОСЛАВНИХ ПАРАФІЙ
КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ в АМЕРИЦІ

повідомляє, що

КОНФЕРЕНЦІЯ

цих парафій

має відбутися в числах

15 – 16 – 17 березня

в парафії Святого Мученика Стефана, 1905 Перл Рд. в Брансвіку, Огайо, США
Тел.: 1(330) 273-6238 • Факс 1(330) 220-7523

На цій конференції, яку поблагословив Святіший Владика Патріарх Київський і всієї України ФІЛАРЕТ. Конференція розгляне біжучі справи парафій, вибираючи необхідні органи управління, намітить працю їх дій та застановиться на місійній точці розбудови УКРАЇНСЬКИХ ПРАВОСЛАВНИХ ПАРАФІЙ КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ, там де цього буде вимагати потреба. Особливу увагу буде призначено для виготовлення поправок до статутів, пристосування їх до законів держави нашого поселення.

Кожна громада-Парафія має прислати помимо оо. настоятелів по два члени від Парафіяльних урядів; Сестрицтво теж саме Братство і інші прицерковні організації, а молодь особливо.

Просимо повідомити скільки від кожної парафії прибуває осіб, щоб замовити для Вас місця перебування.

Кожний і кожна знає про велику потребу бути на цій конференції і тому просимо поставитися до цього з особливою увагою.

На конференцію зголошуються гості з різних громад і навіть країн і тому радо будемо вітати гостей.

При цьому просимо теж повідомити нас про Ваше прибуття.

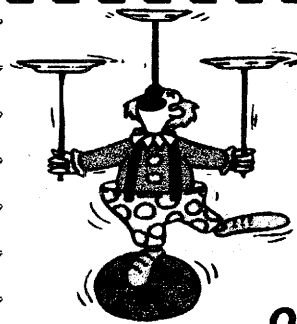
Бажаємо всім Вам приємної подорожі.

Скорого побачення.

За громади КП-ту в Америці:

Протопресвітер С. Посаківський

Адміністратор.

Чи це ви
Так балансуєте
всі свої місячні рахунки?

Тепер найкращий час,
коли відсотки найнижчі

Поеднати всі Ваші довги
в одну позику
для полагождення
всіх довгів.

(DEBT CONSOLIDATION LOAN)

Звертайтеся до нас особисто або телефонічно.

SELF RELIANCE (NY) F.C.U.

Main Office: 108 Second Avenue New York NY 10003

Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251 E-MAIL: SRNYFCU@aol.com

Branch Office: 23 Main Street Kerhonkson, NY 12446

Tel: 914 626-2938 Fax: 914 626-8636

Outside NYC call toll free: 1-888-SELFREL

VISIT OUR WEBSITE: <http://www.selfrelianceny.org>

З УКРАЇНИ І ПРО УКРАЇНУ

Л.Кучма наказав повернути церковне майно

КИЇВ. – Як повідомляє Інтерфакс, Президент України Леонід Кучма дав Кабінетові Міністрів один рік часу на повернення колишнього церковного майна його законним власникам. Л. Кучма переконує Фонд державного майна в доцільності заборонити приватизацію церковного майна та

примусити місцеві влади забезпечити земельними ділянками бажаних будувати церкви чи мусулманські та жидівські кладовища. Він також дав наказ Державному митному комітетові спростити процедури одержання гуманітарної допомоги релігійними організаціями.

Олександр Мороз про вибори і Степана Бандеру

Провідник Соціалістичної партії України і голова парламентського Комітету з питань агропромислового комплексу Олександр Мороз провів прес-конференцію в Червонограді виключно для місцевих журналістів. Він підкреслив, що перебуває на Львівщині перш за все як кандидат у Президенти на майбутніх виборах. Олександр Мороз заявив, що розглядає себе як найкращого

кандидата на цю посаду, позаяк Леонід Кучма себе дискредитував, а Олександр Ткаченко щонайшвидше кандидувати не буде. У зв'язку із 70-річчям ОУН у Олександра Мороза запитали про його ставлення до увічнення пам'яті Степана Бандери. Він відповів, що з цією проблемою слід звертатися до ЮНЕСКО, а українська держава, на його думку, нічого не має до цієї проблеми.

До уваги українців Чикаго!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ запрошує вас на зустріч з головним редактором „Українського тижневика” (Ukrainian Weekly) РОМОЮ ГАДЗЕВИЧ, яка виступить з промовою на тему:

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА В АМЕРИЦІ. ЧИ ВОНА НАМ ПОТРІБНА?

Зустріч відбудеться в Українському Культурному Осередку, що знаходиться на розі Чикаго Авеню і Оуклей бул., в неділю, 21 березня, о год. 1:30 по полудні

Тарас і Агата

(Закінчення зі стор. 12)

Тарас Горич. Коли в столиці помер цар і дійшла звістка про звільнення Тараса, Усков виписав йому проїзні документи просто до Петербурга, за що отримав догану по службі.

Через Астрахань, Саратов, Казань Шевченко на пароплаві піднімався у верхів'я Волги. Враження від своєї подорожі він занотував в щоденнику і це дозволило мені пройти його шлях по Волзі у наші часи. В Нижньому Новгороді пароплав пристав до берега востаннє і тут з'ясувалося, що вчорашньому солдатові треба повертатися до Оренбургу й звідти починати свій шлях на волю, але обійшлося, він перезимував у Нижньому Новгороді, звідки писав до Ускових:

„Чи весело у вас? Чи здорова Агафія Омелянівна? Чи здорові мої великі друзі Наталочка й Надійка? Не посилай їм гостинця, тому що в Нижньому Новгороді без ярмарку – те ж село. Газетні новини вам відомі, а не газетні не варті того, щоб про них вести мову. Займає тепер усіх найважливіше питання про те, як звільнити селян з кріпосного стану. З нового року чекають урядових розпоряджень з цього питання.

Прощайте, Іраклій Олександрович, бажаю вам здоров'я і щастя. Цілую від душі моїх великих друзів Наталочку і Надійку, свідчу мою найглибшу повагу Агафії Омелянівні і залишаюся вдячний вам Тарас Шевченко“.

Я залишав Форт Шевченка, передумуючи життя великої людини. Дошкуляла спрага. Питної води в селищі не було, поливні городи Ускова давно висохли... (В Актау мені зустрівся земляк-українець, який показав крихітний – метр на метр – кляпоть поливної землі, де він намагався виростити якийсь овоч. Коли до нього приїхала з Придніпров'я мама й побачила той город, то заплакала й сказала: „Синочку, за що ж тебе Господь тут карає?“). До автобуса підійшов юний офіцер з радіослужби (народився на Курщині, вчився у Києві) і показав мені зачинене дошкою вікно, з якого можуть продати пива. Я покалатав у дошку, але пити не зміг – склянка була заляпана брудними руками, а пиво давно скисло...

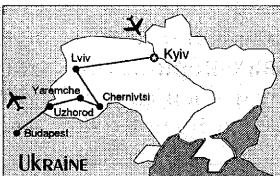
Я думав про Шевченка, який не туристом сюди приїхав. У цьому напівголодному і спраглому безбарвному і безлюдному шматку землі геній нашого народу провів сім років найкращої і найпліднішої пори життя.

Левко Хмельковський

SCOPE TRAVEL INC 1999 TOUR PROGRAM

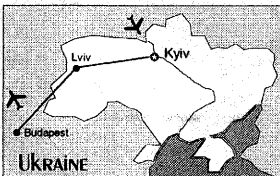
HUTSULKA

Kyiv (4) Kaniv, Lviv (4) Krekhiv, Chernivtsi (2) Kamianets Podilskiy, Yaremche (2) Vorokhta, Uzhorod (1) Khust/Mukachevo, Budapest (2)
16 days from \$2450

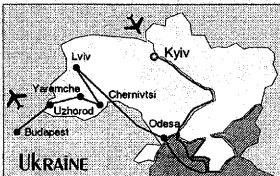
ZOZULIA

Kyiv (4) Kaniv, Lviv (9) Budapest (2)
All inclusive in Kyiv and Budapest
Independent tour in Lviv
16 days from \$1900

CHAIKA

Kyiv (4) Chernihiv, DNIPRO CRUISE (9) Lviv (2) Chernivtsi (2) Kamianets Podilskiy, Yaremche (2) Vorokhta, Uzhorod (1) Khust/Mukachevo, Budapest (2)
23 days from \$3500

DNIPRO CRUISE

M/S Akademik Hlushkov
Kyiv (2) Kaniv (1) Kremenchuk (1) Zaporizhzhia (1) Kherson (1) Sevastopol (3) Odesa (2)
11 or 15 days from \$1000

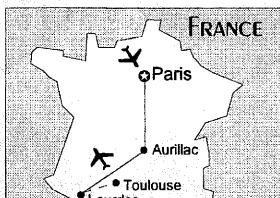
UKRAINE + POLAND

via Czech Airlines
Kyiv (4) Kaniv, Lviv (7) Krekhiv, Warsaw (2) Zakopane (2) Czestochowa, Krakow (2) Warsaw (1)
18 days from \$3050

PARIS + LOURDES

via Sabena Airlines
Paris (3) Aurillac (1) Lourdes (5)
Prepay this trip for your relatives from Ukraine for only \$750
10 days \$1500

МАНДРИВНІ СТЕЖКИ

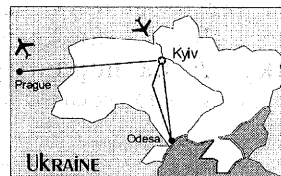
КУЛЬТУРИ

via Czech Airlines
DNIPRO CRUISE + Bus tour
24 days \$3000

TROYANDA

Kyiv (4) Odesa (4) Prague (3)
All inclusive in Kyiv
Independent tour in Odesa and Prague
12 days from \$2000

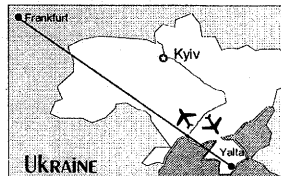
ZAKARPATTIA

Uzhorod (4) Khust/Mukachevo, Budapest (2) Prague (2)
All inclusive in Uzhorod and Budapest
Independent tour in Prague
9 days from \$1650

CRIMEA - YALTA

direct flights from Frankfurt
Independent tour with: RT Airfare, transfers, Yalta Hotel, Breakfast/dinner and sightseeing
8 days from \$850

THREE CAPITALS

via Czech Airlines
Kyiv (4) Prague (3) Budapest (3)
11 days from \$1900

UKRAINE + RUSSIA

via Czech Airlines
Kyiv (4) Kaniv, Lviv (3) Moscow (3) St Petersburg (3) Prague (2)
Independent tour in Kyiv, Lviv and Prague
All inclusive in Moscow and St Petersburg
16 days from \$3050

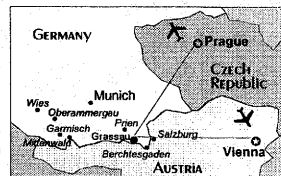
BALKAN SPLENDOR

via Czech Airlines
Prague (1) Bucharest (2) Burgas (4) Istanbul (4)
Prepay this trip for your relatives from Ukraine for only \$700
12 days \$1600

BAVARIA plus

via Czech Airlines
Vienna (1) Grassau (6) Munich, Mittenwald, Chimsee-Prien, Garmisch, Oberammergau, Wies, Berchtesgaden, Prague (2)
10 days \$1600

До читачів "Свободи"

Редакція ще раз звертається до вас із проханням дотримуватися таких умов, висилаючи свої листи до газети:

Подавати до "Свободи" тільки оригінал листу, а не копію; матеріали, надруковані в інших газетах, "Свобода" не передруковує;

Підписувати листи власноручно, повним прізвищем по-українськи;

Обов'язково подавати свою адресу і телефон – це стосується не тільки нових авторів, а й постійних дописувачів "Свободи";

Листи мають бути короткими, висвітлювати тільки те, що стосується теми і може являти інтерес для загального читача; пробіли між рядками мають бути досить великі;

Листи мають бути свіжі, відіслані до редакції не пізніше, як через п'ять днів після події;

Якщо ви користуєтесь факсом, старайтесь, щоб лист був надрукований більшими літерами і виразно.

Ми вдячні кожному, хто виявляє цікавість до нашої/вашої газети. Пишіть до нас про свої думки, враження від газети, рекомендації, побажання. Як ви помітили, в кожному числі ми друкуємо листи читачів, якого б змісту вони не були – критичні чи похвальні, з проханнями чи побажаннями.

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ВАШІ БЕЗЦІННІ ВКЛАД У ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ "СВОБОДИ"!

ПАМ'ЯТАЙТЕ, БЕЗ ВАШИХ ЦІННИХ ДОПИСІВ "СВОБОДА" НЕ ЗМОЖЕ БУТИ СПРАВДІ НАРОДНОЮ ГАЗЕТОЮ.

973 378-8998 CALL TODAY FOR 32 PAGE COLOR BROCHURE 800 242-7267

В УКРАЇНІ

Баскетбол

79:67 – з таким рахунком українська баскетбольна команда обіграла команду Білорусі на відбірковому турнірі Чемпіонату Європи-99. Та ця перемога вже нічого не вирішувала, оскільки наша збірна, втративши багато очок на початку змагань, вибула з чемпіонату. В кінцевому висліді в групі „С” Україна посіла лише третє місце. А путівки на Євро-99 виборили Іспанія та Ізраїль.

П'ять останніх матчів разом з відомим тренером Володимиром Рижовим командою керує легенда українського баскетболу Олександр Волков, який повернувся після багаторічної праці у США та Європі. Поєднання Рижов-Волков обіцяє принести вагомні наслідки. Принаймні перший пообіцяв налагодити стабільну гру команди і показати кращий вислід під час відбіркового турніру Євро-2001 наступної осені.

Біатлон

У спринтерській гонці 7.5 км. з біатлону на етапі за Чашу світу в Лейк-Плесіді друге місце посіла українка Олена Зубрилова. Від переможниці, шведки Магдалени Форсберг, Олена відстала лише на 0.6 секунди. А причиною стали промахи в стрільбі. І тому прикро, що невдала стрільба цього разу не дала їй змоги здобути золото.

Плавання

У загальному заліку Чаші світу з плавання попереду – 16-річна харків'янка Яна Клочкова. Здобувши дві золоті медалі на 10-му етапі змагань в шведському місті Мальме, вона за тиждень здобула нові дві золоті нагороди вже на 11-му етапі в Парижі. Спочатку вона показала кращий результат на дистанції 200 метрів, а потім перемогла на 400 метрах. На жаль, українські чоловіки не взяли приклад з Яни. У Парижі на дистанції 1500 метрів Ігор Снітко фінішував лише п'ятим, а Ігор Черневицький – сьомим.

Шахи

Львів'янин Василь Іванчук, граючи білими, поступився російському гросмайстрові Гаррі Каспарову, у другому турі супертурніру 20-ої категорії. Турнір проходить в еспанському місті Лінаресі і, як завжди, в ньому беруть участь найсильніші шахісти світу. Внічию закінчилися партії між болгариним Васеліном Топаловим та англійцем Майклом Адамсом, індійцем Вішванатаном Анандом і угорцем Петром Лeko. Росіяни Петро Свідлер та Володимир Крамник теж розійшлися миром.

В третьому турі Іванчук мав нічию. А ось в четвертому його знов спіткала поразка. Граючи білими, Василь поступився Майклові Адамсу. Тож після четвертого туру український гросмайстер поділяв останні 7-8 місця з Петром Лeko, маючи по одному очку. А на першому місці – Адамс з 3-ма очками з 4-ох можливих.

В ДІЯСПОРІ

Відбулися наради Управи УСЦАК

НЮАРК. – В Домі УСВТ „Чорноморська Січ” відбулися чергові ділові наради Управи Української спортової централі Америки і Канади, в яких взяло участь 8 членів ексекютиви. Наради відкрив і ними проводив голова М. Стебельський. Згідно з прийнятим порядком нарад, на початку учасники розглянули запропонований календар цього річних змагань під патронатом УСЦАК:

1. Шахові першості УСЦАК на терені спортивної школи „Ч. Січі” (оселя УБС „Верховина” в Глен Спей, Н. Й.) – 12 червня ц. р. Господар – УСВТ „Ч. Січ”.

2. Турнір копаного м'яча чоловічих і жіночих дружин з нагоди 75-річчя УСВТ „Ч. Січ” під патронатом цього Товариства на площі оселі „Верховина” в Глен Спей, Н. Й., – 3-4 липня ц. р.

3. Українські Спортові Ігри Молоді, що їх влаштовує УСЦАК – делегатура „Схід” на спортивних базах оселі СУМ в Еленвіл, Н. Й. (дату буде визначено в найближчий час).

4. Тенісові першості УСЦАК, делегатури „Схід” на кортах Союзівки – 3-4 липня ц. р.

5. Плавацькі першості УСЦАК в басейні Союзівки – 4 вересня ц. р.

6. Тенісові першості УСЦАК на кортах Союзівки – 4-6 вересня ц. р.

Плавацькі і тенісові першості будуть присвячені 75-річчю УСВТ „Ч. Січ”, Ньюарк.

7. Покищо не визначено дати і місця відбиванкових першостей УСЦАК, потенційним господарем яких є осередок СУМ в Клівленді.

Крім цих турнірів, на терені УСЦАК відбудуться ще 4 тенісові турніри: 1-2 травня на „Тризубівці”, подвійні ігри на Союзівці 31 липня і 1 серпня, турнір з нагоди 75-річчя КЛК на Союзівці 18-19 вересня, та останній турнір року на „Тризубівці” 2-3 жовтня ц. р.

„Меморіал” УСТ „Львів”, Клівленді, влаштовує традиційний турнір копаного м'яча за „Чашу Великих Озер”. Значну увагу учасники нарад присвятили поїздки українців збірної копаного м'яча США на змагання із збірою українців Західної Європи до Франції. Зустріч цих збірних відбудеться з нагоди відбіркового змагань за чемпіонат Європи дружин Франції і України. Організаторами збірної і поїздки є Л. Голубець з УСТ „Львів”, Клівленд і Т. Яворський з СК СУМ „Крила”, Чикаго. На їхнє прохання члени Управи УСЦАК вирішили взяти цю збірою під свій патронат. Поїздка до Франції відбудеться 25-29 березня ц. р.

Решту часу цих нарад присвячено Всеукраїнським спортивним іграм, що проходитимуть протягом року в різних областях і містах України. Управа УСЦАК одержала запрошення на ці змагання для спортсменів діаспори. Однак, згідно з поданими в положенні про ігри інформаціями, важко встановити, коли могли б стати учасниками цих ігор посланці діаспори, бо ігри проходять етапами, на різних рівнях, в різних місцях і в різний час. Усе це достосоване до спортивних реалій в Україні.

Вирішено ще раз вислати до проводу ігор наші запитання з проханням визначити конкретні дати для участі представників УСЦАК. Після одержання уточнення з України, Управа УСЦАК негайно доведе їх до відома нашим спортивним осередків.

Вестерн Юніон® - це як передати гроші особисто.

**Тільки Вестерн Юніон
безпечно передасть гроші на протязі
хвилин до понад 50,000 пунктів у 165
державах. В Україні ми маємо
понад 200 пунктів.**

За інформаціями, англійською мовою, дзвонить на число:

1-800-325-6000

Ukrainian Orthodox FCU
215 Second Ave.
NY, NY 10276
Tel. 212-533-2980

Ukrainian Orthodox FCU
35 Main Street
South Bound Brook, NJ 08880
Tel. 732-469-9085

Bridge International
7822 20th Ave.
Brooklyn, NY 11214
Tel. 718-837-8553

Check Cashing
2214 Street Road
Bensalem, PA 19020
Tel. 215-639-8082

South River Travel
95 Main Street
South River, NJ 08882
Tel. 732-254-1783

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®

The fastest way to send money worldwide™

Руху „звільнився” ...

(Закінчення зі стор. 6)

ставників Руху до коаліційного уряду, до регіональних структур.

— Тобто, якщо йти далі, «співробітництво» може призвести до того, що державні інтереси зажадають від вас підтримати нинішню владу, в тому числі й на виборах.

— Ні. Я все-таки не виключаю об'єднання націонал-демократичних сил.

Саме це найбільше лякає чинну владу перед виборами. Хоча дуже рано говорити про кандидата, тому що не визначено, згідно з яким законом обиратиметься президент. А поки що у нас позиція чітка: є рішення IX з'їзду про кандидатуру Геннадія Удовенка й дотримуватимемося його.

...Тактика це чи стратегія — домагатися відповіді, певно, було б дещо безпардонно, враховуючи, що попереду в «нового старого» Руху животрепетна проблема визнання його легітимності. Можна, мабуть, обмежитися поки що уточненням Олександра Лавриновича: «У травні відбудеться черговий етап з'їзду або наступний з'їзд. Питання про кандидата буде предметом розгляду. І ми не повинні більше приймати кулуарні рішення, а мусимо провести відкрити дискусію та ухвалити рішення».

ня, яке дало б хорошу перспективу Руху й усьому суспільству».

Поки йшла боротьба за владу в Русі, яку вів вождь партії, влада в Україні опинялася де завгодно та в кого завгодно — й офіційна, й неформальна. Чи здатний Рух перейти від «партії однієї особистості» — до партії особистостей? Позачерговий з'їзд дає надію. Так чи інакше, сталася подія набагато більша, ніж сторінка літопису однієї партії. Утім, рухівці ніколи не забувають, наскільки важлива й велика їхня роль в історії незалежної України.

А Леонід Кравчук, котрий входив у публічну політику, починаючи з непримиренних ідеологічних дискусій із Рухом, сказав з'їзду своє слово, що заслуговувало й ширшої аудиторії: «Тільки працею можна завоювати авторитет. І тоді зможемо сказати, що Рух як був, так і сьогодні залишається тією партією, яка не дозволяє ворожим силам в Україні та за її межами знищити нашу державу або спробувати...»

Причини розколу Руху, і мені це приємно, — несуттєві. Вони більш амбіційні. В'ячеслава Чорновола я знаю давно й хотів би, щоб він був оцінений в українській історії як особистість, котра має право на високу оцінку».

Тетяна Коробова,
Ірина Гаврилова, «День»

ПРИХИЛЬНИКИ «СТАРОГО РУХУ» ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ЛЕГІТИМНІСТЬ З'ЇЗДУ

Хоч надзвичайний з'їзд НРУ був представницьким, рішення прийняті за всіма правилами, однак прихильники «Руху Чорновола» вважають, що є певні юридичні підстави вважати з'їзд

не на 100 відсотків легітимним, оскільки, згідно зі статуту Руху, не можна було проводити Х-й, позачерговий, з'їзд, коли попереду, 9 березня — другий етап IX-го з'їзду.

Група „Яра” готує нову виставу

Акторка Бурятського театру в спектаклі
„Летить біла птиця”.

Завжди активна Вірляна Ткач готує прем'єру музичного видовища „Летить біла птиця“, в якому беруть участь члени групи „Яра“ і актори Бурятського театру з міста Улан-Уде в Росії. Вистава побудована за українською поемою Олега Лишеги „Лебідь“. Вона — ніби міст на схід, до історії та музики Бурятії над Байкалом. Постановка „Летить біла птиця“ йшла з великим успіхом в Бурятії.

Тепер Вірляна Ткач створила світову прем'єру постановки, музику до якої написали Гренджі Іто та бурятська композиторка Ержена Жамболова. У виставі звучить традиційна бурятська музика, художнє оформлення — Ватоку Уено,

костюми — Люби Керкош, а хореографію опрацювала Дасн Гарві.

Мистецька група „Яра“, поєднуючи драму, поезію, спів, історичний матеріал та пластику створює оригінальні театральні видовища на тему Сходу. Уже показано громаді — „Світло зі Сходу“, „Вибухи“, „Сліпий зір“, „Лісова пісня Яри“ і „Водоспад/Відблиски“.

„Летить біла птиця“ йтиме від 5 до 21 березня ц.р., у четверги до неділі. Початок вечірніх вистав о 7:30, полудневих о 3-ій. Театр „Ля Мама“ міститься при 74 Схід, Четверта вулиця в Нью Йорку. Квитки можна замовляти, телефонуючи на ч.: (212) 475-7710.

DNIPRO CO.

Пакунки в Україну від \$.65 за фунт

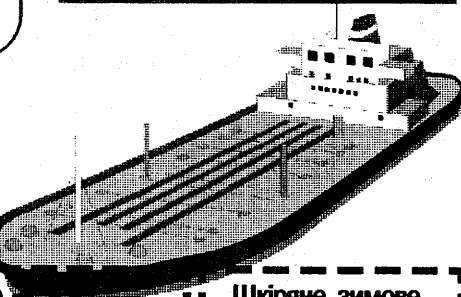
◆ Відбираємо пакунки з хати.
◆ Надійна та гарантована доставка до рук одержувача протягом 4 - 8 тижнів.

Інші послуги

Доляри в Україну
Авіаквитки в Україну та з України
Візи в Україну без запрошення
Завірені переклади та оформлення документів
Запрошення для відвідувачів з України

Продаємо телефонічні картки (\$.42 за хвилину на розмови з Україною)
Рентуємо відеокасети
Перепис відеокасет будь-якої системи в PAL/SECAM/NTSC.
Зустрічаємо і відвозимо на летовище

У наших крамницях можна придбати: кераміку, хустини, обриси, книжки, поштівки, писанки, відео та аудіокасети, українські сувеніри, українські вишиванки, електронні перекладачі з англійської на українську мову.

\$10 знижки на електронні перекладачі

\$10 знижки на вовняні хустки із френзіями

\$10 знижки на зустрічі і довізання в аеропорт

\$10 знижки на квитки в Україну

\$10 Перезапис відеокасет з PAL/SECAM у NTSC

Шкіряне зимове фірмове взуття від **\$ 35**

Newark, NJ
698 Sanford Ave
Tel. 973-373-8783
Free 888-3-DNIPRO
(1-888-336-4778)

Philadelphia, PA,
1801 Cottman Ave.
Tel. 215-728-6040

Clifton, NJ,
565 Clifton Ave.
Tel. 973-916-1543

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!

Нове про хворобу “Лайм”

В Нью Джерсі дуже поширилась хвороба „Лайм“, і тепер цей стейт є на четвертому місці у США за числом захворювань після Нью Йорку, Коннектикату і Пенсильванії. В 1997 році зареєстровано 2 тисячі випадків цієї хвороби. Її тяжко розпізнати. Хворобу викликає укус маленького кліща, який живе на всякого роду комах, гризунах, сернах, ракунах, деревах і взагалі в лісі. Тому треба, ходячи по лісу, мати, по можливості закриті ноги і руки, а повернувшись додому, треба добре перевірити себе, чи немає на тілі кліща. Три-чотири тижні хвороба не має зовнішніх ознак, але потім з'являються – грибоподібні симптоми з болями в суглобах, болями голови, гарячкою, загальною слабкістю. Жодні звичайні ліки не приносять полегшення і стан хворого погіршується. Якщо лікар своєчасно не припише антибіотики, то справа може закінчитися трагічно. Фармацевтична фірма Smith-Cline Beecham саме оголосила, що винайшла щеплення проти хвороби Лайм, яке можна придбати від минулого місяця.

Вакцина називається „Lumerix“ і дозволена до вживання для людей віком 15-70 років. Протягом 13 місяців треба зробити три уколи, які захищають від хвороби на 80 відсотків.

Вирощуватимуть... руки

В зв'язку з великим розвитком біотехнології і т. зв. Генотипу (human gene project), починається, так би мовити, нова ера в розвитку людства. Можливості її включають вилікування найбільш складних хворіб, як раку, хвороби Альцгеймера та інших, а крім того, виникає можливість вирощування людських органів чи членів тіла (рук чи ніг) на засадах клонування.

Е. С.
За матеріалами
“The New York Times”

Мона Ліза і курйози сучасності

Джоконду прийнято називати серед загальноновизнаних зразків краси. Тільки слава Венери Мілоської може зрівнятися з її славою. Про особисту долю цієї жінки ми знаємо зовсім небагато, але вона мала дивовижно незбагненний вплив на цілі епохи. Багато людей приходять до музею лише для того, щоб глянути в очі Мони Лізи – і погляд той проймає душу.

Сучасна епоха, котрій притаманна схильність все вивчати під мікроскопом, розкладати на молекули, просвічувати рентгенівськими променями, не обходить увагою і Мону Лізу. Доходить і до курйозів.

Американська художниця і дослідниця Ліліан Шварц висунула гіпотезу, що Джоконда – це портрет самого Леонардо да Вінчі. Використавши комп'ютерне зображення автопортрету великого флорентійця у 1518 році, вона привела картини до одного масштабу таким чином, щоб відстань між зіницями очей на обох портретах була однаковою. У результаті Ліліан Шварц отримала дзеркальне зображення одного й того ж обличчя. Хоча є й інша, не менш несподівана думка – Джоконда була родичкою Леонардо, і тому риси обличчя збігаються.

Ще незбагненніших висновків дійшли двоє французьких лікарів і

скульптор. Ален Рош з ліонської школи мистецтв вирішив втілити творіння Леонардо у мармурі. Та почавши працювати, збагнув, що передати риси Мони Лізи у трьох вимірах не можна, тому що вони асиметричні. З точки зору фізіології, переконує скульптор, неправильні обличчя, руки, плечі. Коли він виліпив за оригіналом праву руку, вона виявилася безформною. Про свої відкриття Рош розповів приятелю – лікарю Анрі Греппо. А той поділився з Жан-Жаком Конте, відомим фахівцем з хвороб верхніх кінцівок. Після детальної аналізи лікар Конте виявив ще деякі диспропорції, зокрема нерозвиненість м'язів правого плеча. Що ж до руки, діагноза невблаганна – параліч. Дивно нерухоме обличчя, права рука безвільно покладена на лівій, знаменита усмішка Джоконди – невже гримаса паралітика і її загадковість спричинена тим, що частина м'язів обличчя не діє?

Чи можна вважати ці висновки остаточними? Експерти допускають чотири версії. Відомо, що Леонардо да Вінчі малював картину сім років. Можливо, модель зникла першого ж року, а пам'ять підвела художника. Можливо, слід шукати пояснення в тому, що за часів Леонардо вважалося нео-

В КІНЦІ НОМЕРА

дмінним обов'язково зашифрувати свій твір. А може, красуня й справді з дитинства хворіла на рідкісну форму паралічу? І нарешті, ліонські спеціалісти припускають, що помилилися: Мона Ліза не була хворою.

Як тільки не пояснюють загадку посмішки Джоконди! Найімовірнішим припущенням виявилось, що модель генія хворіла на шизофренію, і з допомогою комп'ютера намагалися класифікувати психічну хворобу. Але точно, звичайно, визначитись не змогли. Та, мабуть, найкурйознішою видається версія, що Джоконда – це портрет померлої, зроблений або з трупа, або навіть з посмертної маски, тому й обличчя видається нерухомим.

А може, Мона Ліза просто по-благословенно посміхається, дивлячись на спроби сучасних прагматиків науково пояснити її досконалість? Пояснити те, чого пояснити не можна.

Олена Дереза,
(„Вечірній Київ”)

Чи знаєте ви...

• Небитке скло було винайдене в Римі ще за 34 роки до нашої ери, за часів правління Тиберія. Імператор наказав стратити винахідника, щоб ніхто не дізнався про секрет виготовлення цього скла.

• В Австралії на 10 жителів припадає 9 котів. Найдорожчою породою вважається абісинська. Ціна на неї сягає 5000 франків. Любителі котів вважають, що „абісинка” – прямий потомок тих тварин, що зображені на малюнках давніх єгиптян як священні тварини фараонів. Друга версія – ця порода вивезена з Етіопії. Насправді ж „абісинка” – продукт копіткої роботи британських зоологів. Африканська у неї тільки назва.

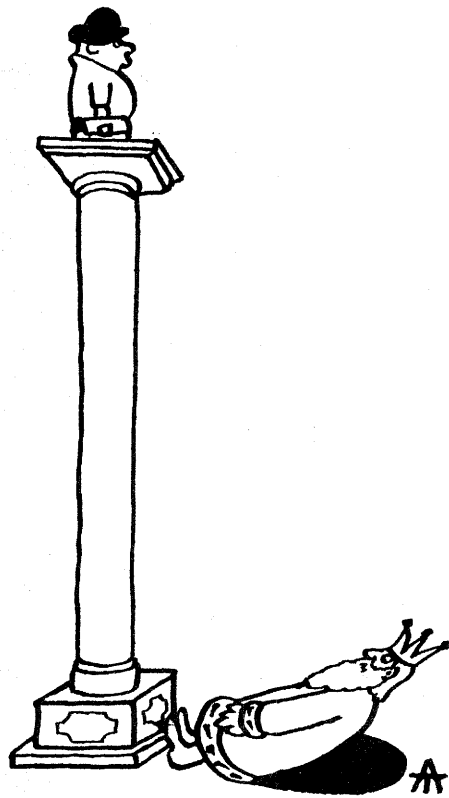
Отруйні цистерни

В Україні виявлено нове захворювання в дітей – так звану „гіпоплезію“, тобто хворобу костей і зубів. Зуби у дітей чорніють і випадають. Причина – надмір „фтору“ та інших шкідливих речовин у воді. Українські науковці, а також спеціалісти з Німеччини та США, ствердили, що небезпека – у питній воді, і визначили низку суворих профілактичних заходів.

Ця недуга поширилася у вугільному басейні Червонограда, охопивши села: Соснівці, Варяж, Сілець і містечко Мости Великі. Лікарі б'ють на сполох і остерігаються, що після Чорнобиля це найбільша екологічна біда в Україні. Місцеві газети подають, що за совєтських часів московські мілітаристи закопали в землю поблизу села Соснівці велику кількість цистерн, наповнених радіоактивними урановими відпадами. З часом вони почали протікати та отруювати землю, воду, ліси і ціле довкілля.

Д-р Володимир Боднар

ВЕСЕЛИМ ОЛІВЦЕМ
ОЛЕКСІЯ ТАЛІБАНОВА, АНГЛІЯ

Створюють новий космічний корабель

Америка готує новий космічний корабель багаторазового використання „Венчур Стар“, який має прийти на зміну нинішньому „шатлу“. Його запуск в експлуатаційному режимі планується на 2004 рік, а з 2012 року він повністю замінить „шатли“.

Нову машину створюють разом НАСА і корпорація „Локгед-Мартин“. Два ракетоплани коштують 5 млрд. доларів.

Проте початок випробувань зменшеної копії ракетоплану – безпілотної Х-33 – не порадувала конструкторів. На зимових випробуваннях в Санівейл, Каліфорнія, сталася аварія – відшарувалось внутрішнє покриття одного з двох водневих баків. Перший старт Х-33 відкладено на 7 місяців.

США розцінюють „Венчур Стар“, як принципово важливий елемент своєї космічної програми.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

— запрошує —
на

КАМЕРНИЙ КОНЦЕРТ

АУРИН – КВАРТЕТУ з Німеччини

з участю НАТАЛІЇ ХОМИ

У ПРОГРАМІ:

Беля Барток – Квартет ч. 2
Йосиф Гайдн – Квартет ч. 3
Франц Шуберт – Чельо квінтет оп. 163

ВИКОНУЮТЬ:

М. Мінгенфелдер — скрипка, Д. Опперман — скрипка
С. Етон — віоля, А. Арндт — чельо, Н. Хома — чельо

В суботу, 13 березня 1999 р., год. 8-ма веч.

at Ukrainian Institute of America

2 East 79th St. New York City.

Tel.: (212) 288-8660

Многая Літа!

Дружині і мамі Анні Новосад з нагоди 80-ліття уродин

Муж Михайло

Ірка і Ігор, Нуся, Христия і Христовор внуки і правнук

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА,
13 БЕРЕЗНЯ 1999 р.

Гартфорд, Конн. Загальні збори 277 Відділу Українського Народного Союзу відбудуться о год. 3-й по полудні в Українському Народному Домі. Просимо всіх членів прийти. Управа.

СУБОТА,
13 БЕРЕЗНЯ 1999 р.

Рочестер, Н.Й. Управа повідомляє всіх членів, що Річні загальні збори 367 Відділу Українського Народного Союзу Т-ва „Запорозька Січ“ відбудуться о год. 1:30 по полудні в ідальні школи св. Йосафата. Проситься всіх членів прийти на збори і вирівняти вкладки. В програмі: звіти уступаючої управи, вибір нової управи на 1999 рік. Якщо на означений час не явиться приписана статуту кількість членів, збори відбудуться півгодини пізніше і будуть правосильними. Після зборів товариська зустріч з перекусом. Фінансовий секретар – Христина Дзюба.

НЕДІЛЯ,
14 БЕРЕЗНЯ 1999 р.

Чикаго, Південь. Річні загальні збори 220 Відділу Українського Народного Союзу Т-ва свв. Петра і Павла відбудуться після співаної Служби Божої у приміщенні церкви при 131-й вулиці, 8530 захід у Палос Парк, Ілл. Просимо членів прийти і полагодити біжучі справи та вибрати нову управу. Богдан Вовчик – секретар.

НЕДІЛЯ,
14 БЕРЕЗНЯ 1999 р.

Елизабет, Н. Дж. Річні загальні збори 234 Відділу Т-ва „Запорозька Січ“ відбудуться о год. 1:30 по пол. в залі УКЦеркви св. Володимира. Присутність членів побажана. Управа Відділу.

НЕДІЛЯ,
14 БЕРЕЗНЯ 1999 р.

Чикаго, Ілл. Управа 379 Відділу Українського Народного Союзу ім. Св. Юрія повідомляє всіх своїх членів, що Звичайні загальні збори відбудуться о год. 1-й по полудні в домівці УКА при 2247 В Чикаго аве. Всіх членів Відділу щиро запрошуємо до участі. Секретар.

СУБОТА,
27 БЕРЕЗНЯ 1999 р.

Нью Йорк, Н. Й. Загальні збори 86 Відділу УНС-УСК відбудуться о год. 1:30 по полудні в домівці УСК при 122 Друга Авеню. В програмі: звіт уступаючої управи, контрольної комісії і вибір нової управи. За Управу Відділу – Надія Демчур, секретар.

Юрій Кондратюк був українцем

29 січня ц.р. газета „Новое Русское слово“ передрукувала в рубриці „У ці дні 30 літ тому“ власну вістку з 1969 року, яку варто навести повністю:

„Винахід російського механіка-самоука. Посадковий апарат, названий скорочено „Лем“, є удосконаленим моделем апарата, думку про який вперше подав у 20-их роках російський самоук механік Юрій Кондратюк. Ідеї Кондратюка були висміяні в СРСР, і йому відмовили у коштах на оприлюднення його пляну висадки на Місяць. Тоді у 1929 році Кондратюк на власні кошти видрукував брошуру „Підкорення міжпланетного простору“. На цю книжку ніхто не звернув уваги, і Кондратюк продовжував хиріти незнаним до 1952 року, коли він помер, за його власним визнанням, у „Богом забутих дірі“. Про його пропозиції і тепер мало хто думає в СРСР, де намічаються зовсім інші шляхи висадження людини на Місяць. У США оцінили ідеї Ю. Кондратюка і на їхній основі створили посадковий апарат „Лем“.

Добре, що етнічні меншини Америки на забувають славних людей, але в цій публікації є певна неточність, яка має принципове значення: Юрій Кондратюк був українцем. „Свобода“ (2 жовтня минулого року) вже розповідала про Юрія Кондратюка. Вчений народився 7 вересня 1900 року в Луцьку, вчився у Полтаві, Києві та Петрограді, в Харкові очолював, від Українського науково-дослідного інституту енергетичної інженерії, групу з будівництва найбільшої в світі вітрової електростанції.

Ідеї і розрахунки українського вченого щодо польоту на Місяць використані в американській програмі „Аполо“, а один з кратерів Місяця названо на його честь. У Полтаві, на будинку колишньої гімназії, де вчився Юрій Кондратюк, встановлено меморіальну дошку. Дослідники ще не з'ясували обставин загибелі Юрія Кондратюка, але наймовірніше, що він загинув у роки Другої світової війни в Підмосков'ї, коли на оборону столиці СРСР в так званому народному ополченні було забрано усіх чоловіків, незалежно від віку і фізичного стану.

РОЗДВОЄННЯ...

(Закінчення зі стор. 5)

на зборах, надто серйозні, щоб не сказати жорстокі, та, на превеликий жаль, справедливі. І в доповіді Юрія Костенка, і у виступах делегатів вони аргументувались і підкріплювались конкретними фактами і прикладами. Рамки газетної статті не дозволяють бодай стисло переказати цю аргументацію. Однак варто нагадати лише одну ситуацію. Перед парламентськими виборами-98 саме Рух, через позицію Вячеслава Чорновола, став головним гальмом створення єдиної національно-демократичної коаліції. Закликаючи на словах за об'єднання, Чорновіл насправді намагався приєднати інші партії до Руху. Навіть „лозунг моменту“ висунув: єдина коаліція – єдиний список кандидатів – єдина фракція – єдина партія. Це була помилка, невміння правильно оцінити ситуацію, що й привело до того, що не просто відлякало, але й відштовхнуло націоналістичні та національно-демократичні партії від Руху, роздрібило і без того роз'єднані сили і в результаті привело до поразки. Бо хибний рухівський лозунг підкріплювався такими ж хибними діями. Наприклад, коли три десятки київських організацій створювали коаліцію на столичному рівні „Єдність задля України“, представники Руху демонстративно залишили організаційні збори. Власне, деструктивна позиція Руху спричинила активну дискусію на сторінках „Вечірнього Києва“ про необхідність і шляхи єднання українства, що й зініціювало створення нової Партії української єдності.

Обговорення Х Всеукраїнськими Зборами Руху ситуації в партії було болісним, але відвертим і самокритичним. Висновок неприємний, та справедливий: Рух припинив рух, у партії намітився застій, передвибор-

ний лозунг „Потрібні зміни“ стосується передусім самого Руху (збори, до речі, трансформували його в лозунг „Зміни йдуть!“). Як завжди, образно передав ситуацію Володимир Черняк: важко переступити через Чорновола, та якщо Рух спіткнувся об нього, переступити треба. Від особистої партії лідера слід перейти до партії особистостей. І боротись не за владу в Русі, а за владу Руху в Україні.

Збори продемонстрували, що в Рухові є здорове ядро, готове до самоочищення, здатне підпорядкувати внутріпартійні інтереси інтересам Української держави та українського народу. Чи готова до цього та частина партії, яка підтримує Чорновола, покаже час. Якщо розкол станеться – а до цього йдеться, – то програє і Рух, і Україна загалом: це буде ще один крок до прірви.

І наостанок: розкол у Русі слід розглядати в контексті великих маневрів перед президентськими виборами. В Україні йдуть не тільки дезінтеграційні процеси, а й розпочались також об'єднувальні. Активізував свою діяльність з прицілом на передвиборну кампанію экс-прем'єр Євген Марчук, створюючи об'єднання під досить претензійною назвою „3 Марчук – у ХХІ столітті!“. Партія влади під провідом нинішнього прем'єр-міністра Валерія Пустовойтенка зініціювала всеукраїнське об'єднання демократичних (знай наших!) сил „Злагода“, до якого строєм заганняються вірогідні громадські організації в регіонах та держслужбовці. Багато хто небезпідставно розцінює ці інтеграційно-дезінтеграційні процеси як єдине передвиборне дійство. Якщо це так, то постає законне запитання: а хто ж режисер? В Україні він чи поза її межами?

Покищо відповіді немає.

Віталій КАРПЕНКО.
редактор „Вечірнього Києва“,
політичний оглядач „Свободи“.

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ

В попередніх двох числах ми повідомляли про те, що Віталій Карпенко, головний редактор „Вечірнього Києва“, написав книжку „Час каміння збирати“ – про свою подорож із Патріархом Філаретом по Америці восени 1998 року, і де цю книжку можна замовити. Однак, більшість читачів висилає замовлення на адресу редакції „Свободи“, а не до автора, як було вказано в газеті. Кількість бажаючих придбати книжку така велика, що нам потрібно додаткового часу для сортування і пересилання замовлень в Україну до В. Карпенка.

Тому ласкаво просимо Вас вис-

лати замовлення на книжку „Час каміння збирати“ не до „Свободи“, а на адресу представника „Вечірнього Києва“ у США Івана Буртика: Mr. John Buryk (for Karpenko), 185 Pershing Rd., Clifton, NJ 07013.

Безпосередньо до автора В. Карпенка можна писати і дзвонити: Ukraine, 252133 Україна, Київ-133, бульвар Лесі Українки, 24/385, Карпенкові Віталієві. Телефон і факс: 011-380-44-254-3322.

Вартість цього цінного твору про сучасні міжконфесійні проблеми нашої Церкви всього 10 дол. плюс ще кілька доларів на пересилку. Книжка має 256 сторінок тексту і 28 сторінок кольорових фотографій.

Газета „Галичина“ – про українців діаспори

Газета „Галичина“, що виходить у Івано-Франківському, започаткувала нову рубрику під назвою „Ми – українці“. В ній подаються матеріали про життя української діаспори, які беруться, як і з джерел в самій Україні, так і з-поза її меж, в тім і з тижневика „Свобода“. Серед питань, які обговорюються в рубриці, широкий спектр актуальних проблем життя українців на Заході. 47-ий рік діє у США українська кредитівка „Самопоміч“. Активи кредитівки сягають понад 100 млн дол., – не без гордості цитує наш тижневик „Галичина“. Про нелегкі часи, які пере-

живає в останні роки наша газета, відверто пишеться у статті „Свобода“ як віддзеркалення проблем українства“. Фінансова збитковість видання, хронічні затримки у доставі, орієнтація майже винятково на читача старшого покоління, – ці та інші проблеми змусили провід УНС перевести газету із щоденного на тижневе видання і згодом омолодити редакційну колегію. „Галичина“ солідаризується із тими, хто закликає родаків на Заході, поряд із допомогою в розбудові незалежної України, ні в якому разі не занедбувати установ і організацій українців діаспори.

Пакунки та долари в Україну

\$ 0.69 lb*

\$ 1.89 lb*

79 с LV при пересилці через UPS

* Окрема доплата за доставку кожного пакунка

Ліцензійована пересилка доларів.

Доставка американської готівки

в руки отримувача

(973) 763-8778

ROXOLANA 1 (888) 725 8665

300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040

Юрій Дубінін...

(Закінчення зі стор. 5)

українських відносин. Це щось ширше, аніж стратегічне партнерство.

— *А що ви думаєте із приводу майбутнього СНД?*

— В СНД нині готуються великі реформи. Ця робота ведеться зацікавлено всіма учасниками. Прагнення держав-учасників до спілкування відчувається дедалі виразніше, і це вселяє оптимізм.

— *Проте Узбекистан уже заявив про свій вихід із Договору про колективну безпеку СНД, про це подумують Грузія та Азербайджан. Складається враження, що Росії немає чого протиставити.*

— Участь у Договорі про колективну безпеку — справа добровільна. Не розумію, чому Росія повинна щось комусь протиставляти.

— *Адже вона супердержава?*

— Ми не прагнемо до такої якості. Росія вигідно почувається як одна з п'яти великих держав — постійних членів Ради Безпеки.

— *Могли б ви перерахувати, в яких сферах, напрямках наші відносини розвиваються найуспішніше, а де — навпаки?*

— Найбільші досягнення лежать у сфері політики — це знову-таки Великий договір, ратифікація якого стала головною новиною для всіх світових інформаційних агентств. У сфері економіки є і плюси, і мінуси. Сьогодні в мас-медіа, на жаль, чомусь панує мода писати тільки про мінуси. Це має певні підстави: товарообіг між нашими країнами минулого року дещо скоротився. Але ж він становить близько \$12,5 млрд.! Це — колосальна взаємна вигода. Росія й Україна спільно представили на міжнародний тендер літак Ан-70, який, за оцінками багатьох зарубіжних фахівців, виявився у своєму класі кращим у світі. Честь і хвала його творцям, які багато років тому розробили передову концепцію і в непростих умовах довели її до практичного втілення. І таких прикладів немало. Але, звичайно, необхідно потроїти товарообіг, як це передбачено програмою нашої співпраці до 2007 року. Добре розвивається сфера культурних обмінів. У Києві мені часто доводиться бувати на виступах російських артистів, причому найрізноманітніших шкіл і напрямків. І зал завжди заповнено. Можна провести кордони на карті й на місцевості, але не можна розчленувати ними душі й серця.

— *Якою мірою, на ваш розсуд, дотримуються національно-культурні права російської меншини в Україні й української в Росії?*

— Скажу про ситуацію українців у Росії. У мене стосовно цього є свіжі дані. У Росії живе 4,36 млн. українців. У них є понад 90 громадсько-культурних об'єднань у різних містах країни... Тільки в Москві — 4 таких товариства. Усі вони отримують фінансову й організаційну підтримку від місцевих органів влади. У Росії видається багато українських газет. У Росії відкритий і діє Український інститут — автономна частина Московського педагогічного інституту, який нині переходить на повне фінансування з бюджету Росії. Він уже має філії в Башкирії, створю-

ються філіали в Татарії, Якутії, Сургуті, Тюмені. Ведеться активна робота по створенню Українського університету. Неодноразово робилися спроби створити українські середні школи в Москві, Санкт-Петербурзі, але не вдалося зібрати бажаних хоча б на один клас. Щоправда, такі школи вдалося створити в Башкирії, Белгороді, Новому Уренгої та Нижньовартовську. Ставлення дуже доброзичливе. У Москві за підтримки московського уряду відкрито українську бібліотеку, музичний салон, галерею мистецтв і комп'ютерний клуб. Із листопада минулого року на Арбаті діє суперсучасний Український культурний центр. Одне слово, справа йде по висхідній і нам невідомо, щоб виникали якісь проблеми.

— *Скоро вибори українського президента. А російські мас-медіа дуже впливові в Україні. Якщо кандидата вони підтримають, хто з претендентів найбажаніший для Росії?*

— У Росії дуже обережні в усюму, що стосується внутрішніх справ України. Українські слухачі й читачі російських мас-медіа часто скаржаться в московські редакції, що телеканали й газети дуже мало уваги приділяють подіям в Україні. Що стосується російських дипломатів, то вони взагалі не виходять за рамки загальноприйнятої етики шанобливого ставлення до внутрішніх справ України.

— *Дипломати такого високого рангу, як ви, володіють кількома іноземними мовами. Як у вас ідуть справи з українською?*

— Я, коли приїхав, відразу став цікавитися, у чому спільність російської й української мов. Після підручника став вивчати українську мову на базі книги про Ярослава Мудрого й Володимира Великого. Спочатку було трохи складувато, але потім прочитав усю книжку до кінця. Після цього прочитав ще дві-три книжки, серед них і казки. Я досяг певних успіхів. Коли зі мною розмовляють українською мовою, я із задоволенням слухаю й ніколи не прошу перейти на російську. Я використовував і такий метод — беру українську пісню й намагаюся розпізнати всі її слова. Звичайно, Шевченка чудово перекладено російською мовою. Але тут я його вперше читав на мові оригіналу. До речі, як прекрасно він писав вірші російською мовою. У моєму зацікавленні українською мовою немало передумов. Одна із моїх бабусь мала прізвище Монченко, а в краях, де я провів дитинство, співали й російських, і українських пісень.

— *Які були враження від нашої країни, коли ви тільки-но приїхали, і які є тепер — через два роки вашої роботи тут?*

— Враження — дедалі кращі й кращі. Я Україну знав трохи й до свого приїзду як посла. Це велика могутня країна.

Розмову вели: **Лариса Івшина, Наталія Вікуліна, Сергій Згурець, Олекса Підлущкий, Тетяна Поліщук, Дмитро Скрибін** («День»).

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ОЛБАНІ, Н.Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу 13-го березня 1999 р., о год. 2:30 по пол.
в домі Українського Клубу

402 25th Street, WATERVLIET, N.Y.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішачим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

13, 57, 88, 266

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Уляна Дячук, **предсідник УНС**
Стефанія Гаврилюк, **радна УНС**

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Микола Філь — голова,
Володимир Літинський — секр. **Володимир Кривулич** — касир

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляємо шановних членів, що

ЗВИЧАЙНІ РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

нашої Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА

відбудуться

в суботу, 20 березня 1999 року, в 7-й год. веч.
в залі Дому СУМА 301 Palisade Ave., Yonkers, New York.

за таким порядком нарад:

1. Відкриття зборів і ствердження правосильності.
2. Відчитання і прийняття протоколу з останніх Загальних Зборів.
3. Звідомлення: Дирекції, Кредитової Комісії і Контрольної Комісії.
4. Дискусія над звітами.
5. Прийняття звітів до відома Загальними Зборами.
6. Привіти.
7. Вибір членів Дирекції та Комісії на місце уступаючих.
8. Внески і побажання.
9. Закриття Загальних Зборів.

Згідно із статутом Кооперативи, члени організації беруть участь у Загальних Зборах через відпоручників з письмовою повновастю, за підписом голови, згідно заступника і секретаря.

В разі несприятливості вимаганої кількості членів на проголошений час, Загальні Збори відбудуться 15 хвилин пізніше, без огляду на кількість присутніх членів.

Після Загальних Зборів буде перекуска.

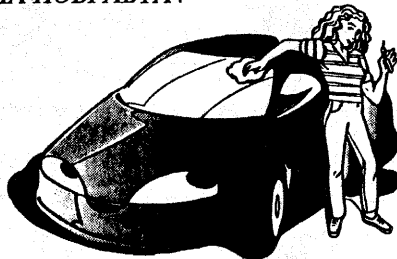
З кооперативним привітом
Дирекція Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА САМОПОМІЧ у ФІЛІДЕЛЬФІЇ

КУПУЄТЕ НОВЕ АВТО?

ВСТУПІТЬ ДО НАС ЗА НАЙКРАЩИМИ РАТАМИ
НА ПОЗИКИ НА НОВІ АВТА!

BUYING A NEW CAR ?
STOP BY AND SEE US FOR
YOUR BEST NEW CAR LOAN RATES !

UKRAINIAN SELFRELANCE

Federal Credit Union

MAIN OFFICE:
1729 Cottman Avenue
Philadelphia, PA 19111
tel: 215-725-4430
fax: 215-725-0831

24TH Street Branch
2307 Brown St.
Philadelphia, PA 19130
tel: 215-232-3993

Ukrainian Center Branch
910 Henrietta Ave
Huntingdon Valley, PA 19006
tel: 215-379-0400
fax: 215-379-2757

outside of Philadelphia contact us toll-free:

1-888-POLTAVA

У П'ЯТДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого дорогого БАТЬКА, ДІДУСЯ, ПРАДІДА, ВУЙКА І СТРИЙКА

бл. п.
**о. ВАСИЛЯ
МЕЛЬНИКА-ЛІМНИЧЕНКА**

(поета, письменника, опікуна молоді)
будуть відслужені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в катедрі св. о. Миколая в Чикаго, Ілл. 8 березня 1999 р.;
в церкві св. о. Миколая в Торонто, 9 березня 1999 р.;
в церкві Введення в Храм Пресвятої Богородиці в Норт Порт,
Фла., 16 березня 1999 р.;
в соборі св. Софії, в Римі;
в українській католицькій катедрі в Мюнхені.

Приятелів і знайомих просить о молитви
родина в Америці, Канаді та Україні.

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що 25 лютого 1999 р.
несподівано відійшов у вічність на 79-му році життя
наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

бл. п.
ЯРОСЛАВ ТИМОЧКО

ПАРАСТАС І ПАНАХИДА відбулися 28 лютого 1999 р. в похоронному заведенні Лясковскі в Бінгемтон, Нью Йорк.

ПОХОРОННІ відправи відслужені 1 березня 1999 р. в церкві Пресвятого Серця в Джонсон Сіті, Нью Йорк та на парафіяльному цвинтарі в Касил Крік, Нью Йорк.

Залишені в смутку:

дружина – МАРІЯ
доньки – МОТРА з мужем JAMES GIEBFRIED
– ХРИСТЯ з мужем ІВАНОМ ЧЕБІНЯК
внучки – ЛЯРИСА І МЕЛЯСЯ ЧЕБІНЯК
та ближча і дальша родина в США та Україні.

Замість квітів в пам'ять покійного просимо складати пожертви на
допомогу сиротам в Україні через фонд при СУА:
Ukrainian National Women's League of America
108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003.

Ділимося сумною вісткою, що 1 березня 1999 р. упокоїлася в Бозі на 88-му році
життя наша найдорожча МАМА, БАБУСЯ І СЕСТРА

бл. п.
мгр фармації
**МАРІЯ ОМЕЦІНСЬКА
з дому ЧАВС**

ПАРАСТАС – у п'ятницю, 5 березня 1999 р. о год. 8:30 веч. в похоронному заведенні Бравяк (Braviak) при Whippany Rd, Whippany, N.J.
ПОХОРОН у суботу, 6 березня з церкви св. Івана Хрестителя у Whippany, N.J.
на український православний цвинтар в South Bound Brook, N.J.

В глибокому смутку залишилися:

син – ВОЛОДИМИР з дружиною МАРТОЮ
дочка – ІРИНА ОНУФРИК з чоловіком ЗЕНОНОМ І
дітьми ПЕТРОМ І ХРИСТИНОЮ
сестра – КСЕНЯ ОГЕР з родиною у Франції
брат – РОМАН ЧАВС з дружиною ОКСАНОЮ І родиною
швагерка – ІЗАБЕЛЯ ОМЕЦІНСЬКА з родиною
швагер – ОЛЕГ ОМЕЦІНСЬКИЙ з дружиною УЛЯНОЮ
і родиною
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Ділимося сумною вісткою, що 25 лютого 1999 р. з волі Всевишнього,
проживши 71 рік, відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, ТАТО, БРАТ

бл. п.
ЗЕНОН ЦІХОВЛЯС

Залишилися в глибокому смутку:

дружина – ЛЮБА
син – АНДРІЙ
сестри – ІРЕНА ГУНЗЕ з чоловіком ГЕНИКОМ
– СЛАВЦЯ БУРСКИ з родиною
– ДАРКА ГОРНИЧ з родиною
пасербиця – ІНЯ ПОПОВИЧ з чоловіком АТАНОЛІЄМ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 1 березня 1999 р. в St. Petersburg на Фльориді.

Замість квітів, у пам'ять покійного просимо складати пожертви на фонд
допомоги сиротам і вдовам в Україні через Союз Українок в Нью Йорку:

Ukrainian National Women's League of America
108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003.

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що
1 березня 1999 р. на 84-му році життя несподівано відійшла у вічність
наша улюблена ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ та ТЕТА

бл. п.
АННА ОЛІЙНИК

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 5 березня 1999 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Lytwyn & Lytwyn, Ukrainian Funeral Home, 1600 Stuyvesant Ave., Union, N.J.

ПОХОРОННІ відправи відбудуться в Церкві-Пам'ятнику св. Апостола Андрія Первозванного на православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., в суботу, 6 березня 1999 р. о год. 10-й рано.

В глибокому смутку залишилися:

муж – ДМИТРО
донька і зять – ОЛЕНА І ЄВГЕН МАНДЗІЙ
син і невістка – ВАЛЕНТИН І ХРИСТИНА ОЛІЙНИК
внуки – ТАНЯ, АНДРІЙ І НАТАЛЯ МАНДЗІЙ
– ЗЕНЯ, ЛІЛІЯНА І ВАЛЕНТИНА ОЛІЙНИК
сестринка – АЛЛА МАРЧЕНКО з чоловіком МИКОЛОЮ
і з родиною
внук покійної сестри – ВОЛОДИМИР ЗАЛІСКО з дружиною
ПАТРИЦІЄЮ І дочкою ЛЯРИСОЮ
свати – ВАСИЛЬ І СТЕФАНІЯ ТКАЧ
сваха – МАРІЯ МАНДЗІЙ
ближча і дальша родина в Україні.

Вічна їй пам'ять!

З глибоким жалем ділимося сумною вісткою з українською громадою,
що 10 лютого 1999 р. упокоївся в Бозі наш ДРУГ та КОЛЕГА

бл. п.
д-р мед.
ВОЛОДИМИР БУНЕЦЬКИЙ

Довголітній член Іллинойського відділу Українського
Лікарського Товариства Північної Америки (УЛТПА).

ПОХОРОННА ВІДПРАВА відбулася 13 лютого 1999 р. в церкві св. Марії
та на цвинтарі Venice Memorial Gardens.

Дружині Марії, дітям з родинами та внукам
складаємо найщиріші співчуття.

Вічна йому пам'ять!

УПРАВА ІЛЛИНОЙСЬКОГО ВІДДІЛУ УЛТПА

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла від нас у вічність 17 грудня 1998 р.
наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, ТЕЩА і БАБЦЯ

бл. п. НАТАЛІЯ ЗАЛУСЬКА з ХАРКІВСЬКИХ

Цією дорогою висловлюємо подяку о. д-рові Рональдові Попівчакові, парохів церкви свв. Петра і Павла в Бриджпорті, Па. за переведення похоронних відправ, Панахид та Служби Божої в церкві, а о. Збігневу Бжезіцкому за похоронну відправу на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Дякуємо всім, які прибули на похоронні відправи та своєю участю вшанували пам'ять покійної, та всім, які з'єдналися молитвою з нами.

Ми вдячні нашій рідні та приятелям, які під час невимовно тяжких хвилинах піддержували нас усно, телефонічно та листовно.

Дякуємо всім за вислови співчуття, пожертви на Служби Божі, квіти та благородні цілі.

НА СИРОТИ В УКРАЇНІ зложили:

Таїсса та Ігор Чернівські	60 дол.
Володимир Залуський	55 дол.
Сльга і Ярослав Чипак	50 дол.
Христина і Богдан Подолук	50 дол.
Вірджінія Гефнер	40 дол.
Сузанна і Орест Казанівські	25 дол.
Роксоляна Гарасимович	20 дол.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬО ЙОРКУ:

Д-р Теодозій і Дарія Самотулки	50 дол.
--------------------------------	---------

НА ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ:

Д-р Ярослав і Слава Панчуки	
-----------------------------	--

ВОЛОДИМИР ЗАЛУСЬКИЙ з родиною

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок 28 грудня 1998 р. відійшла у вічність на 92-му році життя наша дорога МАМА, БАБУНЯ, СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

ОЛЬГА НАЛИВАЙКО з дому БОДНАР

Покійна залишила в смутку:

сина – ОРЕСТА
і родину в США, Канаді, Німеччині та в Україні.

Вічна їй пам'ять!

З глибоким жалем повідомляємо, що 24 лютого 1999 р. з волі Всевишнього на 85-му році життя, помер наш найдорожчий ТАТО

бл. п.

МИХАЙЛО КОРЕНЬ

Залишив у смутку:

сина – МИХАЙЛА
доньку – ЕТЕЛЬ з мужем ЮРІЄМ
внуків – СТЕФАНА і КАТРУСЮ ПЕТРИЧКИ.

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями, знайомими, що 17 лютого 1999 р. відійшов у вічність дорогий МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ

бл. п.

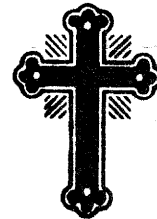
КОНСТАНТИН ПОГУЛЯЙ

Народився К. Погуляй в Україні. Студював в Донецькому університеті, закінчив дентистичну школу. Працював в Україні та в Німеччині доктором дентистом.

Похоронено на православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишилися у смутку:

дружина – ТАМАРА
син – ОЛЕКСАНДЕР з родиною
донька – ЛАРИСА РІДІ з родиною

З глибоким жалем повідомляємо рідних, друзів та знайомих, що в четвер 25 лютого 1999 р. на 95-му році трудлюбивого життя, відійшов до Божої вічності невтомний робітник у винограднику Христовому

бл. п.

о. крилошанин ЯРОСЛАВ ШУСТ

рукоположений преосвященним Іваном Бучком
в липні 1931 р. у Львові

Довголітній парох парафії Покрови Преосвященної Богородиці в Бриджпорт, Конн., колишній адміністратор церкви Пресвятого Серця у Філадельфії, останніми роками помічник у соборі св. Йосафата, в Пармі Огайо, духовний опікун в домі пенсіонерів ім. Т. Шевченка в Пармі.

Відданий член Патріархального Товариства Америки. Активний сеньйор Пластового Куреня ім. Г. Орлика та багатолітній пластовий капелан.

Священні похоронні відправи відбулися в соборі св. Йосафата, в Пармі, Огайо, в понеділок 1 березня і у вівторок 2 березня 1999 р.

Тлінні останки поховано на українському католицькому цвинтарі свв. Петра і Павла у Пармі.

Залишив в глибокому смутку:

дружину – ОЛЕКСАНДРУ
синів – ІГОРЯ з дружиною ДАРІСЮ та
– НЕСТОРА з дружиною НІНОЮ
внуків – ХРИСТИНУ ФИЛИПОВИЧ з родиною
– ТАНЮ ТЕМНИЦЬКУ з родиною
– МАРКІЯНА ШУСТА з родиною
– НЕСТОРА ШУСТА з родиною
– РОКСОЛЯНУ ШУСТ
– АДРІАНУ ЛОВЕЛ з родиною
правнуків – ЛЯРИСУ, НАТАЛЮ, АНДРЕЮ, АЛЮ, МАТЕЙКА,
ПАВЛА, РОМАНА, ВІКТОРІЮ і МАРКІЯНЧИКА
племінників – НАДІЮ ОРАНСЬКУ з родиною
– БОГДАНА МАЛАНЯКА з родиною
– ОКСАНУ КРУШЕЛЬНИЦКУ з родиною
– МАРІЙКУ ШУСТ

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що 25 лютого у вечірніх годинах, після короткої недуги упокоїлась в Бозі на 63-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, ТЕТА і СЕСТРА

бл. п.

ЙОЗЕФА ЩЕРБІЙ

вдова по покійному Богданові

У глибокому смутку залишились:

донька – ЯРОСЛАВА з мужем МИКОЛОЮ ЛАБА
син – СТЕФАН
внучки – ЛЕСЯ і ЛЯРИСА ЛАБА
сестра – МАРІЯ УЗДЕЙЧУК з мужем ВОЛОДИМИРОМ
і родиною

також дальша родина на Словаччині.

ПОХОРОН відбувся в понеділок з церкви св. Юра на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу.

Про молитви за спокій душі покійної просить родина.

УВАГА! ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ СОЮЗІВКА буде закрита тільки від 1 лютого до 15 квітня

Канцелярія Союзівки і головний будинок відкриті протягом року

За інформаціями чи в справі замовлень кімнат на 1999 рік
просимо телефонувати: (914) 626-5641 • (914) 626-4638

E-mail: SQSS@AOL.com; Web: www.SOYUZIVKA.com

Calls to UKRAINE
\$0.42 per/min
Any time

Great domestic rates. Great rates to other countries (Russia \$0.45, Belarus \$0.42, ...). We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 31 c/min.

For information call AOF International:
1-800-449-0445

ARKA Company
DEPARTMENT STORE

26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

ПО ГУРТОВИХ ЦІНАХ:
нитки ДМЦ, різного роду матеріали для вишивання, канви, книжки з українськими візорами, і т. п. в Арці.

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER

Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.

For information send a self-addressed stamped envelope to:

Single Ukrainians
P.O. Box 24733, Phila., Pa. 19111
TEL.: (215) 722-6282

Фірма ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки. Замовляйте новий каталог на 1999 рік!

тел: 1-800-265-9858

• РОЗШУКИ •

Пошукує ЯВНОГО ЯРОСЛАВА 1950 р. народження. Ім'я його батька МИХАЙЛО, походить з Коліндьян, Чортківщина. Війхав до Чикаго. Писати до Богдана Явного:

м. Борщів, Тернопільська обл., Україна, вул. Відродження, 12.

• ДО ВИНАЙМУ •

Мешкання в оселі св. Андрія, Noth Port, FL. на партері 2 спальні з лазничками, повний виряд.

Тел.: (212) 982-1509

• НА ПРОДАЖ •

Гарний, соняшний апартамент, одна спальня, в Маямі Біч. Охочих купити просимо голоситися

(collect) 416-621-7890

УВАГА! ІСТОРИЧНА ПОДІЯ!

Папа Римський Іван Павло II править Українську Службу Божу та Молебень з нашими Владиками з нагоди 400-ліття Берестейської Унії. Свята Літургія відправлена в Базиліці Св. Петра в Римі. Співає галицький хор 200 осіб. Відео 7797.

НОВІ ВІДЕО
VIDEO 7797B
МОЛЕБЕНЬ ПРАВИТЬ ПАПА РИМСЬКИЙ
VIDEO 1998
СЬОМА РІЧНИЦЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ
Ціна 30 дол.

Найбільший вибір в Америці:
Аудіо касети та компакт диски. Народні та популярні пісні з України. Писати до:

APON RECORD & Video Co.
P. O. Box 3082 Long Island City, NY 11103.
Tel.: (718) 721-5599

Переробимо ваше відео з європейської системи на американську і навпаки. Ціна 25 дол.

UKRAINE-PAC
(973) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service

EuroLink
1-800-758-1023
<http://www.eurolinktele.com>

42 ц. За хвилину цілодобово
Із зміною Вашої компанії
далекого зв'язку.

44 ц. За хвилину цілодобово
Без змінювання компанії
далекою зв'язку.

Існуючі клієнти:
Звертайтеся до нас для
переходу на нову програму.

**Дзвоніть в Україну
по нових розцінках!**

Потрібно кваліфікованих робітників, механіків / зварників для виготовлення дашків для кухонних плит з тонкого (0.8-1.2 мм) листового металу, як неіржавіюча сталь, мідь, бронза. Робота на індивідуальні замовлення, вимагає кваліфікації і досвіду праці з тонким листовим металом.

Дзвонити до Rangekraft Manufacturing, що знаходиться в Fair Lawn, NJ: (201) 791-0440.

МАГАЗИН ЄВРОПЕЙСКИХ ДЕЛИКАТЕСІВ
OPEN MON - SAT 8AM - 8PM, SUN 10AM - 3PM

- fresh european bread from Brooklyn
- smoked fish and herring from Baltic
- red & black caviar, dairy product
- european style kielbasa and cheese
- grocery from Europe
- homemade european style delicatessen

76 MAIN ST., SOUTH BOUND BROOK NJ, 08880

Tel.: (732) 805-9664
УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

VATRA
INTERNATIONAL
European Delicatessen, Sea & Air Shipping Service

Офіційний представник фірми **mig**

KARPATY
Export Import Ltd.

KARPATY TRAVEL
121 Runnymede Road, Toronto Ontario, Canada M6S 2Y4
Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189

гроші, речові пакки, харчові пакки, листи та документи
до рук адресата в Україні та інші держави без мита

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ
КВИТКИ
ЗАПРОШЕННЯ
МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВІЗИ

Пам'ятайте - як посилати чи літати, то через **КАРПАТИ!**

Selfreliance UA Federal Credit Union
Самопоміч Українсько-Американська Кредитова Спілька

734 Sandford Avenue, Newark, NJ 07106 • Tel (973) 373-7839 • Fax (973) 373-8812 •
2200 Route 10 West, Parsippany, NJ 07054 • Tel (973) 451-0200 • Fax (973) 451-0400 •
• <http://www.selfreliance.org> •

BUSINESS HOURS:
Tue & Fri - 12:00 Noon to 7:00 PM • Wed & Thurs - 9:00 AM to 3:30 PM • Sat - 9:00 to 12:00 Noon • Mon. - Closed

Чи не час поміняти автомобіль?

АВТОВІ ПОЗИКИ на НОВЕ чи ВЖИВАНЕ авто
на тих самих процентах!

Від 6.75% APR
24-годинне ухвалення *
до 100 відсоткове фінансування!

або переоформіть Вашу існуючу автову позику (до 2% нижче Вашої теперішньої рати)! **

* Якщо кваліфікується. 24 години після виповненої заяви та підтвердженої інформації.
** Не може бути нижче активної рати на даний час.
Лише зареєстровані у Нью Джерсі авто - Всі тарифи підлягають змінам.

Ви і Кредитівка - Яка чудова спілька!

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.
45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАІСА ХЕЙЛИК, власник
(908) 647-7221 • (908) 647-3492

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА В ГАМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням тілних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568